

Handlingar till Kommun- fullmäktiges sammanträde 16 maj 2018

Ansvarsfrihetsberedningen

Plats och tid: Kommunkontoret, Färgelanda 2018-05-03, och 2018-05-08

Närvarande:

Ordinarie ledamöter
Kerstin Fredriksson, (S) Kommunfullm ordf.
Thor Björn Jakobsson (C)

Ersättare
Håkan Ekman (S)
Gull Britt Johansson (C)

Övriga närvarande:

Marianne Martinsson,
sekr.
Fredrik Sivula, förv.sekr

Ärende:

Dnr 2017/5

**Beredning av frågan om godkännande av Färgelanda kommuns
årsredovisning för 2017 och ansvarsfrihet för kommunstyrelsen,
nämnderna, beredningarna och enskilda förtroendevalda i dessa organ
för verksamhetsåret 2017**

Ansvarsfrihetsberedningen

Godkännande av årsredovisningen för 2017

Beslutsförslag:

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna kommunstyrelsens förslag till årsredovisning för Färgelanda kommun år 2017.

Ärendet

Årsredovisningen för Färgelanda kommun/koncernen 2017 och revisionsberättelser för 2017 föreligger.

Årets resultat för koncernen uppgår till + 13 174 tkr. Av detta avser + 236 tkr Valbohem AB:s resultat, 0 tkr Färgelanda Vatten AB:s resultat samt – 5 tkr Gatersbyn 120 Fastighets AB resultat.

2017 års resultat innebär att kommunen uppfyller balanskravet.

Kommunstyrelsen och beredningarna har arbetat med siktet inställt mot kommunfullmäktiges beslutade inriktningsmål, uppdrag och direktiv.

Myndighetsnämnden, valnämnden och överförmyndaren har arbetat med sina specifika uppdrag.

Revisorerna, Ingemar Lindhe, Zaid Långström, Roger Martinsson, tillstyrker att kommunfullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2017 och beviljar kommunstyrelsen, nämnder och fullmäktiges beredningar ansvarsfrihet.

Revisorerna, Bo Johansson och Jan Öhman, tillstyrker att kommunfullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2017 men avstyrker att kommunstyrelsens ordförande, kommunstyrelsens presidium och kommunstyrelsen ansvarsfrihet beviljas ansvarsfrihet.

Kommunstyrelsen

- 1. Fråga om ansvarfrihet för kommunstyrelsen (ekonomiskt resultat: +12 943 tkr, vilket är 5 512 tkr bättre än budget)**

Beslutsförslag:

- Kommunfullmäktige beslutar att bevilja kommunstyrelsen, dess ledamöter och ersättare, ansvarfrihet för verksamhetsåret 2017.

Kommunfullmäktige riktar ingen anmärkning mot kommunstyrelsen.

Motivering

Kommunfullmäktige bedömer att kommunstyrelsen har fullgjort sitt uppdrag under hela verksamhetsåret.

Angående hanteringen av ärendet gällande hyreskontrakt för del av Gatersbyn 1:120 finner ansvarsfrihetsberedningen att ärendet hanterats med omsorg. Vi hänvisar också till den certifierade revisorns granskning och att en majoritet av de förtroendevalda revisorerna tillstyrker ansvarfrihet.

Den av kommunfullmäktige antagna ”Policyn för fordringar och inkasso” omfattar inte hyror.

Utbildning i kommunallagens tillämpning och kommunala bolag har genomförts.

Ärendebeskrivning

Ansvarsfrihetsberedningen har tagit del av revisionsberättelserna och kommunstyrelsens förklaringar.

Revisorerna, Ingemar Lindhe, Zaid Långström och Roger Martinsson, tillstyrker ansvarfrihet.

Revisorerna, Bo Johansson och Jan Öhman, föreslår att kommunfullmäktige inte beviljar kommunstyrelsen ansvarfrihet för del av 2017.

Ledamöter och ersättare

Marion	Pelli
Kenneth	Carlsson
Rune	Månsson
Ulla	Börjesson
Edgardo	Varas
Peter	Johansson
Urban	Henriksson

Ansvarsfrihetsberedningen

Lars	Karlsson
Linda	Jansson
Tobias	Bernhardsson
Tommy	Larsson
Leif	Söderqvist
Jörgen	Andersson
Ann	Blomberg
R. Ingemar	Eriksson
Uno	Call
Bo	Ljung
Bengt-Ove	Magnusson
Maino	Svensson
Sandra	Hallberg
Per	Krokström
Hans-Göran	Palmquist
Eva	Nör

Notering till stöd vid den fortsatta handläggningen av ärendet:

Jävig vid kommunfullmäktiges handläggning: ledamöter och ersättare i Kommunstyrelsen samt närstående till dessa.

Ansvarsfrihetsberedningen

Myndighetsnämnden

Fråga om ansvarsfrihet för Myndighetsnämnden (ekonomiskt resultat: 23 tkr bättre än budget)

Jäv: Håkan Ekman (S) och GullBritt Johansson (C) anmäler jäv och lämnar lokalen. Ingen ersättare.

Beslutsförslag:

Kommunfullmäktige beslutar att bevilja myndighetsnämnden, dess ledamöter och ersättare, ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017

Revisorerna, Ingemar Lindhe, Zaid Långström och Roger Martinsson, tillstyrker ansvarsfrihet.

Ledamöter och ersättare

Håkan	Ekman
GullBritt	Johansson
Kent	Carlsson
Christina	Svedberg
Lilian	Borg-Hansen
Bengt	Axelsson
Inger	Andersson
Leif	Karlsson
Karl-Erik	Segersax
Linda	Andersson

Notering till stöd vid den fortsatta handläggningen av ärendet:

Jävig vid kommunfullmäktiges handläggning: ledamöter och ersättare i myndighetsnämnden samt närstående till dessa.

Ansvarsfrihetsberedningen

Beredning 1 ("demokrati")

Fråga om ansvarsfrihet för Beredning 1 (ekonomiskt resultat: 34 tkr bättre än budget)

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att bevilja Beredning 1 och enskilda ledamöter i beredningen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.

Revisorerna, Ingemar Lindhe, Zaid Långström och Roger Martinsson, tillstyrker ansvarsfrihet.

Beredningens ledamöter:

Owe	Quick
Bernt	Johansson (fyllnadsväld)
Elisabeth	Örn
Karl-Erik	Segersax
Peter	Höög
Jörgen	Andersson
Magnus	Fröberg
Niklas	Jonasson

Notering till stöd vid den fortsatta handläggningen av ärendet:

Jävig vid kommunfullmäktiges handläggning: ledamöter i beredning 1 samt närstående till dessa.

Beredning 2 ("Vision")

Fråga om ansvarsfrihet för Beredning 2: (ekonomiskt resultat: 65 tkr bättre än budget)

Beslutsförslag:

Kommunfullmäktige beslutar att bevilja Beredning 2 och enskilda ledamöter i beredningen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.

Revisorerna, Ingemar Lindhe, Zaid Långström och Roger Martinsson, tillstyrker ansvarsfrihet.

Beredningens ledamöter

Olle	Hagström
Jan	Sohl
Sylvia	Jonefelt
Lennart	Pettersson
Sirpa	Jonasson
Birgitta	Mehamedi Örn
Eva-Lena	Johansson
Susanne	Malm-Zetterberg
Hans-Göran	Palmquist

Notering till stöd vid den fortsatta handläggningen av ärendet:

Jävig vid kommunfullmäktiges handläggning: ledamöter i beredning 2 samt närstående till dessa.

**Fråga om ansvarsfrihet för den tillfälliga beredningen för upprättande av äldreplan
(ekonomiskt resultat: 56 tkr sämre än budget)**

Beslutsförslag:

Kommunfullmäktige beslutar att bevilja den tillfälliga beredningen och enskilda ledamöter i beredningen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.

Revisorerna, Ingemar Lindhe, Zaid Långström och Roger Martinsson, tillstyrker ansvarsfrihet.

Beredningens ledamöter

Edgardo Varas
Jan Sol
Karl Erik Segersax
Maino Svensson
Inger Bäcker
Christina Svedberg
Birgit Hagström

Notering till stöd vid den fortsatta handläggningen av ärendet:

***Jävig vid kommunfullmäktiges handläggning: ledamöter i beredningen samt
närstående till dessa.***

Fråga om ansvarsfrihet för den tillfälliga beredningen för översyn av den politiska organisationen (Ekonomiskt resultat kan inte beräknas)

Beslutsförslag:

Kommunfullmäktige beslutar att bevilja den tillfälliga beredningen och enskilda ledamöter i beredningen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.

Jäv: Thor-Björn Jakobsson och Kerstin Fredriksson

Ersätts av GullBritt Johansson och Håkan Ekman

Revisorerna, Ingemar Lindhe, Zaid Långström och Roger Martinsson, tillstyrker ansvarsfrihet.

Kerstin Fredriksson
Thor-Björn Jakobsson
Ulla Börjesson
Håkan Gusteus
Linda Jansson
Karl Erik Segersax
Tobias Bernhardsson
Inger Bäcker
Jörgen Andersson
Tommy Larsson
Kenneth Carlsson
Per Krokström
Elisabeth Örn
Peter Johansson

Notering till stöd vid den fortsatta handläggningen av ärendet:

Jäviga vid kommunfullmäktiges handläggning: Ledamöter och ersättare i beredningen och samt närstående till dessa.

Ansvarsfrihetsberedningen

Överförmyndaren

Fråga om ansvarsfrihet för Överförmyndaren och dennes ersättare (Ekonomiskt resultat: 184 tkr sämre än budget)

Beslutsförslag:

Kommunfullmäktige beslutar att bevilja Överförmyndaren och dennes ersättare ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.

Jäv: Kerstin Fredriksson anmäler jäv och lämnar lokalen. Håkan Ekman (S) ersätter Kerstin Fredriksson (S)

Revisorerna, Ingemar Lindhe, Zaid Långström och Roger Martinsson, tillstyrker ansvarsfrihet.

Valda:

Kerstin Fredriksson ordinarie
Tommy Larsson, ersättare

Notering till stöd vid den fortsatta handläggningen av ärendet:

Jävida vid kommunfullmäktiges handläggning: Överförmyndaren och dennes ersättare samt närstående till dessa.

Ansvarsfrihetsberedningen

Valnämnden

Fråga om ansvarsfrihet för Valnämnden: (Ekonomiskt resultat: 10 tkr bättre än budget)

Beslutsförslag:

Kommunfullmäktige beslutar att bevilja valnämnden, dess ledamöter och ersättare, ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017

Revisorerna, Ingemar Lindhe, Zaid Långström och Roger Martinsson, tillstyrker ansvarsfrihet.

Ledamöter och ersättare:

R. Ingemar	Eriksson
Gun	Rundström
Urban	Henriksson
Lars	Karlsson
Bo	Ljung
Rune	Månsson
Christina	Svedberg
Mats	Hallsten
Tommy	Larsson
Inger	Bäcker
Karl-Erik	Segersax
Roland	Johansson

Notering till stöd vid den fortsatta handläggningen av ärendet:

Jävig vid kommunfullmäktiges handläggning: ledamöter och ersättare i valnämnden samt närstående till dessa.

Ansvarsfrihetsberedningen

Val- och arvodesberedningen

Fråga om ansvarsfrihet för val- och arvodesberedningen (Ekonomiskt resultat kan inte beräknas)

Beslutsförslag:

Kommunfullmäktige beslutar att bevilja val- och arvodesberedningen, dess ledamöter och ersättare, ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.

Jäv: Håkan Ekman och Thor Björn Jakobsson anmäler jäv och lämnar lokalen. GullBritt Johansson ersätter.

Val- och arvodesberedningen har tillkommit efter översynen av den politiska organisationen. Uppgiften är dels att förbereda fyllnadsval, dels att arbeta med regelverket för ersättningar till förtroendevalda. Insatserna är koncentrerade till perioden före och efter ett allmänt val.

Ekonomiskt resultat kan inte beräknas. Beredningens kostnader består av förtroendemannaersättningar vid ett fåtal sammanträden 2017 och redovisas i kommunfullmäktiges ansvar

Revisionen tillstyrker ansvarsfrihet.

Beredningens ledamöter och ersättare

Birgitta	Eriksson
Håkan	Ekman
Marion	Pelli
Ingo	Asplund
Jörgen	Andersson
Peter	Johansson
Bengt	Svedberg
R.Ingemar	Eriksson
Thor-Björn	Jakobsson
Karl-Erik	Segersax
Tomas	Andersson
Patrik	Rydström
Tommy	Larsson
Inger	Andersson
Mikael	Holster
Inger	Bäcker

Notering till stöd vid den fortsatta handläggningen av ärendet:

Jäviga vid kommunfullmäktiges handläggning: ledamöter och ersättare i val- och arvodesberedningen samt närstående till dessa.

Underskrifter:

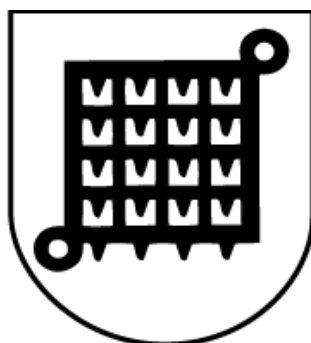
Kerstin Fredriksson (S)
Kommunfullm. ordf.

Thor-Björn Jakobsson (C)
Kommunfullm v ordf

Håkan Ekman (S)

GullBritt Johansson (C)

Marianne Martinsson
sekreterare

Årsredovisning

Färgelanda kommun

Årsredovisning
2017

Innehållsförteckning

Färgelanda kommun.....	3
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Kommunchefen har ordet.....	5
Organisationsschema	6
Förvaltningsberättelse	7
Personalredovisning	15
Folkhälsa	20
Miljöredovisning.....	22
Ekonomisk redovisning	24
Resultaträkning	29
Balansräkning.....	30
Kassaflödesanalys.....	31
Notförteckning.....	32
Investeringsredovisning.....	37
Verksamhetsåret i siffror; diagram	38
Kommunfullmäktige	41
Kommunstyrelsens förvaltning och Kommunkontor	44
Sektor Omsorg	47
Sektor Barn och Utbildning.....	54
Sektor Samhällsutveckling	63
Valbohem AB.....	69
Färgelanda Vatten AB.....	70
Gatersbyn 120 Fastighets AB.....	71
Redovisningsprinciper	72
Begreppsförklaringar	73
Revisionsyttrande	75
5 år i sammandrag.....	76

Färgelanda kommun

I **Färgelanda kommun** bor numera ca 6600 invånare, koncentrerat till fyra tätorter. Kommunen ligger i södra Dalsland och erbjuder en rik mångfald av möjligheter såsom en vacker natur med glittrande sjöar och orörd vildmark där du kan utöva ett aktivt friluftsliv. Kommunen har kvar spår från en intressant fornhistoria med bl.a. Håvesten vid Ättehögsullen söder om samhället. Inte långt därifrån ligger Färgelandas utmärkta golfbana, Dagsholm.

Näringslivet består, förutom av serviceföretag, till stor del av företag inom tillverkningsindustrin där många entreprenörer verkar som underleverantörer till fordonsindustrin. En av de större privata arbetsgivarna är IAC Group Sweden AB som har en fabriksanläggning i Färgelanda tätort med cirka 500 anställda. I klustret, Livsmedelcenter i Väst finns för närvarande tre företag; Dalsspira Mejeri AB, Västfarm AB och Lillesjö Food AB vilka tillsammans har ca 70 anställda.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Året som gått har varit ett år som präglats av framtidstro.

Den ökning av invånarantalet som präglade Färgelanda 2016 har tyvärr inte fortsatt. Fram till november 2017 har antalet invånare minskat med 25 personer beroende på antalet döda och utflyttning, främst nyanlända. Om man jämför med 1 januari 2016 är det dock en ökning med 108 personer. Det gör att vi fortfarande står inför utmaningen att behöva bygga fler bostäder. Vi kan också fortsatt se att husmarknaden i Färgelanda kommun har utvecklats positivt och de objekt som kommer ut till försäljning försvinner snabbt och priserna är i en nivå som vi inte sett på länge.

Under året har vi också påbörjat investeringar för framtiden genom bland annat utbyggnad av Månvägens förskola i Högsäter, samt fattat beslut om renovering av Höjdensskolan. Detta för att möta framtiden med ökat antal invånare och då framförallt i de yngre åren.

Vi kan också glädjas åt fortsatt måluppfyllelse vad det gäller skolresultaten i Färgelanda kommun med anledning av att vi vårterminen 2015 hamnat på den inte allt för roliga platsen 290 i SKL:s öppna jämförelser. I 2017 års ranking hamnade vi på plats 122 ett rejält kliv framåt.

Lika glädjande är att vi fortsatt hamnar väldigt bra i Socialstyrelsens rankingar vad det gäller hemtjänst och äldreomsorg över lag. I rankingen 2016, som släpptes våren 2017, var Färgelanda Kommuns hemtjänst rankad som Sveriges bästa.

Resultatet för 2017 blev ca 12,9 miljoner kronor jämfört med budgeterat ca 7,4 miljoner. Naturligtvis beror delar av detta på de extra statsbidrag som erhållits 2017 men vi har också kostnader under året som inte varit budgeterade om ca 7,5 miljoner kronor. Även sektorerna har i år överskott gentemot budget förutom sektor omsorg som redovisar ett underskott på ca 2,2 miljoner kronor, till största delen att härröra till äldreomsorgen. Naturligtvis finns det både överskott och underskott i sektorernas verksamheter, men totalt ett överskott.

Vad gäller måluppfyllelsen har vi kommit en bit på väg med samtliga mål. Där vi kommit sämst framåt är bostadsbyggnationen som måste snäppas upp ytterligare kommande år. Man skulle också kunna säga att befolkningsutvecklingen inte följer målet utan snarare minskat i antal, men jag väljer ändå att ta med även 2016 och ser då att man nästan har en 100 procentig måluppfyllelse.

Att utvecklingen under 2017 gått i positiv riktning både resultatmässigt och verksamhetsmässigt har vi till största delen de lojala och engagerade medarbetarna att tacka för.

Ulla Börjesson

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunchefen har ordet

Den kommunala verksamheten har gått igenom stora förändringar under 2017, bland annat en omorganisation där det numera endast finns tre sektorer. Här pågår ett arbete med att finna rutiner och en utmärkt ledningsgrupp har formats. I den ingår förutom sektorchefer, personalchef, ekonomichef och IT-chef även Valbohems nye VD. Samarbetet mellan kommunen och bolagen har gett resultat.

Såväl kvalitetsmässiga som ekonomiska mål visar överlag goda resultat för 2017 som jag hoppas påverkar förutsättningar för framtiden. Kommunens ekonomi är i balans och visar ett positivt resultat med cirka 12,9 mkr.

Kommunens beredskap i händelse av störningar och kriser av olika slag har förbättrats genom att krisledningen har utbildats och övats. I september hade vi krisövning med motspel, tema vatten. Deltog gjorde både krisledning och krisledningsnämnd. Utveckling följer under 2018 för att bli ännu bättre. Färgelanda kommun samt Mellerud och Bengtsfors kommun får delta i SKLs utvecklingsprojekt kring att förebygga hat och hot mot våra förtroendevalda. Det arbetas med Medborgarlöfte i samarbete med polisen. Plan och rutiner för värmebölja sammanställdes med kommunens MAS under våren 2017.

Arbetet med klimatanpassningsplan för Färgelanda kommun har startat. Vi anordnar temadag för övriga Dalslandskommuner tillsammans med Länsstyrelsen. Risker, sårbarheter och anpassningsåtgärder.

Näringslivsarbetet har utvecklas genom att samverkan mellan kommun och företagen har stärkts, ett arbete som måste intensifieras. Färgelandadagarna och näringslivsmässan gav kommuninvånarna och näringslivet en möjlighet att mötas under annorlunda former. Evenemang som bomässa, kommunkalender och Färgelandadagarna är också viktiga för vår gemensamma marknadsföring av kommunen.

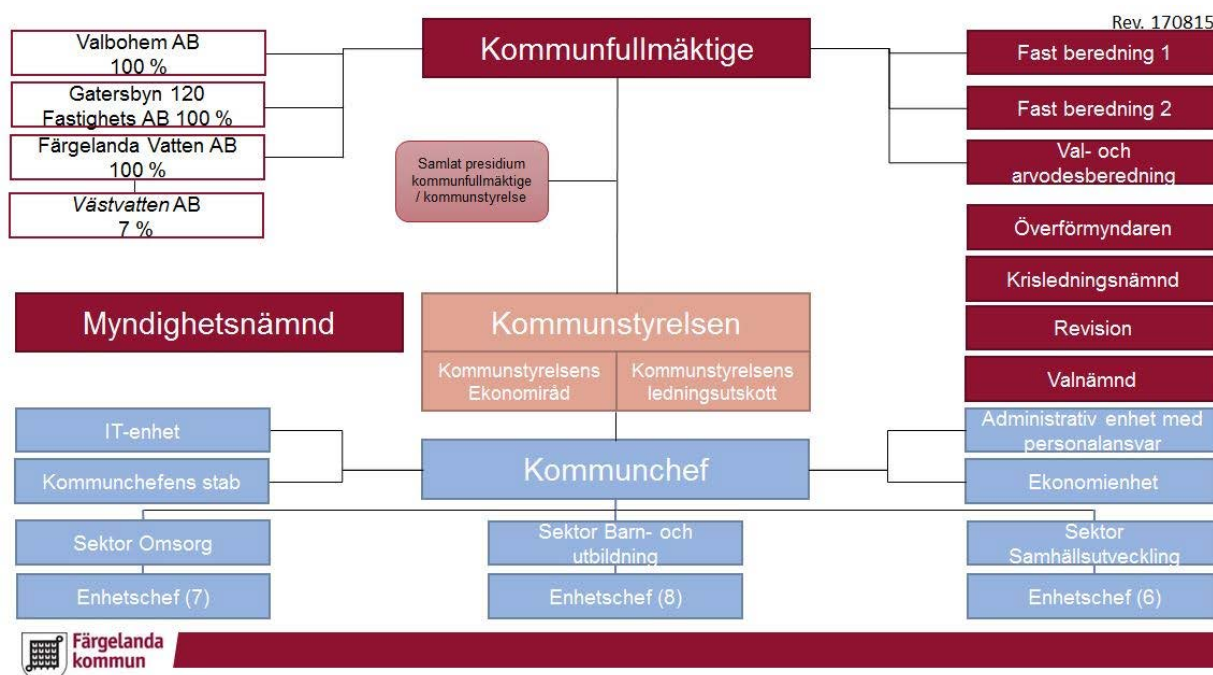
Kommunchef Lars-Göran Berg sa upp sig för att gå i pension, han slutade sin tjänst i samband med semestern 2017 och undertecknad kom på plats i oktober 2017.

Susanne Korduner

Kommunchef

Organisationsschema

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och består av 31 ledamöter, valda av folket i de allmänna valen vart fjärde år. Mandatfördelningen i kommunfullmäktige 2014-2018:

- Socialdemokraterna: 11 mandat
- Centerpartiet: 7 mandat
- Sverigedemokraterna: 5 mandat*
- Moderaterna: 3 mandat
- Liberalerna: 2 mandat
- Kristdemokraterna: 2 mandat
- Vänsterpartiet: 1 mandat

*Sverigedemokraterna har 5 mandat i Kommunfullmäktige. På två av dessa mandat har det inte kunnat utses en ledamot.

Politikerna är uppdragsgivarna

Det är politikerna i Färgelanda kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder som är ytterst ansvariga för den kommunala servicen. De anger inriktningen för kommunens verksamheter, vad som ska prioriteras och genomföras. De styr kommunen genom att sätta upp mål, ge uppdrag och genom att fördela resurser till de olika verksamheterna ur kommunens totala budget.

De kommunanställda är verkställande

Det är de anställda, medarbetare och chefer som ansvarar för att politiska beslut genomförs i det dagliga arbetet. De hanterar frågor om ekonomi, kvalitet, planering och arbetsledning. De anställda ansvarar också för att ta fram underlag för politiska beslut, att följa upp verksamheterna och att återredovisa detta till uppdragsgivarna – politikerna.

Förvaltningsberättelse

Inledning

Kommunens årsredovisning avlämnas av Kommunstyrelsen till Kommunfullmäktige och vänder sig i första hand till kommunfullmäktige och förtroendevalda i kommunen.

Syftet med årsredovisningen är att ge information om det gångna årets verksamhet och ekonomi. Den innehåller en förvaltningsberättelse med bland annat avstämning av finansiella mål och mål för verksamheterna, ekonomisk redovisning (innefattande kommunala bolag) samt respektive sektors redovisning av sin verksamhet och ekonomi.

Vi hoppas att årsredovisningen ska vara av intresse för kommuninvånare och andra intressenter i vår omgivning.

Kommunens vision är **Färgelanda 2030 – Den företagsamma och trygga kommunen för alla, med närhet till natur, sjö och stad**

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att Kommunfullmäktige fastställer de övergripande målen samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till sektorerna i kommunens samtliga verksamheter. De övergripande målen bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet. De övergripande målen ska vara vägledande för sektorerna i deras arbete.

I Mål- och resursplanen 2017-2019 beslutades följande prioriterade områden och verksamhetsmål:

Prioriterade områden: Utbildning - Arbetsmarknad - Bostäder

Verksamhetsmål

Utbildning - Arbeta mot 100 procent måluppfyllelse. Under planperioden skall andelen elever år 9 med fullständiga betyg öka med minst 10 procentenheter per år.

Arbetsmarknad - Verksamheten en väg in skall leda till att minst tjugofem individer kommer ut i arbete eller utbildning varje år under planperioden.

Kommunens verksamheter skall erbjuda minst femtio praktikplatser varje år under planperioden. Av dessa bör minst 5 leda till anställning/utbildning. Varje sektor skall bidra med praktikplatser.

Ett kompetensråd skall inrättas tillsammans med näringslivet under 2017. Kompetensrådets uppgift är att ta fram en kompetensplattform.

Bostäder - Under planperioden skall minst 20 nya bostäder byggas i Färgelanda kommun. Färgelanda kommun skall öka med minst 10 invånare per år under planperioden.

I årsredovisningen redovisas måluppfyllelsen för de mål där det är möjligt.

Måluppfyllelse

Kommunens verksamheter har arbetat på ett sådant sätt att merparten av Kommunfullmäktiges antagna prioriterade områden samt verksamhetsmål, i allt väsentligt, har haft en positiv utveckling under perioden och att en god ekonomisk hushållning kan upprätthållas.

Bolag

I kommunkoncernen ingår kommunens helägda aktiebolag, Valbohem AB, Färgelanda Vatten AB och Gatersbyn 120 Fastighets AB.

Valbohems VD valde under våren att gå i pension, ny VD har på ett framgångsrikt sätt rekryterats

och tillträtt utan något tidsmässigt glapp mellan tjänsterna. Uthyrningen av fastighetsbeståndet har under året sett mycket bra ut, med väldigt få lägenheter outhyrda. Planering av nyproduktion tog ny fart då detaljplanen för Färgelanda Prästgård vann laga kraft 2017-07-28.

Året har inneburit en fortsättning av omställning i verksamheten med fokusering av resurserna på kundnytta och värdesäkring. Allt för att leva upp till visionen om att Valbohem AB ska vara den attraktiva hyresvärden som utvecklar framtidens boenden i Färgelanda Kommun. Efter branden på Hermelinvägen startade återuppbyggnad och färdigställdes 2017-04-01. Den stabila uthyrningssituationen har gjort det möjligt att utföra mycket underhåll. Ingen hyreshöjning under 2017.

Färgelanda Vatten AB, (Vatten och Avlopp), samverkar med Uddevalla kommuns, Munkedal kommuns och Sotenäs kommuns VA-bolag under namnet Väst Vatten AB. Färgelanda Vatten AB äger 7 procent av Väst Vatten AB.

Sedan Färgelanda Vatten bildades har uppdatering av verk och yttre enheter prioriterats. Mycket är gjort och nu pågår arbete med Ödeborg och Järbo avloppsreningsverk. Ödeborg förses med nytt styrsystem och Järbo renoveras. Renoveringen av Stigens avloppsreningsverk blev klar under året.

Stora mängder ovidkommande vatten i spillvattensystemet belastar avloppsreningsverk detta behöver kontrolleras. Undersökning kan bestå av filmning, rökning eller flödesmätning. Under året har undersökningar gjorts i Stigen och Järbo. Åtgärder är påbörjade.

En vattentankstation är byggd i Gatersbyn. Den är tillgänglig för kunder som behöver köpa vatten. Tryckstegringsstationen i Gatersbyn är renoverad och vattenreservoaren rengjord. Stigens vattenreservoar har fått nytt tak och räcken. Dagvattenledningar vid gamla bruket i Ödeborg har lagts om. På kundsidan kan konstateras fyra nya privatkunder under året. Färgelanda har ny taxekonstruktion sedan årsskiftet och diskussioner pågår med de väghållare som finns i kommunen om vilka ytor som har omhändertagande av dagvatten. Arbetet med att byta vattenmätare löper på enligt plan.

Arbetet med vattenskydd för vattentäkterna pågår och samrådsfasen är genomförd.

Gatersbyn 120 Fastighets AB är ett vilande bolag, där ingen verksamhet har bedrivits under året.

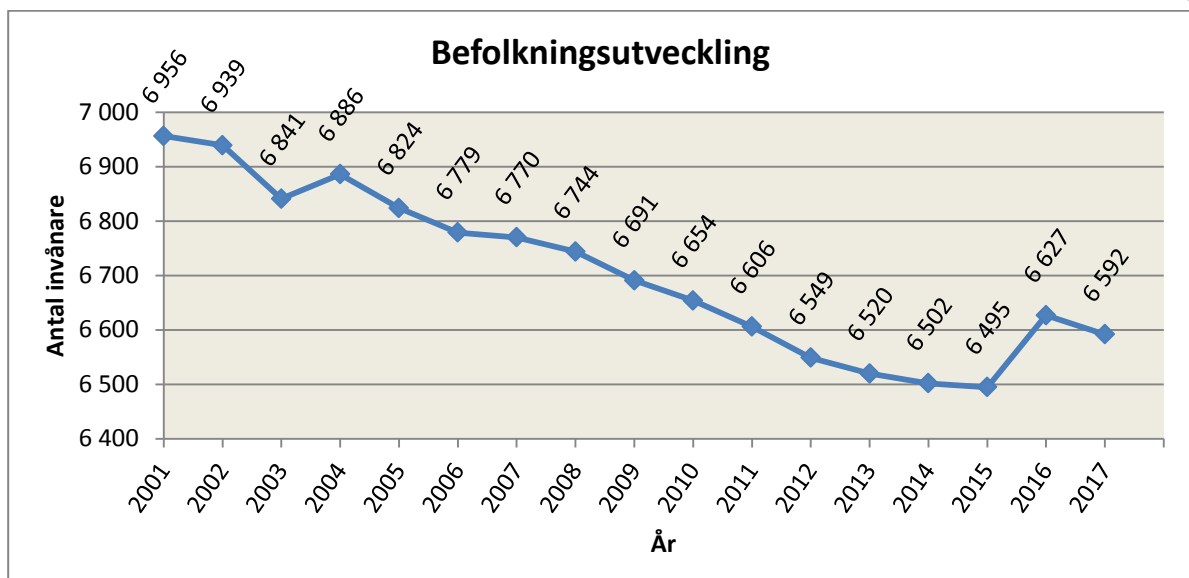
Kommunen har också minoritetsintressen i Dalslandskommunernas miljö- och energiförbund, Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, Dalslands Turist AB samt Stiftelsen för Dalsland kanals framtida bestånd. Dessa verksamheter redovisas separat och ingår inte i kommunens årsredovisning.

Befolkning

Den sista december 2017 uppgick Sveriges befolkning till 10 120 242 personer, vilket är en ökning med 125 089 personer jämfört med året innan.

Färgelandas befolkning uppgick den sista december till 6592 invånare. Jämfört med 2016 innebär det en minskning med 35 invånare. Under året flyttade 436 personer in till kommunen, vilket var 91 färre än 2016. Av dessa kom 299 personer från det egna länet, 61 personer från övriga Sverige samt 76 från utlandet. Antalet personer som flyttade från kommunen under 2017 var 447, vilket var 40 fler än 2016. Av dessa flyttade 353 inom det egna länet, 83 till övriga Sverige samt 11 till utlandet. Totalt innebär detta att kommunens flyttnetto uppgick till -11 personer för 2017, vilket är en tydlig minskning från föregående år, då flyttnettot var +120.

Under 2017 föddes 61 barn, 5 färre än 2016. Antalet avlidna invånare uppgick till 98, 32 fler än 2016. Födelsenetto för Färgelanda kommun var därmed -37 personer 2017.

Omvärldsanalys

SKL:s oktoberrapport pekade på ett relativt starkt 2017, men att stora utmaningar väntar. Demografins utveckling innebär ökade kostnader. Kommuner, landsting och regioner står inför omfattande utmaningar. Sverige får allt fler yngre och äldre, medan personer i arbetsför ålder inte ökar i samma takt. Enligt SKL:s kalkyler leder denna utveckling till ett gap mellan intäkter och kostnader framöver som stadigt ökar. En slutsats är att det krävs ökat fokus på effektiviseringar för att hantera detta. Från och med 2018 förväntas att behovet av välfärd ökar betydligt snabbare än skatteintäkterna.

Svensk BNP har inte vuxit så snabbt under 2017 som tidiga utfall och prognoser indikerat. Men konjunkturen har ändå förstärkts markant och även 2018 kommer att präglas av högkonjunktur, enligt SKL. (Cirkulär 17:68, 2017-12-21) Under loppet av 2018 bedöms den ekonomiska utvecklingen dock svagare och högkonjunkturen beräknas då nå sin kulmen.

Utvecklingen efter 2018 är svår att prognosticera. SKL:s skatteunderlagsprognos för 2019 bygger på ett antagande om en relativt snar återgång till ett neutralt konjunkurläge. Oavsett hur snabbt det går står kommuner och landsting inom kort inför en mycket besvärlig obalans mellan snabbt växande demografiskt betingade behov och ett långsamt växande skatteunderlag. Normaliseringen av konjunkurläget under 2019 och 2020 innebär att BNP, sysselsättning och skatteunderlag utvecklas svagare än normalt, enligt SKL. (Cirkulär 17:68, 2017-12-21)

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunalagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Miniminivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning också att använda befintliga resurser på bästa sätt för att nå fullmäktiges mål samt att hålla det egna kapitalet reellt oförändrat.

Kommunfullmäktige har satt resultatmålet exklusive jämförelsestörande poster till minst 1,5 - 2,5 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag för att uppnå god ekonomisk hushållning.

Kommunen uppfyller målet om god ekonomisk hushållning för 2017.

Balanskravet

Kommunallagens balanskrav definieras som att intäkterna ska överstiga kostnaderna för varje år och gäller kommunen, inte koncernen. Balanskravsutredningen i senaste årsredovisning visar att kommunen klarar balanskravet.

Under 2013 beslutades om riktlinjer för att ge möjlighet att reservera och disponera medel i en så kallad resultatutjämningsreserv (RUR). För åren 2010-2012 har 14,5 mnkr avsatts till resultatutjämningsfonden. Inga ytterligare avsättningar till RUR är planerade.

RUR kan användas för att täcka ett negativt balanskravsresultat om det samtidigt råder lågkonjunktur. SKLs bedömning är att 2017 inte kan betraktas som lågkonjunktur, vilket innebär att det inte är möjligt att ta RUR i anspråk under året. (SKL Cirkulär 17:6)

Balanskravsutredning

Belopp i tkr	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Årets resultat enligt RR	12 943	12 184	123	12 372	22 517	13 344
- Samtliga realisationsvinster	0	0	0	-145	-555	-975
+ Realisationsförluster med undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0	0
+ - Synnerliga skäl	0	0	0	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	12 943	12 184	123	12 227	21 962	12 369
Reservering av medel till RUR						-14 575
Användning av medel från RUR						
Årets Balanskravsresultat	12 943	12 184	123	12 227	21 962	-2 206

Kommunens resultat

Färgelanda kommun redovisar ett resultat för 2017 på 12 943 tkr. Resultatet är 5 512 tkr bättre än budget. Resultatet motsvarar 3,3 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. Årets resultat budgeterades ursprungligen till 7 431 tkr eller 2,0 procent. Det finansiella resultatmålet för 2017 är således uppfyllt.

Sektorernas avvikelser kommenteras under respektive sektors avsnitt. Finansen visar en negativ avvikelse gentemot budget på 6 692 tkr. De ökade pensionskostnaderna står för 4 367 tkr av denna avvikelse.

Årets resultat för kommunen är 759 tkr bättre än föregående år, då kommunen redovisade ett positivt resultat på 12 184 tkr.

För koncernen uppgår årets resultat till 13 174 tkr, vilket är 5 213 tkr sämre än föregående år, då koncernen visade ett resultat på 18 387 tkr.

Framtidsutsikter

Sektor Omsorg står inför ett antal stora utmaningar såsom exempelvis ny lagstiftning gällande utskrivning från slutenvården samt införandet av närsjukvårdsteam.

Inom skolområdet är en av de stora utmaningarna att rekrytera behörig personal, en annan att beslut har tagits avseende ny timplan fördelad på låg- mellan- och högstadium som betyder undervisning i moderna språk redan i år 6.

De senaste årens låga investeringsnivå har medfört ett stort investeringsbehov under de närmaste åren.

Driftsredovisning

Tabell

Belopp i tkr	Kostnad	Intäkt	Netto 2017	Budget 2017	Avvikelse
Nämnd/Förvaltning/Sektor/Enhet					
<i>Kommunfullmäktige</i>	-3 838	871	-2 967	-3 545	578
<i>Kommunstyrelse och Stab</i>	-47 921	3 734	-44 187	-47 518	3 331
<i>Sektor Barnomsorg / Utbildning</i>	-181 983	27 955	-154 028	-158 466	4 438
<i>Sektor Omsorg</i>	-159 050	40 547	-118 503	-116 320	-2 183
<i>Sektor Samhällsutveckling</i>	-164 449	121 714	-42 735	-48 775	6 040
Summa verksamheten	-557 241	194 821	-362 420	-374 624	12 204
Finansiering					
- Arbetsgivaravgifter m.m.	-61 269	0	-61 269	-54 119	-7 150
- Pensionskostnader	-29 551	0	-29 551	-25 184	-4 367
- Personalkostnadspåslag (PO)	0	75 792	75 792	73 138	2 654
- Intern ränta	0	2 465	2 465	2 674	-209
- Övrigt	69	71	140	-4	144
Summa efter finansiering	-647 992	273 149	-374 843	-378 119	3 276
Skatteintäkter	0	263 754	263 754	272 948	-9 194
Inkomst-/Kostnadsutjämningsbidrag	-5 638	108 358	102 720	93 281	9 439
Kommunal fastighetsavgift	0	11 718	11 718	11 382	336
Regleringsbidrag	-64	0	-64	-1 613	1 549
Generella bidrag från staten	0	8 841	8 841	8 799	42
Finansiella intäkter	0	979	979	753	226
Finansiella kostnader	-162	0	-162	0	-162
TOTALT	-653 856	666 799	12 943	7 431	5 512

Driftsredovisningen visar verksamheternas resursförbrukning och avvikelser i förhållande till budget.

I sektorernas redovisning ingår både externa kostnader och avskrivningar samt interna poster såsom interna debiteringar, personalkostnadspålägg och internränta.

En viktig förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god ekonomisk hushållning är en god budgetföljsamhet i verksamheten. Budgetföljsamheten mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar.

Verksamhetens nettokostnader understiger budgeten med 0,9 procent.

Kommunens målarbetare

Kommunens arbete med att styra mot uppsatta mål utvecklas kontinuerligt och uppföljningen av måluuppfyllelsen av de olika målnivåerna är integrerat i årsredovisningen enligt nedanstående struktur.

Kommunens vision är **Färgelanda 2030 – Den företagsamma och trygga kommunen för alla, med närhet till natur, sjö och stad**

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att kommunfullmäktige fastställer de övergripande målen samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till sektorerna i kommunens samtliga verksamheter. De övergripande målen bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet. De övergripande målen skall vara vägledande för sektorerna i deras arbete.

Målstyrningens struktur är uppdelad i prioriterade områden med förväntat resultat.

Prioriterade områden för nuvarande planperiod: Utbildning - Arbetsmarknad - Bostäder

Utbildning - Arbeta mot 100 procents måluppfyllelse. Under planperioden skall andelen elever i årskurs 9 med fullständiga betyg öka med minst 10 procentenheter per år.

Arbetsmarknad - Verksamheten en väg in skall leda till att minst 25 individer kommer ut i arbete eller utbildning varje år under planperioden.

Kommunens verksamheter skall erbjuda minst 50 praktikplatser varje år under planperioden. Av dessa bör minst fem leda till anställning/utbildning. Varje sektor skall bidra med praktikplatser.

Ett kompetensråd skall inrättas tillsammans med näringslivet under 2017. Kompetensrådets uppgift är att ta fram en kompetensplattform.

Bostäder - Under planperioden skall minst 20 nya bostäder byggas i Färgelanda kommun. Färgelanda kommun skall öka med minst 10 invånare per år under planperioden.

På kommunnivå redovisas prioriterade områden kopplade till verksamhetsmål med en sammanfattning.

Prioriterade områden:

Utbildning

Verksamhetsmål	Kommentar
Arbeta mot 100 % måluppfyllelse. Under planperioden skall andelen elever som går ut årskurs 9 med fullständiga betyg öka med minst 10 % -enheter per år.	Insatser för elevernas ökade måluppfyllelse: För innevarande planperiod var senaste mätillfället i slutet av september, vilket innebär att tredje rapporteringen av resultat görs nu i årsbokslutet. Dock har förvaltningens gemensamma arbete för att nå måluppfyllelse intensifierats och åtgärder genomförs i alla sektorer, eftersom barns och ungdomars möjlighet till goda resultat påverkas av kommunens samlade insatser. Exempel på aktiviteter: Ung omsorg projektet fortsätter och man beräknar komma igång under våren 2018 med pengar från bl.a. Folkhälsorådet. Under våren hade den politiskt tillsatta arbetsgruppen för ökad måluppfyllelse slutfört sitt arbete. Åtgärder har vidtagits i syfte att öka förutsättningarna för ökad måluppfyllelse ex genom att öka skolläsfunktionen, elevhälsan, socialpedagog och ytterligare kurator är anställd från HT-17 för att tillgodose ett ökat behov av socialt stöd till både elever och personal. Samarbete sker mellan BoU och IFO vilket är avgörande för ett gott resultat Projektet "Du äger ditt liv" har genomförts med syfte att öka elevernas motivation för studier och för att ge ökade möjligheter att fullfölja sina planer för framtiden. Mycket görs för att utforma rätt stöd på tidig nivå exempelvis genom att screening sker i förskolan på gruppnivå och från förskoleklass på individnivå. Resultaten följs upp och analyseras för att rätt åtgärder ska sättas in. Specialpedagoger deltar i sammanställningar av resultat och analyser. Nationella prov rättas gemensamt över skolgränserna och analysarbetet sker med stöd av specialpedagoger i årskurs eller ämnesgrupper. Fortsatt utveckling av utepedagogik sker framförallt på våra förskolor och fritidshem men även ute i skolorna i olika hög grad. För kultur- och fritid gäller att ett antal aktiviteter har genomförts/kommer att genomföras i syfte att bidra till en god uppväxtmiljö för kommunens ungdomar. Som exempel kan nämnas föreläsningar och aktiviteter i drogpreventivt syfte, kulturaktiviteter ex ung kultur möts där ungdomar ges möjlighet att framträda inför publik. Ett studierum har inrättats på biblioteket som också genomfört insatser för ökad läsförståelse. Simskolan, med ett stor antal deltagare, är också av central betydelse för elevers måluppfyllelse. Sammantaget kan konstateras att meritvärdet för årskurs 9 har haft en positiv utveckling de senaste åren, där meritvärdet för 2017 blev 219,2, en ökning från året innan som då var 212,4.

Prioriterade områden:
Arbetsmarknad

Verksamhetsmål	Kommentar
Minst 25 individer kommer ut i arbete eller utbildning varje år under planperioden.	Det är svårt för personer utan gymnasieutbildning att läsa på distans på vuxenutbildningen. Kommunen erbjuder samarbete med Dalslands folkhögskola som har studiemotiverande kurser. Kommunen underlättar i sin tur för elever från folkhögskolan att läsa distanskurser på vuxenutbildningen. Samarbetet sker genom DUA-gruppen. Samverkan med folkhögskolan har under året också förstärkts genom att den två-åriga utbildningen för ungdomar som inte studerar eller har arbete kommit igång. Sommarskola för nyanlända erbjöd 10 platser. Kommunen svarade för 20 feriepraktikplatser för ungdomar som sökt eller påbörjat en utbildning inom gymnasiet. Det fanns också några extra tjänster genom arbetsförmedlingen för nyanlända, dessa försökte kommunen att utöka i antal bl.a. inom skolområdet men också inom andra sektorer. Sektorerna fortsätter att inventera möjliga praktikplatser och rapportera in dessa till AME. Under perioden har 8 personer deltagit i SMF kursen där kommunen samverkat med Folkhögskolan. Kommunen har inrättat 6 stycken "extra tjänster" som finansieras via AF medel. 5 personer har fått arbete/ vikariat.
Ett kompetensråd skall inrättas tillsammans med näringslivet under 2017. Kompetensrådets uppgift är att ta fram en kompetensplattform.	Diskussioner angående inrättande av ett kompetensråd har under våren förts i olika forum, bl.a. i näringslivsrådet. Fyrbodals projektledare har informerat om syfte och uppbyggnad för ett kompetensråd och kommer under nästa år att medverka i det fortsatta arbetet att inrätta ett kompetensråd i Färgelanda kommun
Kommunens verksamheter skall erbjuda minst 50 praktikplatser varje år under planperioden. Av dessa bör minst 5 leda till anställning/utbildning. Varje sektor skall bidra med praktikplatser.	Enheten AME/integration hanterar kommunens administration angående praktikplatser. Arbetet har under året genererat 45 praktikplatser, exklusive feriepraktik och BEA tjänster. Under hösten har den nya chefen på samhällsutveckling arbetat med att finna metodstöd för verksamheten. Under sommaren har fyra praktikanter haft hand om simskolan, totalt för kommunen har 12 praktikplatser kunnat erbjudas. Inom barn- och utbildning erbjuds praktikplatser för studenter från läroprogram och skolsköterskeutbildningar. Det finns också flera språkpraktikanter via AF i olika delar av verksamheten. Studenter på SFI/IM-språk särskilt pedagogspår i Uddevalla gör också praktik i Färgelanda kommun. Integrationskontoret har utökat servicen för nyanlända genom extratjänster som språkstöd. Under året har det funnits ca 10 extratjänster. I sektor omsorg har ett antal praktikplatser erbjudits och handledare utbildats.

Prioriterade områden:

Bostäder

Verksamhetsmål	Kommentar
Under planperioden skall minst 20 nya bostäder byggas i Färgelanda kommun.	Ökat intresse för att bygga har visat sig under året. Detta gäller såväl villatomter som tomter för större lägenhetshus. Sex villatomter har sålts under 2017 och två intressenter har visat intresse för den centralt belägna tomten i Färgelanda och det finns också en intressent för bostadsbyggande i Stigen. Ett led i att möjliggöra ökat bostadsbyggande är en effektiv handläggning av bygglovsärenden som var 154 stycken med en genomsnittlig handläggningstid som varit 2-4 veckor.
Färgelanda kommun skall öka med minst 10 invånare per år under planperioden.	Antalet invånare i Färgelanda har minskat med 25 personer fram till november månad. Många åtgärder har genomförts för att öka kommunens attraktivitet och därmed skapa förutsättningar för befolkningstillväxt. Hög kvalitet i skola, vård och omsorg anses vara av avgörande betydelse för en kommuns utveckling. I detta avseende har Färgelanda kommun höjt attraktionskraften bl.a. genom att skolans resultat har ökat och det ökade fokus som nu läggs på utbildningens betydelse kommer även fortsatt att ha en mycket positiv inverkan. Inom äldreomsorgen visar SKLs årliga kvalitetsenkät, än en gång, en hundra procentig nöjdhet från brukarna i hemtjänsten. Marknadsföringsinsatser görs också på flera olika sätt ex genom kommunens deltagande i bomässan i Vänersborg, guidade bussturer i hela kommunen för personer som är intresserade av att bosätta sig i kommunen och/eller etablera näringsverksamhet och boenden. Viktiga inslag i att förstärka kommunens varumärke är byggandet av lokaler för förskolor, lekplatser och även upprustningen av gymnastiksalen i Högsäter samt nybyggnation av bostäder.

Personalredovisning

Anställda

Totalt har antalet anställda ökat med 15st (3st tillsvidare, 12 visstid) mellan 2016 och 2017.

Ökningen av antal anställda beror på den ökade personalomsättningen som redovisas längre ner i avsnittet 6.2. Orsaken beror på dubbelbemanning vid övertagandet av en ny tjänst.

Det kan även orsaka behov av vikarie vid rekrytering, vilket den ökade statistiken av visstid signalerar.

Minskningen av personal vid hemmen för ensamkommande slår inte fullt ut ännu då de delvis finns kvar i statistiken.

Antal anställda

St	2017	2016	2015
Tillsvidare	448	445	426
Kvinnor	389	380	366
Män	59	65	60
Visstid	89	77	55
Kvinnor	56	51	41
Män	33	26	14
Total	537	522	481
Kvinnor	448	431	407
Män	89	91	74

Med anställda avses antalet tillsvidareanställda och visstidsanställda. Vi utgår från fysiska personer och om en person har flera anställningar inom kommunen, så räknas personen bara en gång. Timavlönade är exkluderade. Antalet är beräknat på ett genomsnitt under året. Viss dubbelbemanning kan förekomma.

Antal anställda per sektor

Sektor	Total	Tillsvidare	Visstid
Barn & Utbildning	199	153	46
Kvinnor	167	134	33
Män	32	19	13
Omsorg	184	166	18
Kvinnor	173	159	14
Män	11	7	4
Samhällsutveckling	130	107	23
Kvinnor	88	80	8
Män	42	27	15
Stab	24	22	2
Kvinnor	17	16	1
Män	7	6	1
Total	537	448	89

Med anställda avses antalet tillsvidareanställda och visstidsanställda. Vi utgår från fysiska personer och om en person har flera anställningar inom kommunen, så räknas personen bara en gång. Timavlönade är exkluderade. Antalet är beräknat på ett genomsnitt under året.

Personalrörlighet

Den totala personalomsättningen 2017 visar 19 procent, vilket är en ökning med 4 procentenheter

sedan 2016.

Dessa 19 procent innefattar 86 tillsvidareanställda som avslutat sin anställning under 2017. 59 av dessa har avslutat på egen begäran och 13 pga. ålderspension.

Majoriteten avslut finns inom Sektor Omsorg och Barn & Utbildning och det är främst inom yrkena lärare och undersköterskor. En bidragande orsak till att undersköterskor slutar är pga. låg grundbemanning i jämförelse med närliggande kommuner som har en högre bemanningsfaktor.

Inom chefsbefattningar har vi 4 avslut under året.

En undersökning som gjordes under 2017 visar att den främsta orsaken till avslut på egen begäran är pga. arbetsmiljön. Det bör dock beaktas att undersökning hade en låg svarsfrekvens vilket gör att den inte är statistiskt säkerställd.

Personalavgångar

Barn och utbildnings 16 procent innefattar totalt 25 personer som har avslutat sin anställning, varav 20 har avslutat på egen begäran. Majoriteten av de som väljer att avsluta sin anställning är lärare. Jämför vi med föregående år så kan vi se att personalrörligheten är någorlunda stabil då det är en ökning med endast 1 procentenhet. Det är dock hög personalomsättning men är inte anmärkningsvärt med tanke på hur det ser ut i övriga landet.

I Omsorg kan vi se en kraftig ökning från 2016 års 11 procent till 2017 års 23 procent. Det bör tilläggas att vi inte kan jämföra dessa siffror pga. omorganisation, men majoriteten av de 26 personer som avslutat sin anställning på egen begäran är undersköterskor som inte påverkades av omorganisationen.

Samhällsutveckling har en minskad personalomsättning från 23 procent 2016 till 17 procent 2017. 9 av dessa har valt att avsluta sin anställning på egen begäran, 5 är uppsägningar pga. arbetsbrist och övriga 4 av andra orsaker. Detta är dock den sektor som förändrats mest i den omorganisation som var. Siffran ska därför inte jämföras mellan år.

Staben har en personalomsättning på 18 procent 2017 vilket innebär en minskning med 2 procentenheter. Av dessa har alla slutat på egen begäran. Här blir siffran hög p.g.a. få anställda.

Sektor	Stab	Barn & utbildning	Omsorg	Samhällsutveckling
Total	18 %	16 %	23 %	17 %

Med personalavgångar menas det totala antalet tillsvidareanställningar som upphört under den senast 12-månadersperioden ställt mot antalet tillsvidareanställda under samma period.

Sysselsättningsgrad

Antalet heltidstjänster har totalt i kommunen ökat med 3 procentenheter sedan 2016.

Heltidsprojektet som började under 2017 har långsamt kommit igång men ökar inom det kommande året.

Sysselsättningsgrad

St	2017	2016	2015
Heltid	376	349	322
Kvinnor	301	274	256
Män	75	75	66
75 - 99%	110	120	118
Kvinnor	103	112	112
Män	7	8	6
< 75%	51	50	41
Kvinnor	44	44	38
Män	7	6	3
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	70	67	67

Tabellen visar antal anställningar fördelat på sysselsättningsgrad. Beräkningen är baserad på tillsvidare- och visstidsanställda under hela 2017.

Sysselsättningsgrad sektor Omsorg

St	2017	2016	2015
Heltid	88	128	109
Kvinnor	80	106	94
Män	8	22	15
75 - 99%	77	94	90
Kvinnor	75	91	89
Män	2	3	1
< 75%	19	22	23
Kvinnor	18	21	23
Män	1	1	0
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	48	52	49

Tabellen visar antal anställningar fördelat på sysselsättningsgrad. Beräkningen är baserad på tillsvidare- och visstidsanställda under hela 2017.

En jämförelse med föregående år är svår att göra då en stor andel anställda inom Sektor Omsorg förflyttades till andra sektorer under 2017.

Ett heltidsprojekt startades upp under slutet av 2016 med fokus på att öka heltidsanställningar inom Sektor Omsorg. 2017 påbörjades ett pilotprojekt på en enhet där samtliga tillsvidareanställda numera arbetar heltid. Projektet pågår och i slutet av 2018 ska alla nyanställningar vara på heltid och alla anställda ska ha fått erbjudande om heltid.

Löner

Medellönen i kommunen den 31 dec 2017 är 29 392 kronor, en höjning med 3,8 procent jämfört med föregående år. Medellönen bland männen är 30 455 kronor och har ökat med 1,7 procent. Bland kvinnorna är medellönen 29 182 kronor, vilket innebär en höjning med 3,9 procent.

Prioriterade grupper var socialsekreterare, lärare, förskolelärare, fritidspedagoger, ekonomer,

arbetsterapeuter, sjuksköterskor, fysioterapeuter och chefer.

Hälsa

76 procent av kommunens anställda har inte haft en enda sjukdag under 2017. Jämför vi med föregående år kan vi se en minskning av hälsan med 2 procentenheter. 76 procent hälsa är dock att betrakta som en hög siffra i jämförelse med andra kommuner.

Jämför vi med resultatet av medarbetarenkäten 2017 så anser sig endast 9,7 procent av medarbetarna vara nöjda med sin hälsa och 64,2 procent har under året ofta haft fysiska besvär som magont och huvudvärk. Det positiva är dock att majoriteten av medarbetarna har ett intresse av att förbättra sin hälsa.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron totalt har inte ändrats sedan 2016.

Korttidsfrånvaron har ökat med 0,4 procentenheter men är ingen större förändring. 1 510 påbörjade sjukfall har vi haft under 2017, vilket är en ökning jämfört med 2015 års 1 097 påbörjade sjukfall.

Fördelning mellan kvinnor och män samt olika åldersgrupper bör inte jämföras med varandra då gruppernas omfattning varierar i för stora mått för att kunna göra en rättvis bedömning.

Sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetad tid

%	2017	2016	2015
Sjukfrånvaro totalt	6,8	6,8	8,1
<i>Kvinnor</i>	7,1	7,2	8,3
<i>Män</i>	4,8	4,5	6,8
varav korttidsfrånvaro	3,1	2,7	2,6
<i>Kvinnor</i>	3,0	2,8	2,7
<i>Män</i>	3,2	2,4	2,5
Sjukfrånvaro			
<i>29 år och yngre</i>	7,5	5,5	6,8
<i>30 -49 år</i>	5,9	5,4	6,6
<i>50 år och äldre</i>	7,0	8,3	8,2
Total	6,8	6,8	8,1

Antal sjuktimmor/budgeterad arbetstid. Statistiken är beräknat på tillsvidare- och visstidsanställda.

Arbetsmiljö

Medarbetarenkät

I medarbetarenkäten som genomfördes i slutet av året 2017 så kan vi se att den organisatoriska och sociala arbetsmiljön har förbättrats sedan föregående år. Majoriteten trivdes på sin arbetsplats redan 2016 men antalet som trivs har ökat procentuellt inom nästintill samtliga områden i enkäten. Något som framkommit är att fler medarbetare har känt sig utsatta för trakasserier eller kränkande särbehandling under året. De här frågorna kommer att vara föremål för diskussion och utbildning i de olika ledningsgrupperna, då Färgelanda kommun har nolltolerans mot kränkande särbehandling och trakasserier.

Företagshälsovård

Nedan tabell visar hur vi har fördelat insatser från företagshälsovården under 2017. Jämför vi med tidigare år så kan vi se en ökning av förebyggande insatser och minskade insatser av rehabilitering, vilket är positivt och ligger i linje med HR enhetens direktiv.

	Rehabilitera	Förebygga	Främja	Totalt
Organisation		4%		4%
Grupp		8%	5%	13%
Individ	46%	29%	8%	84%
Totalt	46%	41%	13%	100%

Folkhälsa

Folkhälsobokslut 2017 (förkortad version)

Folkhälsoarbete syftar till att förbättra hela befolkningens hälsa. Det som påverkar människors hälsa kallas för hälsans bestämningsfaktorer och innefattar bland annat levnadsvanor, arv och livsvillkor, exempelvis utbildning, inkomst och arbete.

Folkhälsorådets prioriterade insatsområden

Folkhälsorådet har arbetat med följande prioriterade områden under 2017:

- **Barn och ungas uppväxtvillkor**
Antal elever med godkända betyg i åk 9 ska öka
Stärka föräldrarollen
Trygga och säkra miljöer
- **Goda levnadsvanor**
Minska antalet som brukar alkohol, narkotika och tobak
Antalet fysiskt aktiva ska öka
- **Jämställda och jämlika livsvillkor**
Ökat arbetsdeltagande och en tillgänglig arbetsmarknad
Ökat socialt deltagande
Ökat psykiskt välbefinnande

Folkhälsoarbete i Färgelanda kommun

Det lokala folkhälsoarbetet i Färgelanda kommun styrs utifrån ett avtal med Västra Götalandsregionens norra hälso- och sjukvårdsnämnd. Folkhälsoarbetet samordnas i ett folkhälsoråd.

Folkhälsoarbete bedrivs inom samtliga sektorer i Färgelanda kommun och en del av detta arbete bedrivs till viss del med hjälp av medel från folkhälsorådet. För en fullständig beskrivning över folkhälsorådets arbete och de insatser som pågått under 2017 hänvisas till "Uppföljning samverkansavtal folkhälsa".

Barn och ungas uppväxtvillkor

Inom området barn och ungas uppväxtvillkor har sex insatser pågått under året. Insatser har funnits inom samtliga målområden och bedrivits inom såväl barn och utbildningssektorn som omsorgssektorn.

Ett exempel på en insats som bedrivits under 2017 är "Du äger ditt liv" som har riktat sig till elever i årskurs 6 och årskurs 7 med syfte att öka måluppfyllelsen i skolan ta ansvar och ge verktyg för att ta goda livsval.

Goda levnadsvanor

Inom detta område har tre insatser bedrivits under året där samtliga haft en ökad fysisk aktivitet som mål. Insatserna har bedrivits inom såväl sektor samhällsutveckling, barn och utbildning och i samarbete med föreningslivet.

En av dessa insatser är "Vägar till ökat cyklande", där plan- och byggkontoret sammanställt fyra cykelkartor som är mellan 23-73 km långa. På dessa kartor finns lokala sevärdheter markerade längs cykelsträckan. Kartorna har tryckts upp och finns tillgängliga på kommunens medborgarkontor och kommunens hemsida.

Jämställda och jämlika livsvillkor

Inom ramen för detta område och dess mål har fyra insatser bedrivits under året. Insatserna har bedrivits av såväl sektor samhällsutveckling, som sektor omsorg och föreningslivet.

Ett exempel på en insats är "Sinnenas trädgård" vilken har bedrivits inom socialpsykiatrins dagliga verksamhet. Burkarna tillsammans med personal har under året byggt upp en trädgård som används i den dagliga verksamheten och som kan används för brukarna att minska sin stress.

Folkhälsoindikatorer

För att följa utvecklingen i befolkningens hälsa redogörs nedan ett antal folkhälsoindikatorer baserat på de prioriterade insatsområdena. Indikatorerna utgår från senast tillgängliga data.

Andel i %	2017/2016/2015			2013/2011		
	Färgelanda	Västra Götaland	Riket	Färgelanda	Västra Götaland	Riket
Barn och ungas uppväxtvillkor						
Andel elever med godkända betygi åk 9*	71	71	74	68	77	77
Andel elever i åk 9 som trivs mycket bra eller ganska bra i skolan♦	88	80	-	-	-	-
Goda levnadsvanor						
Andel med riskabla alkoholvanor□	16	16	16	15	16	16
Andel elever i åk 9 som druckit alkohol senaste 12 månaderna♦	62	41	40	73	47	-
Andel daglig rökare□	11	10	10	13	11	11
Andel fysiskt inaktivt personer▽	16	14	15	14	14	13
Andel med överviktiga eller feta personer (BMI över 25) ▽	60	49	50	56	48	49
Jämställda & jämlika livsvillkor						
Arbetslösa 16-64 år (gäller både öppet arbetslösa & personer i aktivitetsprogram)*	8,1	6,5	7,5	9,2	8,9	8,6
Antal deltagartillfällen för deltagare 7-20 år i idrottsföreningar med Statligt lokalt aktivitetsstöd*	23	29	34	25	30	-
Andel som är nöjda med sin hälsa▽	66	73	73	67	73	73
Andel elever i åk 9 som är nöjda med sin hälsa♦	73	78	-	-	-	-
Andel med nedsatt psykiskt välbefinnande▽	15	16	17	14	16	16
* Kolada/ Öppna jämförelser/ SKL Data 2017/2016 och 2013 ♦ CANs undersökning. Senaste mättillfälle 2016. Tidigare mättillfälle 2013. □ Folkhälsomyndigheten Folkhälsostudio. Data 2016-2013 samt 2014-2011 ▽ Hälsa på lika villkor, urvalsundersökning i befolkningen 16-84 år. Senaste mättillfälle 2015. Tidigare mättillfälle 2011. • Folkhälsomyndigheten Folkhälsodata. Data 2017 samt 2013						

Miljöredovisning

Miljöredovisning till Färgelanda kommuns bokslut 2017, från Dalslands miljö- och energikontor (DMEK)

Miljöledning i Färgelanda kommun

Miljöstrategerna har stöttat kommunen och medverkat i miljöledningsarbetet, vilket bl.a. har inneburit en dialog med med kommunchefens ledningsgrupp. Den miljökonferens för alla verksamhetsansvariga, som var planerad till 2017, kunde inte genomföras. Miljöhandboken Färgelanda reviderades 2016 och överlämnades till kommunen. En sammanfattande folder innehåller följande åtgärder:

Energi och klimat

Under 2017 har 2,5 tjänster arbetat med energifrågorna i Dalslandskommunerna (inklusive Åmåls kommun). En heltidstjänst finansierad av Energimyndigheten med inriktning på energi- och klimatrådgivning till privatpersoner, föreningar och företag. Tjänsten har delats mellan kommunerna och Vänersborgs kommun. Uppdraget att samordna och stötta kommunernas interna energistrategiska arbete gällande fastigheter och lokaler har omfattat 1,5 tjänst. En halvtidstjänst har samordnat miljö- och energikontorets del i EU-projektet "Samskapande grön omställning" med fokus på fossilfria fordon och transporter.

Händelser av vikt 2017:

- Efter en inledande förstudie har en djupare utredning inletts för att utreda Livsmedelcenter i Västs energianvändning. Företagarna i Livsmedelcenter i Västs hus har fått hjälp av energistrategerna att söka medel från Energimyndigheten för att delfinansiera utredningen som görs av en extern konsult. Utredningen väntas vara klar under våren 2018.
- Den årliga uppföljningen av kommunens energianvändning visar att, från 2009 till 2016 har Färgelanda kommun inklusive Valbohem minskat energianvändningen i sina fastigheter från 173 kWh/m² år 2009 till 142 kWh/m² år 2016. En minskning med 18 procent. Uppföljning för 2017 redovisas i samband med nästa bokslut.
- Under året har Färgelanda kommun sökt och blivit beviljade 50 procent i stöd av Naturvårdsverket för att anlägga laddstolpar för elbilar vid kommunhusets gavel och besöksparkering samt vid centrumhuset. Under hösten har även Valbohem lämnat in en ansökan för en laddstolpe vid sitt kontor på Hedekasvägen.
- Solceller för elproduktion planeras att installeras på nybyggnationen vid förskolan på Månvägen i Högsäter. En ansökan om stöd (30 procent) har lämnats till Länsstyrelsen. Anläggningen väntas ge ca 22 000 kWh/år.
- Under näringslivsmässan, Färgelandadagarna deltog projektet "Samskapande Grön Omställning" och informerade kring el- och gasfordon. Energistrategen och energi- och klimatrådgivaren medverkade också under mässan och höll föreläsningar om hur företag, organisationer och kommuner kan få stöd från "klimatklivet" samt hur man kan producera sin egen elektricitet med hjälp av solceller.

Miljöanpassad offentlig upphandling

En miljöstrateg har träffat upphandlaren för Dalsland (nu för Dals-Eds kommun) samt kostcheferna vid flera tillfällen under året och i februari även KS-politiker från Dalsland. Då diskuterades årets livsmedelsupphandling och från Färgelanda kommun deltog två politiker. Miljöstrategen sammanfogade på uppdrag från kostcheferna en gemensam "Livsmedel- och måltidspolicy" (från två befintliga policies), vilken sedan antogs politiskt i de sex kommunerna. Viss hjälp gavs med miljökraven i livsmedelsupphandlingen.

En uppföljning av miljökraven i avtalet/leveranserna av städ- och kemprodukter har påbörjats. Leverantören All Office (Oca) har sammanställt årsstatistik för år 2017 och årsstatistik från 2015 finns sparad från en annan leverantör. Resultatet ska presenteras i en rapport under våren 2018.

Hållbar samhällsplanering

DMEK deltar tillsammans med Färgelanda, Bengtsfors, Dals-Ed och Melleruds kommuner i arbetet

med en gemensam avfallsplan, som har miljö- och hållbarhet som ett av fokusområdena.

Färgelanda kommun har fått förslag från DMEK till att svara på Länsstyrelsens remiss "Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland – regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2017-2020".

Projekt HNV-Link

Projektnamnet HNV-Link står för High Nature Value farming: Learning, Innovation and Knowledge (www.hnvlink.eu). Nätverket HNV-Link arbetar för att utveckla och sprida nya idéer som stärker HNV-jordbruk. Projektets fokus ligger på att hitta lösningar som leder till att de positiva miljöeffekterna från jordbruksföretag och samhällen ökar ytterligare.

Miljöstrategerna vid DMEK har deltagit aktivt vid de olika workshops som har arrangerats under 2017.

Hållbar livsstil och konsumtion

DMEK har erbjudit hjälp till kostcheferna att miljöanpassa måltidsverksamheterna med ekologiska, klimatsmarta och närproducerade livsmedel. Det planeras ett informationstillfälle för all kostpersonal i 4 kommuner under våren 2018. En miljöstrateg har under 2017 utbildat kostpersonalen i Dals-Eds kommun, under temat "Mat, klimat och andra miljöfaktorer".

Hemsidan www.dalsland.se har fått en ny flik som heter Kemikaliesmart kommun, med underflikarna Giftfri förskola, Hållbara IT-produkter, Har du hört om Cocktaileffekten? Respektive Tvätta bilen.

Naturvårdsplanering

2 LONA-projekt

Genom LONA-projektet "Vägledning till naturen i Dalsland" har det under 2015-2017 arbetats fram och tryckts en bok, Natur i Dalsland - en vägvisare. Boken lanserades vid Dalslandslitteraturens dag 17 juni och sålde under hösten nästan slut på första upplagan på 2000 exemplar

Naturvårdsprogrammet för Färgelanda kommun

Vid en träff med sektorchefen för Samhällsutveckling Patrick D'Imporzano samt vid ett kort möte med personal från Plan- och bygg informerades om naturvårdsprogrammet, bl.a. om att kommunalt naturreservat är en av åtgärds punkterna i naturvårdsprogrammet. Vidare att det krävs en kommunal utredning av växter & djur i aktuellt område (t.ex. kan det ingå i detaljplanearbete för Sundsbroområdet) innan en ansökan om statligt stöd kan bli aktuell. En LONA-ansökan kan DMEK hjälpa till med.

Vattenplanering

DMEK deltar, tillsammans med kommunen och Västvatten, i kommunens arbete med att färdigställa VA-planen, som är en plan för försörjning och hantering av dricksvatten, avloppsvatten och dagvatten. Miljöstrategerna deltar vidare i Gullmarns vattenråd (för avrinningsområdet Örekilsälven och Valboån) och i Dalbergså/Holmsåns vattenråd. Exempel på aktiviteter i vattenråden är arbete för förbättrad status i sjöar och vattendrag, inventering och åtgärdande av vandringshinder för fisk samt projekt för vattnet i skolan, i det senare deltar Högsäters skola. Miljökontoret genomför fortlöpande kalkningar av försurade vattendrag bl.a. i Färgelanda kommun. En annan aktuell fråga är att Västvatten har lämnat in ett förslag till DMEK över reviderat provtagningsprogram i Valboån. Förslaget är nu föremål för dialog med länsstyrelsen och övriga kommuner i avrinningsområdet.

Miljöpolitiskt program för Dalslands miljö- och energiförbund och Färgelanda, Bengtsfors, Dals-Eds och Melleruds kommuner

Behandlingen av förslag till miljöpolitiskt program har fortsatt under 2017. Kommunerna har yttrat sig över förslaget och därefter har en dialog skett mellan DMEK och kommunernas berörda förvaltningar om vilka åtgärder som bör prioriteras. Denna dialog ledde fram till förslag om verksamhetsplan 2018 för det miljö- och energistrategiska arbetet, som beslutades av DMEFs direktion i oktober. Direktionen har vidare beslutat att fortsatt politisk och förvaltningsdialog ska ske under 2018.

Ekonomisk redovisning

Övergripande mål

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning. Minimnivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning också att använda befintliga resurser på bästa sätt för att nå fullmäktiges mål samt att hålla det egna kapitalet oförändrat.

För att leva upp till detta har kommunen beslutat om tre finansiella mål.

Uppföljning av de verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning återfinns under avsnittet kommunens målarbete.

Finansiella mål

För planperioden 2017-2019 har tre finansiella mål fastställts i budgetarbetet.

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till minst 1,5–2,5 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att uppnå en hög betalningsberedskap ska likviditeten överstiga 100 procent.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten på lång sikt ska uppgå till minst 40 procent.

Årets finansiella mål	Utfall	Budget helår
Resultat, %	3,3	2,0
Resultat, mnkr	12,9	7,4
Likviditet, %	137,2	>100
Soliditet, %	30,1*	40

Fotnot: Efter beslutad tilläggsbudget för 2017, motsvarar budgeterat resultat 1,9 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.

Resultatet uppgår till 3,3 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. Resultatmålet är således uppfyllt.

Likviditeten har förbättrats avsevärt under året och uppgick vid årsskiftet till 137,2 procent. Likviditetsmålet är uppnått med god marginal. Till största del beror denna förstärkning på återbetalning av revers. Migrationsverket har också kortat handläggningstiderna och stora utbetalningar har gjorts under slutet av 2017. Kommunen står inför stora investeringar under kommande planperiod. Likviditetsförstärkningen kommer att utgöra en stor del av den finansiering som krävs för dessa investeringar.

* Inventering av hyreskontrakt i kommunen har gjorts. Långa hyreskontrakt med kommunen som hyresgäst ska redovisas i balansräkningen, såsom finansiell leasing enligt RKR 13:2. Detta har påverkat soliditeten. Överskott i verksamheterna slam och renhållning har tidigare redovisats som del av eget kapital. Enligt ny rekommendation från RKR ska dessa redovisas som kort skuld. Även det har påverkat soliditeten. Soliditeten efter dessa båda förändringar i redovisningen uppgår till 30,1 procent. För att kunna göra en rättvisande jämförelse mot det beslutade soliditetsmålet så har beräkning av soliditeten även gjorts innan dessa redovisningsmässiga förändringar. Soliditeten uppgick då till 46,8 procent, vilket är samma soliditet som vid bokslut 2016. Utifrån kända förutsättningar när soliditetsmålet sattes, så kan målet anses vara uppfyllt.

Periodens resultat

Målsättning:

Resultatet ska uppgå till minst 1,5 - 2,5 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. 2017 års resultat budgeterades till 7 431 tkr eller 2,0 procent.

Efter beslutad tilläggsbudget för 2017, motsvarar budgeterat resultat 1,9 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.

Färgelanda kommun redovisar ett resultat för 2017 på 12 943 tkr. Resultatet är 5 512 tkr bättre än budget. Resultatet motsvarar 3,3 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. Årets resultat budgeterades ursprungligen till 7 431 tkr eller 2,0 procent. Det finansiella resultatmålet för 2017 är således uppfyllt.

Sektorernas avvikelser kommenteras under respektive sektors avsnitt. Finansen visar en negativ avvikelse gentemot budget på 6 692 tkr. De ökade pensionskostnaderna står för 4 367 tkr av denna avvikelse.

Årets resultat för kommunen är 759 tkr bättre än föregående år, då kommunen redovisade ett positivt resultat på 12 184 tkr.

Nettokostnader och nettokostnadssandel (%)

	Bokslut 2015	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Verksamheten	96,8	93,6	93,8
Avskrivningar	3,2	3,2	3,0
Finansnetto	-0,1	-0,1	-0,2
Resultat	0,0	3,3	3,3

Efter beslutad tilläggsbudget för 2017, motsvarar budgeterat resultat 1,9 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.

Verksamheternas nettokostnader uppgår till 374 843 tkr. Det är en ökning med 17 587 tkr jämfört med föregående år. Av denna ökning är 6 500 tkr kostnader av engångskaraktär. Dessa är att hänföra till hyresgäst som genomgått företagsrekonstruktion, vilket orsakat en förlust på 3 mnkr, samt engångsbidrag till förening på 3,5 mnkr.

Nettokostnadsökningen är 4,9 procent för 2017, motsvarande siffra för 2016 var 4,3 procent.

Årets ökning av skatteintäkter och bidrag uppgår till 4,8 procent.

Nettokostnadsandelen visar hur stor andel av skatteintäkterna som den löpande driftsverksamheten tar i anspråk. Det utrymme som finns kvar kan användas för amortering av lån eller finansiering av investeringar.

Skatter och statsbidrag

Utdebiteringen under 2017 uppgår till 22:26 per skattekrone.

Skatteintäkter, fastighetsavgifter samt skatteutjämningsbidrag uppgår totalt till 386 969 tkr vilket är 2 171 tkr bättre än budget och 17 869 tkr högre än föregående år.

Ökningen mellan åren beror framförallt på extra statsbidrag, de så kallade Valfärds miljarderna, och ökat invånarantal.

Finansnetto

Finansnettot är positivt och uppgår till 817 tkr. Det är en effekt av låga räntor på både likviditet, fordringar och låneskuld. Finansnettot är 71 tkr bättre än budget och 477 tkr bättre än föregående år. Utdelning från Kommuninvest på 297 tkr motsvarar den största delen av förbättringen jämfört med 2016.

Övervägande delen av finansiella intäkterna avser utdelning från Kommuninvest, ränta på revers till Färgelanda Vatten AB, borgensavgifter från Färgelanda Vatten AB och Valbohem AB samt ränteintäkter på kundfordringar.

Räntekostnader och ränteintäkter har på kommunens lån och utlåning till Färgelanda Vatten AB minskat i takt med sjunkande räntenivåer. Genomsnittsräntan på kommunens lån var vid årsskiftet - 0,0025 procent. Vid föregående årsskifte var genomsnittsräntan på låneskulden 0,78 procent.

Anläggningstillgångar

Årets investeringar uppgår till 14 338 tkr (12 309 tkr, 2016). Totalt beslutat investeringsutrymme för planperioden 2017-2019 är 80 000 tkr, exklusive investeringsbehovet i kommunens bolag, således ett återstående utrymme på 65 662 tkr. Sektorerna har varit relativt försiktiga i att investera i sina grundramar. I planen för 2017 fanns investeringar på 40 627 tkr. Flera av de beslutade investeringarna har inte genomförts eller påbörjats under året, utan investeringsmedlen behöver föras över till 2018. Under avsnittet investeringsredovisning redovisas vilka investeringar som utförts under året i jämförelse med plan.

De planenliga avskrivningarna av kommunens tillgångar uppgår till 11 705 tkr (11 901 tkr, 2016). Beloppen påverkas dels av när under året investeringsobjekten färdigställs, samt indelning av investeringarna i komponenter. Vissa komponenter har en högre avskrivningstakt än andra, vilket man i de tidigare rekommendationerna inte tog hänsyn till. Alla nya investeringar som berörs av de nya rekommendationerna får därför olika avskrivningstider beroende på komponent.

Ytterligare kommentarer till periodens investeringar återfinns under respektive sektorsavsnitt.

Likviditet

Målsättning:

Likviditeten ska överstiga 100 procent.

För att ha en hög betalningsberedskap ska likviditeten överstiga 100 procent. Per årsskiftet är likviditeten 137,2 procent. Likviditeten har förbättrats avsevärt under året. Färgelanda Vatten AB har under senare delen av året återbetalt den revers på 33 mnkr som upprättats i samband med att Färgelanda kommun överlät tillgångarna i kommunens VA-verksamhet till Färgelanda Vatten AB. Stor del av likviditetsförstärkningen härrör från denna återbetalning. Migrationsverket har kortat handläggningstiderna och stora utbetalningar har gjorts under slutet av 2017, vilket också påverkat likviditeten positivt. Fordringarna på Migrationsverket har under året minskat med 23,4 mnkr. Kommunen står inför stora investeringar under kommande planperiod. I investeringsplanen för 2018 finns investeringar på 61,6 mnkr upptagna. Likviditetsförstärkningen kommer att utgöra en stor del av den finansiering som krävs för dessa investeringar.

Kassaflödesanalysen visar hur de likvida medlen har använts under året. Den är uppdelad i tre olika delar; löpande verksamhet, som består av årets resultat, kortfristiga fordringar, lager och kortfristiga skulder, investeringsverksamhet samt finansieringsverksamhet, som består av långfristiga skulder och långfristiga fordringar.

Den löpande verksamheten har i kommunen genererat ett flöde med inbetalningar på 42,0 mnkr. Investeringsverksamheten har genererat inbetalningar på 18,7 mnkr och finansieringsverksamheten har genererat utbetalningar på 5,7 mnkr. Detta gör att kommunen har ett positivt kassaflöde på 54,9 mnkr vid årsskiftet 2017, vilket innebär att kommunen mer än femdubblat sina likvida medel sedan förra årsskiftet. Det beror främst på reversen som återbetalats från Färgelanda Vatten AB, vilket visar sig i flödet från investeringsverksamheten, samt de stora utbetalningarna från Migrationsverket.

Eget kapital

Kommunens egna kapital har ökat, dels med årets resultat 12 943 tkr och dels minskat med resultat av slam och renhållning med 1 219 tkr till totalt 135 062 tkr. Överskott i verksamheterna slam och renhållning har tidigare redovisats som del av eget kapital. Enligt ny rekommendation från RKR ska dessa redovisas som kort skuld.

Av det egna kapitalet avsattes under 2013, 14 575 tkr till en resultatutjämningsreserv. Syftet med en resultatutjämningsreserv är att kunna täcka eventuella balanskravsunderskott som kan uppstå vid en lågkonjunktur.

Koncernen

Kommunkoncernens egna kapital har ökat med 13 173 tkr till totalt 142 696 tkr.

Pensionsskuld och övriga avsättningar

Pensionsskulden består dels av pensioner intjänade före 1998 som redovisas som ansvarsförbindelser och pensioner intjänade från 1998 som redovisas som skuld i balansräkningen.

Ansvarsförbindelsen, dvs. pensionsskulden som ligger utanför balansräkningen, uppgår per årsskiftet till 151 311 tkr, inklusive löneskatt och överskottsfond, enligt prognos från Skandia. Vid föregående årsskifte uppgick ansvarsförbindelsen inklusive löneskatt och överskottsfond till 157 159 tkr, vilket innebär en minskning med 5 848 tkr.

Pensionsavsättningen uppgår per årsskiftet till 4 654 tkr. Vid föregående årsskifte uppgick pensionsavsättningen till 2 899 tkr. Detta innebär en ökning med 1 755 tkr.

Förändringen mellan åren beror främst på avslutade och tillkommande anställningar. Beräkningen bygger på modellen i RIPS17 och är en prognos över skuldens storlek.

Låneskuld

Inga nya lån har upptagits under året och kommunen har följt den planerade årliga amorteringen på 4900 tkr. Totalt uppgår kommunens låneskuld till 54 663 tkr och den genomsnittliga skuldräntan uppgick per årsskiftet till -0,0025 procent (0,78 procent, 2016).

Koncernen

Valbohem AB har utnyttjat 151 000 tkr av den beviljade borgensramen på 180 000 tkr.

Kommunen har också beviljat en borgensram för Färgelanda Vatten AB på 40 000 tkr. Under året har ytterligare 35 000 tkr av denna utnyttjats. Färgelanda Vatten AB har under senare delen av året återbetalt den revers på 33 000 tkr som upprättats i samband med att Färgelanda kommun överlät tillgångarna i kommunens VA-verksamhet till Färgelanda Vatten AB. Under 2016 nyttjades 4 000 tkr och i samband med återbetalning av reversen nyttjades ytterligare 35 000 tkr, vilket innebär att Färgelanda Vatten AB har utnyttjat totalt 39 000 tkr av den beviljade borgensramen.

Soliditet

Målsättning:

Soliditeten ska på lång sikt uppgå till minst 40 procent.

Soliditeten är ett mått på kommunens finansiella handlingsfrihet på längre sikt.

Kommunens soliditet uppgår vid årets slut till 30,1 procent och skuldsättningsgraden uppgår därmed till 69,9 procent.

Inventering av hyreskontrakt har gjorts i kommunen. Långa hyreskontrakt med kommunen som hyresgäst ska redovisas i balansräkningen, såsom finansiell leasing enligt RKR 13:2. Detta har påverkat soliditeten. Överskott i verksamheterna slam och renhållning har tidigare redovisats som del av eget kapital. Enligt ny rekommendation från RKR ska dessa redovisas som kort skuld. Även det har påverkat soliditeten. Soliditeten efter dessa båda förändringar i redovisningen uppgår till 30,1 procent. För att kunna göra en rättvisande jämförelse mot det beslutade soliditetsmålet så har

beräkning av soliditeten även gjorts innan dessa redovisningsmässiga förändringar. Soliditeten uppgick då till 46,8 procent, vilket är samma soliditet som vid bokslut 2016. Utifrån kända förutsättningar när soliditetsmålet sattes, så kan målet anses vara uppfyllt.

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse för pensioner är dock negativ.

%	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Soliditet	30,1	46,8	42,6
Skuldsättningsgrad	69,9	53,2	57,4
<i>varav avsättning</i>	1,3	1,4	1,0
<i>varav kortfristig skuldsättning</i>	17,4	28,8	25,6
<i>varav långfristig skuldsättning</i>	51,2	23,0	30,8

Ekonomisk ställning

Kommunens balansomslutning har ökat med 185,5 mnkr eller 70 procent och uppgår vid bokslutsdagen till 449,2 mnkr.

Inventering av hyreskontrakt har gjorts i kommunen. Långa hyreskontrakt med kommunen som hyresgäst ska redovisas i balansräkningen såsom finansiell leasing enligt RKR 13:2. Det innebär att kontrakten ska redovisas både som tillgång och skuld. Det är första året som detta redovisningssätt tillämpas och har påverkat balansomslutningen med 185,2 mnkr.

Resultaträkning

Belopp i Tkr	Not	Kommunen			Koncernen	
		Bokslut 2016	Bokslut 2017	Budget 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Verksamhetens intäkter	1	140 445	116 988	110 266	187 280	162 823
Verksamhetens kostnader	2	-485 800	-480 126	-478 010	-512 597	-516 393
Avskrivningar	3	-11 901	-11 705	-10 369	-18 315	-18 530
Verksamhetens nettokostnader		-357 256	-374 843	-378 113	-343 632	-372 100
Skatteintäkter	4	255 216	263 754	272 948	255 216	263 754
Generella statsbidrag och utjämning	5	113 884	123 215	111 850	113 884	123 215
Finansiella intäkter	6	597	979	752	107	934
Finansiella kostnader	7	-257	-162	-6	-2 829	-2 382
Resultat före extraordinära poster		12 184	12 943	7 431	22 746	13 421
Extraordinära intäkter		0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	-4 359	-247
Periodens resultat		12 184	12 943	7 431	18 387	13 174

Balansräkning

Kommunen				Koncernen	
Belopp i Tkr	Not	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2017
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	8 a, 8b, 9a, 9b, 10	149 606	337 381	351 461	543 479
Finansiella anläggningstillgångar	11	48 164	15 206	5 677	5 371
Summa anläggningstillgångar		197 770	352 587	357 138	548 850
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter		0		97	119
Fordringar	12	53 402	29 162	57 001	29 789
Kassa och bank	13	12 489	67 432	26 069	84 668
Summa omsättningstillgångar		65 891	96 594	83 167	114 576
SUMMA TILLGÅNGAR		263 661	449 181	440 305	663 426
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	14	122 120	135 062	129 523	142 696
därav periodens resultat		12 184	12 943	18 387	13 174
Avsättningar					
Avsättningar pensioner	15	2 899	4 654	3 168	4 932
Avsättningar löneskatt		703	1 129	703	1 129
Övriga avsättningar	16	70	70	3 223	3 351
Summa avsättningar		3 672	5 853	7 094	9 412
Skulder					
Långfristiga skulder	17	60 605	229 827	216 305	420 527
Kortfristiga skulder	18	77 264	78 439	87 383	90 791
Summa skulder		137 869	308 266	303 688	511 318
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		263 661	449 181	440 305	663 426
Soliditet, %		46,8	30,1	29,7	21,5
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser per 31 december	19	157 159	151 311	157 159	151 311
Borgensförbindelser	20	155 235	190 081	235	81

Kassaflödesanalys

Belopp i Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Den löpande verksamheten					
Periodens resultat		12 184	12 943	18 387	13 174
Justering för av- och nedskrivningar		11 901	11 705	18 315	18 530
Justering för gjorda avsättningar		973	2 181	3 565	2 318
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	21	442	6	442	6
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		25 500	26 835	40 709	34 028
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar		-13 383	24 240	-15 036	27 212
Ökning(-)/minskning(+) förråd, lager och exploateringsfastigheter		0	0	1	-22
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder		-3 743	-9 108	-3 035	-6 875
Kassaflöde från den löpande verksamheten		8 374	41 967	22 639	54 343
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-12 308	-14 288	-34 178	-25 356
Bidrag till materiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-3 234	-42	-3 218	-32 694
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	33 000	0	33 000
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-15 542	18 670	-37 396	-25 050
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån		0	0	0	0
Amortering av skuld		-4 975	-4 899	9 725	28 511
Ökning av långfristiga fordringar		0	0	0	0
Minskning av långfristiga fordringar		0	0	0	0
Inlösen av pensionsskuldavsättning		0	0	0	0
Ökning av långfristig skuld (NÄRF)		-728	-795	-728	795
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-5 703	-5 694	8 997	29 306
Periodens kassaflöde		-12 871	54 943	-5 760	58 599
Likvida medel från årets början		25 360	12 489	31 829	26 069
Likvida medel från periodens slut		12 489	67 432	26 069	84 668
Periodens förändring av likvida medel		-12 871	54 943	-5 760	58 599

Notförteckning

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2017	2016	2017
Not 1 Intäkter				
Statsbidrag	87 887	72 957	87 887	72 957
Övriga bidrag	9 915	1 373	6 823	1 920
Konsumtionsavgifter	7 826	9 534	15 668	16 978
Huvudavgift (Bo-/vård-/musikskoleavgift/färdtjänst m.m.)	4 447	4 527	4 447	4 527
Kostersättning	0	0	0	0
Avgifter från andra kommuner	0	0	0	0
Övriga avgifter	2 537	2 934	2 537	2 934
Försäljning	10 390	9 948	10 390	11 872
Hysesintäkter	11 344	11 252	53 312	46 812
Övriga intäkter	6 099	4 463	6 216	4 823
Summa	140 445	116 988	187 280	162 823
Not 2 Kostnader				
Personalkostnader	270 069	290 883	278 303	299 831
Material	27 731	25 793	28 290	42 031
Köpta tjänster	50 572	40 220	58 398	42 067
Entreprenader	102 841	85 877	101 387	86 563
Övriga kostnader/Bidrag	34 587	37 353	46 219	45 901
Summa	485 800	480 126	512 597	516 393
Not 3 Avskrivningar				
Inventarier	3 521	3 516	3 959	5 118
Fastigheter	8 380	8 189	14 356	13 412
Summa	11 901	11 705	18 315	18 530
Not 4 Skatteintäkter				
Kommunalskatt	256 002	264 754	256 002	264 754
Slutavräkning skattemedel	552	-991	552	-991
Prognos skatteavräkning	-1 338	-9	-1 338	-9
Summa	255 216	263 754	255 216	263 754
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	85 169	93 819	85 169	93 819
Kostnadsutjämning	11 189	14 539	11 189	14 539
Fastighetsavgift	11 424	11 718	11 424	11 718
Utjämningsavgift LSS	-5 689	-5 638	-5 689	-5 638
Strukturbidrag/Införandebidrag	-8	0	-8	0
Regleringsbidrag/avgift	-222	-64	-222	-64
Generella bidrag från staten	12 021	8 841	12 021	8 841
Summa	113 884	123 215	113 884	123 215
Not 6 Finansiella intäkter				
Utdelning	0	297	0	297
Ränteintäkter	589	646	97	599

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
Räntebidrag	0		0	
Övriga finansiella intäkter	8	36	10	38
Summa	597	979	107	934
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnad lån	183	95	2 755	2 237
Räntekostnad pensionsskuld	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	74	67	74	145
Skatt pga bokslutsdisposition	0	0	0	0
Summa	257	162	2 829	2 382
Not 8a Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	332 887	342 170	610 190	641 432
Ackumulerad avskrivning	-196 418	-204 598	-288 925	-303 455
Årets investeringar	9 283	8 753	31 242	41 759
Utrangering	0	-22	0	-55
Försäljning	0	-1	0	0
Reavinst	0	0	0	0
Reaförlust	0	0	0	0
Nedskrivning	0	0	0	-892
Avskrivning	-8 201	-8 189	-14 530	-35 628
Redovisat värde vid årets slut	137 551	138 113	337 977	343 161
<i>Avskrivningstider 10 - 50 år</i>				
Not 8b Specifikation mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Markreserv	13 248	13 248	33 400	33 400
Verksamhetsfastigheter	67 962	64 904	67 962	64 904
Fastigheter för affärsverksamhet	4 766	4 483	4 766	4 483
Publika fastigheter	11 053	10 973	147 774	162 672
Fastigheter för annan verksamhet	30 618	31 476	30 924	31 897
Övriga fastigheter inkl VA-anläggningar	6 112	5 361	36 148	35 704
Pågående arbeten	3 792	7 668	17 003	10 101
Exploateringsmark	0	0	0	0
Summa	137 551	138 113	337 977	343 161
Not 9a Maskiner och inventarier				
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	54 999	57 845	60 445	62 323
Ackumulerad avskrivning	-42 269	-45 690	-46 112	-49 045
Årets investeringar	3 026	5 585	3 026	5 776
Utrangering	-180	-149	-180	-149
Försäljning	0	0	0	0
Reavinst	0	0	0	0
Reaförlust	0	0	0	0
Nedskrivning	0	0	0	0
Avskrivning	-3 521	-3 516	-3 695	-3 780
Redovisat värde vid årets slut	12 055	14 075	13 484	15 125

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
Not 9b Specifikation maskiner och inventarier				
Maskiner	1 454	1 229	2 883	1 699
Inventarier	10 015	12 383	10 015	12 963
Bilar och andra transportmedel	43	33	43	33
Konst	0		0	0
Övriga maskiner och inventarier	543	430	543	430
Summa	12 055	14 075	13 484	15 125
Not 10 Finansiell leasing				
Hyreskontrakt med avtalstid överstigande fem år				
Avgifter inom ett år	-	10 276	-	10 276
Avgifter senare än ett år men inom fem år	-	39 154	-	39 154
Avgifter senare än fem år	-	135 763		135 763
Summa		185 193		185 193
Fotnot:				
Hyreskontrakt med avtalstid mindre än fem år har klassificerats som operationella, även om de i övrigt uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal.				
År 2017 är första året som denna klassificering enl RKR 13.2 tillämpas, varför inga jämförelsetal från fg år finns tillämpliga.				
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	149 606	337 381	351 461	543 479
Not 11 Finansiella tillgångar				
Inera AB	-	42	-	42
Valbohem AB	7 500	7 500	0	0
Färgelanda Vatten AB	2 500	2 500	0	0
Gatersbyn 120 Fastighets AB	50	50	0	0
Västvatten AB	0	0	375	175
Vindenergi Väst AB	15	15	15	15
Dalslands Turist AB	253	253	253	253
Kommuninvest Ekonomiska förening	1 300	1 300	1 300	1 300
Ödeborg Folkets Hus	48	48	48	48
Kommuninvest Ekonomiska förening	3 498	3 498	3 498	3 498
Revers Färgelanda Vatten AB	33 000	0	0	0
HBV	0	0	188	40
Summa	48 164	15 206	5 677	5 371
Not 12 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	5 880	5 562	6 626	6 453
Förutbetalda kostnader/upploopna intäkter	44 046	20 649	44 920	20 246
Mervärdesskatt	2 922	2 951	2 922	2 951
Övriga fordringar hos staten	552	0	2 533	0
Övriga fordringar	2	0	0	139
Kortfristiga placeringar	0	0	0	0
Summa	53 402	29 162	57 001	29 789
Not 13 Kassa och bank				
Handkassa	4	13	4	13

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
Kassa och bank	12 485	67 419	26 065	84 655
Summa	12 489	67 432	26 069	84 668
Not 14 Eget kapital				
Årets resultat	12 184	12 943	18 387	13 174
Resultatutjämnning reserv	14 575	14 575	14 575	14 575
Övrigt eget kapital	95 361	107 544	96 561	114 947
Summa	122 120	135 062	129 523	142 696
Not 15 Avsatt till pensioner				
Pensioner och liknande förpl	805	1 142	1 074	1 420
Garantipensioner	2 094	3 512	2 094	3 512
Summa	2 899	4 654	3 168	4 932
Not 16 Övriga avsättningar				
Framtida underhåll av våtmarker	70	70	70	70
Övriga avsättningar	0	0	3 153	3 281
Summa	70	70	3 223	3 351
Not 17 Långfristiga skulder				
<i>Långfristiga lån</i>				
Ingående skuld	59 638	54 663	200 638	210 363
Nya lån	0	0	14 700	39 000
Amorteringar och lösen av lån	-4 975	-4 900	-4 975	-8 900
Utgående skuld	54 663	49 763	210 363	240 463
<i>Övriga långfristiga skulder</i>				
Norra Älvsborgs räddningsförbund	5 942	5 148	5 942	5 148
Leasingskuld långa hyreskontrakt	-	174 916	-	174 916
Utgående skuld	5 942	180 064	5 942	180 064
Summa Långfristiga skulder	60 605	229 827	216 305	420 527
<i>Fotnot:</i>				
År 2017 är första året som RKR 13.2 tillämpas på långa hyreskontrakt, varför inga jämförelsetal från fg år finns tillämpliga.				
Not 18 kortfristiga skulder				
Kortfristig del av långfristiga lån	4 900	4 900	4 900	4 900
Kortfristig del av leasingskuld	-	10 276	-	10 276
Skuld till kollektiv slam och renhållning	1 219	1 226	1 219	1 226
Leverantörsskulder	11 848	9 627	14 550	13 658
Övriga skulder	6 023	5 554	7 544	5 554
VA kollektiv	0	0	1 037	2 493
Löneskatter	4 207	4 300	4 207	4 803
Mervärdesskatt	378	173	749	839
Upplupna löner	1 283	1 156	1 283	1 156
Upplupna semesterlöner	11 141	11 826	11 141	12 058
Upplupna sociala avgifter	9 570	9 905	9 570	9 905
Upplupna pensionskostnader	8 058	8 751	8 058	8 751

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
Upplupna räntekostnader	9	8	9	8
Övriga interimsskulder	18 628	10 737	23 116	15 164
Summa	77 264	78 439	87 383	90 791
Not 19 Pensionsförpliktelser				
Ansvarsförbindelse	126 545	122 175	126 545	122 175
Löneskatt	30 700	29 639	30 700	29 639
Avgår överskottsfond	-86	-503	-86	-503
Summa	157 159	151 311	157 159	151 311
Not 20 Borgensförbindelser				
Egna Hem*	235	81	235	81
Kommuninvest	155 000	190 000	0	0
Summa	155 235	190 081	235	81
Not 21 Kassaflödesanalys				
<i>Justering för ej likviditetspåverkande poster</i>				
Årets resultat för slam och renhållning	442	6	442	6
Kortfristig del av finansiell leasingsskuld	-	10 276	-	10 276
Finansiella leasingtillgångar	-	-185 192	-	-185 192
Långfristig del av finansiell leasingsskuld	-	174 916	-	174 916
Koncerneliminering				95
Summa	442	6	442	6

* Egna Hem avser SBAB

Färgelanda kommun har i mars 1998 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner och landsting/regionen som per 2017-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Färgelanda kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2017-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 342 483 929 tkr och totala tillgångar till 349 243 746 tkr. Färgelanda kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 258 329 tkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 263 137 tkr.

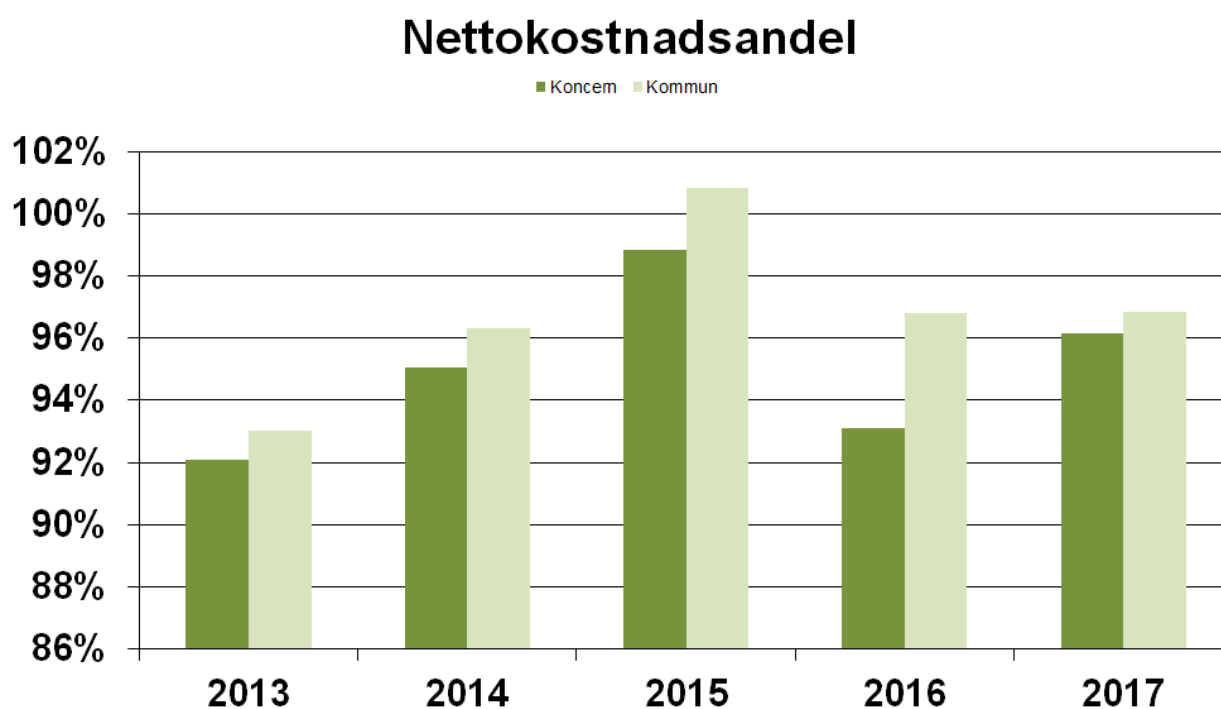
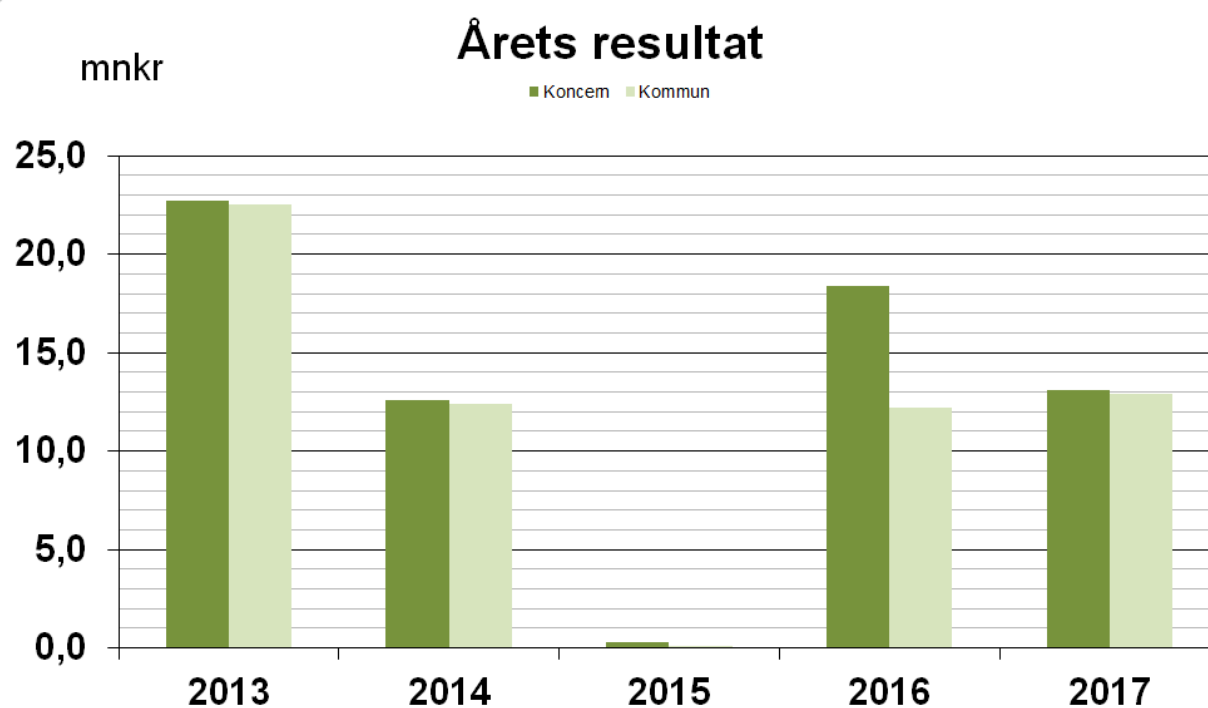

Investeringsredovisning

Investeringar i Detaljbudget 2017-2019			
Beslutade pågående investeringar	Sektor	Utfall 2017	PLAN 2017
Cykelväg Stigen -Färgelanda	Samhällsbyggn		7 500
Vänstersväng	Samhällsbyggn		2 310
Bredbandsutbyggnad	IT		2 271
IT-utrustning gemensamma system, VK	Samhällsbyggn		
Fiberanslutning av vht utanför tätort	IT	357	
Uthyrning Gatersbyn	Samhällsbyggn	2 184	900
Förskola Högsäter utbyggnad alt 2	Samhällsbyggn	1 916	10 500
SUMMA Beslutade pågående investeringar		4 457	23 481
Årliga beslutade investeringar enligt plan			
Energieffektiviseringar Etapp1+2	Samhällsbyggn	567	2 405
Uppgradering arbetsstationer	IT	904	900
IKT-plan	BoU	245	245
SUMMA Årliga beslutade investeringar		1 716	3 550
Grundramar Ersättningsinvesteringar enl plan			
Grundram fastigheter planerat underhåll/komponenter	Samhällsbyggn		400
varav gymnastiksal Högsäter	Samhällsbyggn		
Grundram Utrustn	Samhällsbyggn	50	360
Grundram Kartor	Samhällsbyggn	14	320
Grundram IT	KS/Förv	298	600
Grundram	KS/Förv	123	100
Grundram	BoU	708	820
Grundram	Omsorg	485	880
Grundram	KoF	0	80
Grundramar Ersättningsinvesteringar		1 678	3 560
Nya Investeringar 2017			
Ej specificerade investeringar	KS		1 500
Asfaltering Söptippen	Samhällsbyggn		30
Förskola Södra kommundel	Samhällsbyggn		
Uprustning Höjden	Samhällsbyggn	221	
Teknisk utrustning, Bibliotek	KoF		30
Utrustning fritidsgård Högsäter	KoF		50
Mobila dansspeglar, Musikskolan			80
Ombyggnad Brandstationen Högsäter		11	
Automatiskt brandlarm Valbo	Samhällsbyggn	1 348	
Samhällsutv, fastighet		400	
Surfplattor KF/KS		264	
Inventraier Moduler		195	
Inventarier Nya Höjden f-klass/grundskola		202	
Utrustning kök , utökning av verksamhetsställen		111	
Teleslinga Furåsen		87	
Lekplatser	Samhällsbyggn	199	300
Containrar farligt avfall	Samhällsbyggn		190
Anpassning gymnastiksal Högsäter	Samhällsbyggn	1 635	1 635
Dammen i Stigen	Samhällsbyggn	103	600
Belysningsstolpar Järbo	Samhällsbyggn	448	
Etablering Dyrörp	Samhällsbyggn	1263	5 621
SUMMA Nya Investeringar		6 487	10 036
TOTALT 2017		14 338	40 627

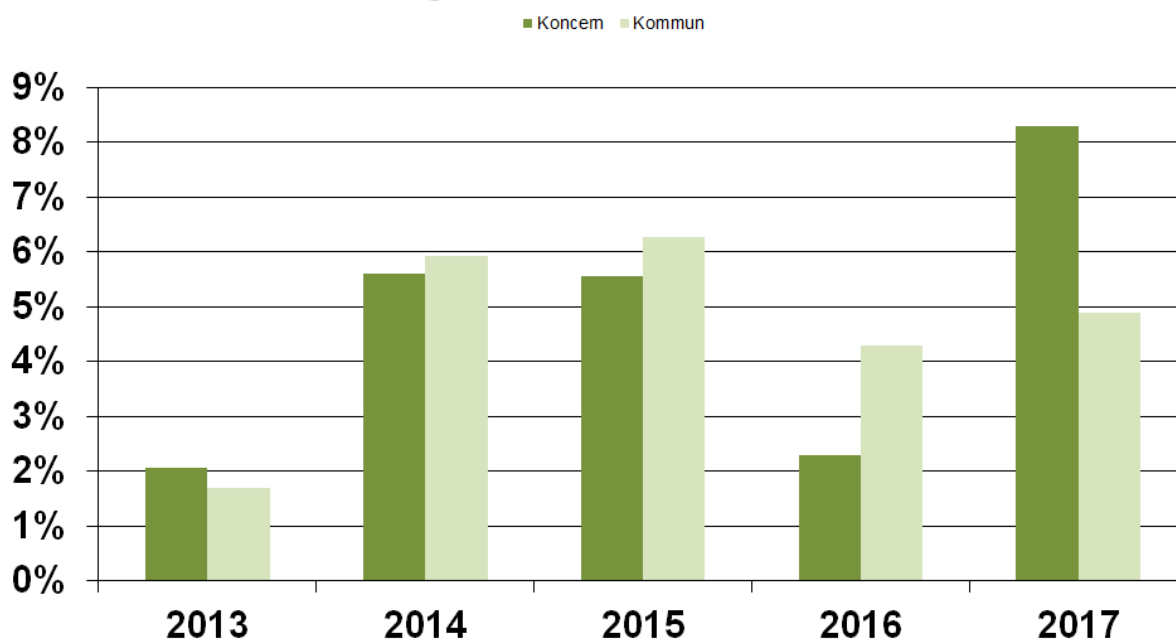

Verksamhetsåret i siffror; diagram

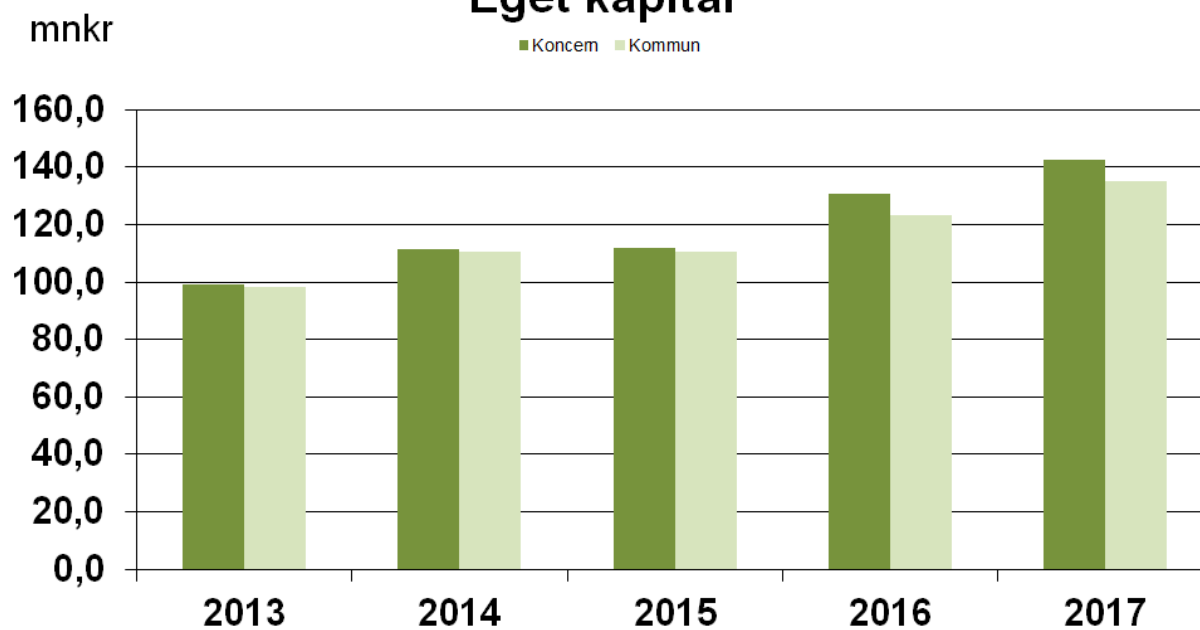

Ökningstakt nettokostnader

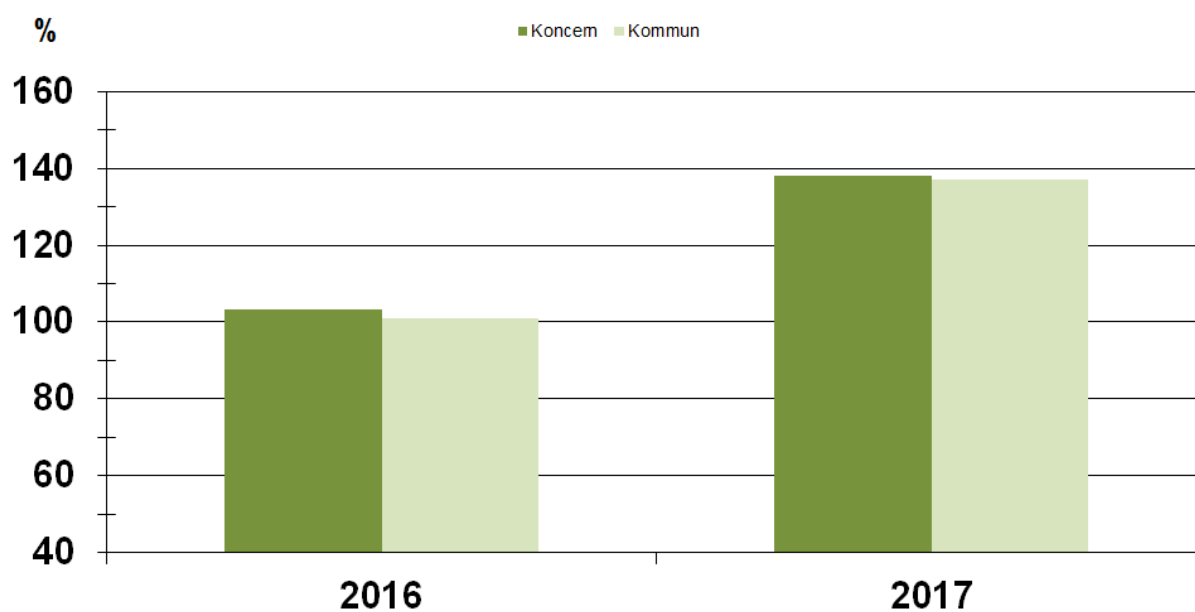

Eget kapital

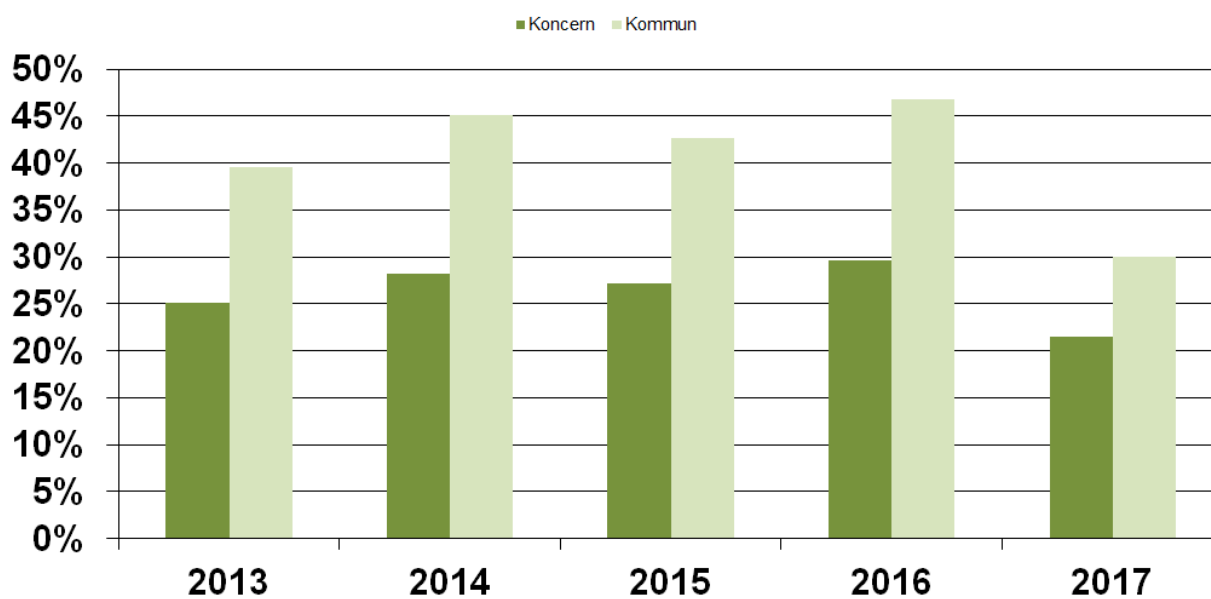

Likviditet

Soliditet

Kommunfullmäktige

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ med ansvarar för bland annat de övergripande strategiska frågorna.

Fullmäktige väljs direkt av folket i de allmänna valen vart 4:e år, vilket skedde i september 2014.

Kommunfullmäktige skall vara kommunalpolitikens viktigaste mötesplats.

Exempel på beslutsärenden i kommunfullmäktige: budget och kommunalskatt, taxor och avgifter, fysisk planering, grunder för ersättningar till partierna och de förtroendevalda, den politiska organisationen, ansvarsfrihet för förtroendevalda.

Revision

Revisionen, som består av fem förtroendevalda ledamöter, är kommunfullmäktiges organ för objektiv och förutsättningslös granskning och kontroll av hela den kommunala organisationen. Granskningen skall genomföras i en sådan omfattning att revisorerna varje år kan lämna ett underlag för kommunfullmäktiges ställningstagande i frågan om ansvarsfrihet kan lämnas för kommunstyrelsen och nämnderna.

Sakkunnigt biträde till de förtroendevalda revisorerna är PWC

Beredningar

Kommunfullmäktige har två fasta beredningar som tilldelas specifika uppdrag. Kommunfullmäktige kan också lämna uppdrag till tillfälliga beredningar. Under 2017 har den fasta beredningen som arbetat med demokratifrågor avslutat sitt uppdrag. Ett resultat av det beredningsarbetet är att kommunen nu har ett ungdomsråd. Även den andra fasta beredningen har avslutat sitt uppdrag att upprätta förslag till vision 2030 för Färgelanda kommun.

En tillfällig beredning med uppdraget att upprätta förslag till äldreplan för perioden 2018-2023 har lagt ett förslag som kommer att behandlas av kommunfullmäktige i början av 2018.

Myndighetsnämnd

Myndighetsnämnden arbetar bl a med tillsyn, tillstånd och myndighetsutövning mot enskild.

Nämnden är också trafiknämnd.

Exempel på ärenden som handläggs av nämnden: Bygglov och strandskyddsdispenser, Insatser till stöd och hjälp för enskilda och lokala trafikföreskrifter

Överförmyndare

Om någon på grund av sjukdom, psykiska störningar, försvagat hälsotillstånd eller liknande, behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sin ekonomi, kan domstolen förordna en god man eller förvaltare. Tillsynen över gode män och förvaltare sköts av en överförmyndare. 2010 träffades avtal med Uddevalla kommun om handläggarsöd till överförmyndaren.

Partistöd

Kommuner och landsting får ge ekonomiskt bidrag till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd). Det finns ingen skyldighet att lämna partistöd men alla kommuner, landsting och regioner gör det. Storleken på stödet varierar dock mellan kommunerna.

Verksamhetsberättelse

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse
Intäkter	871	1 040	-169
Kommunbidrag	3 545	3 545	0
Summa intäkter	4 416	4 585	-169
Kostnader:			
Personalkostnader	-2 770	-2 775	5
Övriga kostnader	-1 068	-1 810	742
Kapitalkostnader	0	0	0
Summa kostnader	-3 838	-4 585	747
Periodens resultat	578	0	578

Inga jämförbara siffror med föregående år kan valideras, i och med den omorganisation som genomfördes från och med 2017.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Periodens avvikelse
Kommunfullmäktige	1 023	1 663	640
Kommunrevision	351	444	93
Överförmyndare	1 059	875	-184
Nämnder, styrelser och Valberedning	534	563	29
Totalt	2 967	3 545	578

Analys av utfall per verksamhetsområde

Kommunfullmäktige

Fullmäktiges fasta beredningar har inte haft uppdrag under delar av året och bara en tillfällig beredning har arbetat.

Anslaget för ungdomsdemokrati (ungdomsrådet) har inte tagits i anspråk, samt utbildningsanslaget, därav ett överskott på totalen.

Överförmyndaren

För ensamkommande barn som fått uppehållstillstånd ska den gode mannen ersättas av en särskilt förordnad vårdnadshavare. Under året har detta inte kunnat ske i tillräcklig omfattning. Överförmyndarens kostnad för gode män har därför inte kunnat minskas som planerat.

Investeringar

Framtid

Under 2018 håller Sverige allmänna val. Det nyvalda kommunfullmäktige börjar sin mandatperiod den 15 oktober 2018. Vi kan räkna med att valet kommer att innebära att vi får ett antal nya förtroendevalda i våra politiska organ. Såväl de nya som de mer erfarna kommer att behöva utbildning.

En översyn av den politiska organisationen pågår. Resultatet av översynen kan komma att förändra den politiska organisationen

2019 är det val till EU-parlamentet.

För närvarande har inte alla förtroendevalda surf-plattor för att kunna hämta digital sammanträdesinformation och kommunicera via e-post med mera. Digitaliseringen av sammanträdesadministrationen fortsätter.

Kommunallagen har öppnat för möjligheten att under vissa förutsättningar sammanträda på distans i realtid.

Kommunstyrelsens förvaltning och Kommunkontor

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen består av 13 ledamöter och är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den ska leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet. Kommunstyrelsen ska leda kommunens övergripande verksamhet enligt fullmaktiges riktlinjer och övriga styrdokument. Den ska också bereda ärenden till fullmäktige.

Den politiska organisationen innebär att ett ekonomiråd har etablerats under kommunstyrelsen för att hantera processen för verksamhetsplanering och budget.

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga kommunala organs verksamhet, över det kommunala bolaget, samt över de kommunalförbund med mera, som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsen ansvarar för hela kommunens verksamhet förutom myndighetsutövningen som myndighetsnämnden ansvarar för.

Kommunledningskontor Ledningsgruppen fokuserar på strategiska frågor. Ledningsgruppen är en resurs för samtliga tre sektorer och dess verksamhet kommer hela organisationen till gagn. I ledningsgruppen ingår förutom kommunchefen, de tre sektorcheferna även personalchef/administrativ chef, ekonomichef och IT-chef.

Ekonomi-, personal- och administrativavdelning Kommunen har en samlad administration som understödjer den politiska verksamheten, staben samt de tre sektorerna. Enheterna består av ekonomi och personal-/administrativ enhet.

Inköp och upphandling För att ytterligare säkerställa att ökade krav i samband med inköp och upphandlingar hanteras effektivt och att befintliga avtal följs behöver inköpsfunktionen fortsätta att förstärkas och utvecklas. Det är viktigt att kommunen säkerställer att det finns tillgång på varor och tjänster av hög kvalitet och till låga priser..

Folkhälsoarbete Folkhälsoarbetet syftar till att utjämna skillnader i hälsa mellan olika grupper i samhället och att skapa förutsättningar för människor att känna trygghet till sig själva och sin omgivning och att kunna göra hälsosamma val i livet.

Folkhälsoarbetet bedrivs med utgångspunkt från det avtal som finns mellan Färgelanda kommun och Norra Hälso- och sjukvårdsnämnden och har sin utgångspunkt i lokala behov och förutsättningar. I kommunen finns ett Folkhälsoråd med deltagare från kommunstyrelsen i Färgelanda och Norra Hälso- och sjukvårdsnämnden.

IT Uppdraget för IT är att tillhandahålla god service inom IT-området till kommunens alla verksamheter.

Beredskap och säkerhet

Ansvar för att se till att kommunala verksamheter som är särskilt samhällsviktiga såsom kommunledning, vattenförsörjning, renhållning och omsorgen om äldre är säkrade i händelse av kris. Analysarbetet är en ständigt pågående process som i hög grad påverkas av samhällsutvecklingen i stort. Utföra risk och sårbarhetsanalyser där olika risker som kan leda till extra ordinära händelser och andra samhällsstörningar och tänkbara effekter på samhället identifieras. Till grund för kommunernas arbete med krisberedskap finns en överenskommelse mellan Staten och Sveriges kommuner och landsting. Arbetet finansieras till stora delar av ett riktat statsbidrag. Kommunen driver många samhällsviktiga verksamheter som måste fungera även under kriser: äldreomsorg, vattenförsörjning, räddningstjänst och skola till exempel. Krisberedskap handlar om vår förmåga att före, under och efter en kris, förebygga, motstå och hantera extraordinära händelser. Genom utbildning och övning stärker kommunen sin förmåga att kunna hantera störningar i samhällsviktig verksamhet, till exempel vid ett större elavbrott. Det går naturligtvis inte att vara helt beredd på en kris eftersom vi inte vet vad den kommer att bestå av och när den uppstår. Men det går att öva på förmågan att hantera oväntade händelser. Det handlar alltså om att vara förberedd på oväntade händelser som påverkar många människor och stora delar av samhället.

Verksamhetsberättelse

Arbete har ägnats åt att skapa större prognossäkerhet för att den ekonomiska analysen ska vara tydlig och för att den ekonomiska styrningen ska fungera. Under året har arbete påbörjats kring revidering av ett antal administrativa rutiner och riktlinjer.

Upphandling är ett prioriterat område där det pågår en inventering för att se till att avtal finns i förekommande fall och att upphandling görs på ett riktigt sätt.

IT-aktiviteter

GDPR-anpassningar inför 25 Maj 2018 har startat. Vi gick med i informationssäkerhetsprogrammet (SKL/Högskolan Väst). E-arkiv projekt inom Fyrbodalen. Riktlinjer för en gemensam IT-enhet (Färgelanda, Dals-Ed) har börjat ta form. Anpassningar i infrastrukturen för att lyfta över skolans personal till vårt gemensamma admin-system har påbörjats. Ny IT-Chef tillika IT-Chef i DalsEd har anställts.

Risk- och säkerhetsarbete

Övning och övning både vår och höst. I maj månad diskussionsövning kring två teman. Färgelanda Cup och vädervarningar. I september var det krisövning med motspel, tema vatten. Deltog gjorde både krisledning och krisledningsnämnd. Utveckling följer under 2018 för att bli ännu bättre.

Färgelanda kommun samt Mellerud och Bengtsfors kommun deltar i SKLs utvecklingsprojekt kring att förebygga hat och hot mot våra förtroendevalda. Gemensamma riktlinjer utvecklas under projektets gång.

Medborgarlöfte och samarbete med polisen, vi lyfter fram vår Blåljusdag för eleverna i klass 8. Underbara ungdomar som trots ösregn genomförde alla aktiviteter.

Plan och rutiner för värmebölja sammanställdes med kommunens MAS under våren 2017. Målgrupp: Färgelanda kommuns vård- och omsorg

Deltar i krisberedskapsveckan och samverkar med näringslivet. Alla frisersalonger i kommunen delar ut goodiebags med tema krisberedskap till sina kunder. Samverkan med Svenska Lottakåren.

Arbetet med klimatanpassningsplan för Färgelanda kommun startar. Vi anordnade temadag för övriga Dalslandskommuner tillsammans med Länsstyrelsen. Risker, sårbarheter och anpassningsåtgärder! Arbetet beräknas klart 2018.

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse
Intäkter	3 734	3 349	385
Kommunbidrag	47 518	47 518	0
Summa intäkter	51 252	50 867	385
Kostnader:			
Personalkostnader	-16 621	-18 542	1 921
Övriga kostnader	-29 520	-30 955	1 435
Kapitalkostnader	-1 781	-1 370	-411
Summa kostnader	-47 922	-50 867	2 945
Periodens resultat	3 330	0	3 330

Inga jämförbara siffror med föregående år kan valideras, i och med den omorganisation som genomfördes från och med 2017.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Periodens avvikelse
Kommunstyrelse	6 514	7 240	726
Kommunchef	7 783	7 339	-444
Ekonomikontor	7 190	7 575	386
Personalkontor	5 941	7 492	1 552
Kansliavdelning	2 401	2 256	-145
Folkhälsoenhet	234	410	177
IT & Kommunikation	5 117	5 793	677
Räddningstjänst	9 010	9 412	402
Totalt	44 189	47 518	3 330

Analys av utfall per verksamhetsområde

Ekonomikontor

Budgetavvikelsen kan till största delen förklaras av fördröjning av tillsättning av upphandlartjänst.

Personalkontor

Visar ett överskott på ca 1500 tkr, detta beror på extramedel man fick för att undersöka möjlighet till att erbjuda heltidstjänster inom framförallt omsorg, samt extrapengar för arbetskläder till bland annat barnomsorgspersonal och hemtjänstpersonal. Arbetet har kommit igång men inte genererat några större kostnader ännu.

Kansliavdelning

Visat ett underskott, vilket bl.a. kan förklaras med utvecklings- och införandekostnader på bl.a. officemallar, så att vi ska kunna ha enhetliga mallar på våra dokument, samt dubbelbemanning innan graviditetsledighet.

Kommunchef

Dubbla löner för kommunchefsrollen och fördyrade pensionsavgifter. Konsulthjälp vid planering av omorganisation.

Sektor Omsorg

Verksamhetsbeskrivning

Sektor Omsorg ska bidra till att främja kommuninvånarnas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet. Sektor Omsorg har tre huvudsakliga lagstiftningar att förhålla sig till; Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Verksamheten bygger på frivillighetens grund men under vissa förutsättningar kan vård- och behandlingsinsatser ske med tvång.

Verksamheten planeras och styrs av sektorns ledningsgrupp som består av socialchef, enhetschefer inom äldreomsorgen, individ- och familjeomsorgen, enheten för stöd och service, utvecklings/omsorgskontoret och medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Verksamheten består av följande delar:

Omsorgs- och utvecklingskontoret, individ- och familjeomsorgen, enheten för stöd och service och äldreomsorgen.

Verksamhetsberättelse

Omsorgs- och utvecklingskontor

Två personer har avslutat sina tjänster på omsorgs- och utvecklingskontoret under året. Ny personal har rekryterats och en omfördelning av arbetsuppgifter bland de som i dagsläget är anställda har genomförts.

Äldreomsorg

Särskilt boende

Enhetscheferna på boendena arbetar med att minska sjukfrånvaron. Sjuktalen har minskat men är fortfarande höga, högre på vissa boenden än andra. All sjukfrånvaro analyseras och följs upp. Bemanningen baserad på nyckeltalen (0,68 för somatik och 0,76 för demens) i kombination med den höga vårdtyngd som förekommer på dagens SÄBO kan vara en av anledningarna till en hög sjukfrånvaro. De boende får vara beredda på att vänta viss tid efter att de ringt på larmtelefonen, personalen måste prioritera på vilket sätt de kan tillgodose behoven. Sociala aktiviteter får ofta stå tillbaka för elementära behov. Kontaktpersonerna har idag inte möjlighet att engagera sig som de skulle vilja.

Behovet av korttidsplatser har varit högt under hela året. De lediga platser på boendena som har stått tomma har belagts med personer som har varit i behov av korttidsboende. Korttidsplatserna på Lillågården har varit belagda 2127 dygn av 1830 möjliga. Totalt har 56 personer vistats på korttidsplats under året på Eken. Variation av vistelsetid på korttidsenheten har varit från lägst två dygn till högst 91 dygn. Medelvärde på korttidsvistelse under året var 27,8 dygn. Stora svårigheter har uppstått vid vård av svårt sjuka och palliativa korttidsplaceringar, då dubbelboende inte är ett alternativ. Behov finns av att konvertera en lägenhet för svårt sjuka och palliativ vård där enskilt rum krävs. Svårigheter finns med att enheten både är ett SÄBO och en korttidsenhet då personalen upplever att de permanent boende vid hög beläggning blir drabbade.

Dagverksamheten Kärnan är öppen två dagar per vecka för personer i ordinärt boende. Syftet med verksamheten är att avlasta för anhöriga samt ge personerna stimulans och socialt umgänge. Under 2017 har 12 personer beslutat om att delta i dagverksamhet på Kärnan. Verksamheten kan inte ta emot fler än 9 personer beroende på att lokalen är för liten.

Arbetet pågår med att tillmötesgå den enskildes välbefinnande i måltidssituationen, och att önskemål om detta skall ha en tydlig plats i genomförandeplanen. Personalen arbetar aktivt med att korta nattfastan. Nutritionshandboken är klar och kan tillämpas som stöd i arbetet för att nå målen. All mat lagas på varje enhet från grunden och ger möjlighet till att individanpassa kost efter smak och

näringsbehov. Socialstyrelsens mätning visar att flertalet av hyresgästerna tycker att måltidsituationerna är bra och att maten smakar utmärkt.

För att stärka kvalitén på omsorgen nattetid har SKL tagit fram en rekommendation som de kallar "sätt ljus på natten". Samtliga boenden har arbetat aktivt med rekommendationen. Bland annat har nattarbetare på de särskilda boendena provat arbete på andra boenden än sin egen arbetsplats i kommunen. Utvärdering sker i februari 2018. Enhetscheferna har omfördelat sin arbetstid till att arbeta sena kvällar alternativt tidiga mornar för att stärka ledarskapet på natten, helt enligt SKLs rekommendation.

Genom att använda statliga medel till tjänster som Metodstödjare har enheterna kommit långt gällande arbetsmetoder och att arbeta med Nationella kvalitetsregister. Metodstödjarens huvuduppgift har varit att stötta personalen i de kvalitetsregister som används, samt i att stötta personalen i arbetet med en aktuell genomförandeplan vilket alla hyresgäster ska ha och som inte är äldre än 3 månader. Arbetet skapar trygghet och kvalitet för den enskilde.

Håvestensgården har arbetat aktivt med heltidsprojektet under 2017 och har under året höjt 9 personer från deltid till heltid. Det har lett till att mycket mindre timvikarier använts, d.v.s. att verksamheten löser del av frånvaro i den egna organisationen. Dock innebär heltidstjänster i stället för deltidstjänster mycket organisation av schema och arbete med att organisera om de dagliga rutinerna. Heltidsarbetet har krävt nära samarbete mellan personal, metodstödjare och chef. Resultatet är dock ett tryggt boende där hyresgästerna har fullt förtroende för personalen. Detta visade även socialstyrelsens mätning "vad tycker de äldre om äldreomsorgen" där Håvestensgården fick resultat som visade att Håvestensgården är ett av Sveriges bästa boenden, gällande trygghet bemötande och mat.

För att möta det ökande fortbildningsbehovet har det förekommit flera utbildningstillfällen under året över boendegränserna och på de olika boendena specifikt utifrån de olika boendenas målgrupper samt tillsammans med personal inom hemtjänsten och hemsjukvården. Såväl extern som intern utbildning har genomförts.

Hemtjänst Norr + Söder + Nattpatrull (Omsorgspersonal)

Hemtjänsten har fokuserat och fortsatt arbetet med organisationshälsa, vilket inneburit att man har gjort schemaförändringar. Förändringar är gjorda för att frigöra tid för att aktivt kunna arbeta med kvalitetsfrågor och uppdrag som ska verkställas enligt lag.

Heltidsprojektet - enheten arbetar aktivt vidare med rätten till heltid. I dag har 12 personal 100 % sysselsättningsgrad av 20 tillsvidareanställda. En personal i Nattpatrullen har 92 % tjänst enl. önskemål. Vikarier används på längre sikt för att skapa trygghet och stabilitet i verksamheten. Det innebär att en del av frånvaron hanteras i den ordinarie personalgruppen. Frisktalet har ökat.

Resursanvändningen anpassas till verksamheten och under året har effektiviteten varit 0,82 vilket är högt.

Samtlig personal har genomgått utbildningar i exempelvis värdegrundsarbete och våld i nära relation. Sex personer utbildar sig i fördjupad Psykiatri en utbildning som avslutas under 2018.

Hälsa- och sjukvård

Antalet inskrivna patienter i Hemsjukvård har ökat (till ca 170 patienter), mer omfattande insatser till fler, leder till att sjuksköterskornas antal och kompetens fått anpassas till arbetsförhållandena. Arbetsmiljön till följd av låg bemanning har påtalats under året. Många förfrågningar från Samverkande sjukvård, IVPA, har fått nekas.

Under 2017 har 77 uppdrag för samverkande sjukvård utförts.

Behovet av att frikoppla sjuksköterskan nattetid har blivit tydligt. I nuvarande organisation, är inte sjuksköterskan tillgänglig för HSL-insatser när hon ingår i vårdlaget och utför SoL, insatser som kan utföras av undersköterska. Konsekvensen har blivit att cancersjuka fått vänta på smärtstillande injektioner och att sjuksköterskan befunnit sig utanför uppkoppling.

Det har visat sig omöjligt att rekrytera sjuksköterskor till nattjänster eftersom det inte blir intressant att, till största delen, utföra SoL uppgifter och göra sjuksköterskearbetet dessemellan och så pass sällan att de känner sig tappa rutinen. I dagsläget åker sjuksköterskorna bil ca 14 mil/natt och deltar i ca 11 SoL uppdrag runt om i kommunen och har 3-4 fasta "tysta" sjuksköterskeuppdrag/natt + akutkontakter från hela kommunen och därutöver Samverkande sjukvårduppdrag i mån av tid och möjlighet.

Tiden för dokumentation tar allt större del av sjuksköterskans arbetsuppgifter, tiden tas från närvaro hos patienter och stöd för deras närstående samt handledning/utbildning till omsorgspersonalen. En framgångsfaktor är att samtliga vårdplaneringar numera görs via skype under året.

Under 2017 blev det nödvändigt att förändra arbetsorganisationen för Rehabenhetens personal.

Pga. av att fler bor hemma och vårdas i hemmet ökar kostnaderna för hjälpmedel. Även kostnaden för omläggingsmaterial ökar av samma skäl. Ökade krav på god arbetsmiljö för personalen behöver ibland mötas med underlättande hjälpmedel.

Inom hemsjukvårdens rehabverksamhet har vi from 2018 en ny huvudhandledare med magisterexamen så studenter från flera olika universitet kan göra sin praktik. Sjuksköterskestudenter samt studerande från sjukgymnast- och arbetsterapeutprogrammet, tas nu emot kontinuerligt.

Enheten för stöd och service

I början av året förändrades organisationen för enheten stöd och service, socialpsykiatri och daglig verksamhet LSS flyttades till sektor samhällsutveckling. Detta innebar flytt av kontor och förändrat arbetssätt i samverkan mellan boende och sysselsättning för gemensamma brukare.

Vid serviceboendet krävde skyddsombud under kortare period dubbelbemanning i samband med att personal kände sig hotad. Rutinen för hot och våld har reviderats. Under våren har personalgruppen haft professionell handledning under 15 tillfällen à 3 timmar, som finansierats av statligt sökta medel. Utöver detta har personalen utbildats i psykiatri och problemskapande beteende med hot och våld.

Det har varit personalomsättning beroende på tjänstledigheter, sjukdom och övertalighetsprocess. Detta har påverkat kontinuiteten negativt och därmed även kvalitén i arbetet med individuella genomförandeplaner.

Ett assistansärende upphörde i september då brukaren avled. Detta har medfört arbetsbrist för 6 tillsvidaranställda personliga assistenter, övertalighetsprocessen pågår.

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse
Intäkter	40 547	45 211	-4 664
Kommunbidrag	116 320	116 320	0
Summa intäkter	156 867	161 531	-4 664
Kostnader:			
Personalkostnader	-100 985	-97 434	-3 551
Övriga kostnader	-57 391	-63 539	6 148
Kapitalkostnader	-675	-558	-117
Summa kostnader	-159 051	-161 531	2 480
Periodens resultat	-2 184	0	-2 184

Inga jämförbara siffror med föregående år kan valideras, i och med den omorganisation som genomfördes från och med 2017.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Periodens avvikelse
Omsorgs- och utvecklingskontor	15 655	16 091	436
Äldreomsorg	57 496	56 009	-1 487
Individ & Familjeomsorg	29 039	28 572	-467
Enheten för Stöd & Service	16 314	15 647	-666
Totalt	118 504	116 320	-2 184

Volym

Verksamhet	2014	2015	2016	Budget 2017	Utfall 2017
Äldreomsorg:					
Belagda sänkoplatser	78	80	76	80	80
Måltider, dagsportioner	135	140	143	140	124
Trygghetslägenhet	24	24	24	24	24
Hemsvård, antal brukare	167	175	158	175	170
Hemtjänst, antal tim	27 479	31 048	32 614	32 000	33 010
Enhet för stöd och service:					
Daglig vht, antal brukare	12	15	15	18	20
Personlig assistans, antal brukare	0	1	1	2	1
SFB (LASS), antal brukare	3	3	3	3	3
Soc psykiatri, antal brukare	20	17	29	20	25
Gymnasieboende ungdom, antal insats	8	8	6	9	6
Boende vuxen enl LSS, antal brukare	10	13	15	17	14
Integration:					
Personer, antal	51	104	149	100	179
Hushåll, antal	21	24	45	24	56
Barn utan vårdnadshavare, antal	19	88	71	65	24
Individ och Familjeomsorg:					
Institutionsplacering Unga, antal	8	6	3	7	6
Familjehemsplacering, antal	19	59	32	16	34

Verksamhet	2014	2015	2016	Budget 2017	Utfall 2017
Utbet ek bistånd/månad, antal	65	90	98	90	97
Institutionsplacering Vuxen, antal dygn	724	334	606	660	600
Omsorg/Utvecklingskontoret:					
Antal beslut SoL		896	903	920	925
Antal beslut LSS		52	37	60	37
Antal ärenden skuldrådgivning under året		17	18	17	16
Antal utskickade fakturor		3 362	2 920	3 400	3 315
Antal beställda turer via bemanning		4 002	2 953	4 002	2 635
Antal besök uppsökande verksamhet		12	14	12	12
Antal ansökningar bostadsanpassning		69	59	62	

Analys av utfall per verksamhetsområde

Sammanfattningsvis gör sektorn som helhet ett underskott mot budget. Ett underskott som är mindre än föregående år 2017 men som då utjämnades med integrationsmedel.

Omsorgs- och utvecklingskontoret 436 tkr

Indexuppräknings budget 2017 har legat som en buffert. Täcker delar av underskottet på övriga enheter. Utöver detta vakanser i samband med rekryteringar till omsorgskontoret.

Äldreomsorg - 1 487 tkr

Särskilt boende

På Solgården så har man under året haft en medveten överanställning med två tillsvidareanställningar för att minska sjukfrånvaron vilket är en av orsakerna till underskott i budget. Korttidsfrånvaron är fortsatt hög trots överanställningar. Varsel har utfärdats till tre personal då grundbemanningen legat högt och schemat har setts över med rätt grundbemanning utifrån beslutade nyckeltal. Förlorade hyresintäkter sedan sommaren då det har funnits många tomplatser som inte varit belagda. Vid behov har dessa tomplatser belagts med korttidsplatser.

På Håvestensgården har personalkostnaderna på boendet varit höga. Tätheten har i genomsnitt varit 0,8 i stället för 0,76. Detta beror på ett utökat omvårdnadsbehov men också på grund av hot och våld situationer. När korttidspatienter blandas med hyresgäster med demenssjukdom, ökar oron bland de dementa och de personers behov på korttidsplats kan inte tillgodoses. Extra personal har krävts för att tillgodose trygghet och säkerhet på enheterna samt för personalens arbetsmiljö.

Sjuktalen har varit höga, sjukskrivningarna kan härledas till en ökad tyngd i arbetet med både fysiska och psykiska påfrestningar. Ökad bemanning har varit nödvändig för att kunna fortbilda och utbilda personalen för att kunna möta komplexiteten av arbetet. Kunskapsbehovet är ständigt ökande.

Håvestensgården har inte varit fullbelagt och varit bemannat av korttidsplatser vilket resulterat i lägre hyresintäkter.

Hemtjänst

Verksamheten uppvisar ett negativt resultat motsvarande - 257 tkr då det saknas relevanta schabloner för beställda HSV insatser.

Hemtjänsten har fått ärenden att verkställa med kortare framförhållning samt ärenden som är av sådan dignitet att god omsorg och dubbelbemanning krävs för att trygga och tillgodose behov hos brukare samt närstående i deras särskilt svåra situation. Resursanvändning anpassas till verksamheten. Under året har effektiviteten varit 0,82 vilket är för högt.

Hälsö- och sjukvård

Gruppen äldre ökar, allt fler bor i ordinärt boende och för att kunna fortsätta med det krävs stöttning i form av hjälpmedel. Verksamheten redovisar ett underskott till hjälpmedel motsvarande - 300 tkr.

Där patienter har ett stort vård- och omsorgsbehov krävs hjälpmedel ur arbetsmiljösynpunkt, för personalen som ger insatserna.

Individ- och familjeomsorg - 467 tkr

Underskottet är att härröra till placeringar av missbrukare och barn- och unga och personalkostnader inom öppna insatser. Vårdbehoven har varit så stora att placeringarna inte har kunnat avslutas som planerat för fortsatt behandling på hemmaplan.

Enheten för stöd och service - 666 tkr

Enheten får ett lägre underskott i förhållande till tidigare prognos som gjordes i oktober. Resultatet har förbättrats med 997 tkr. De största orsakerna till detta är lägre lönekostnad för de övertaliga personliga assistenterna än tidigare beräknat, ej nyttjade beviljade insatser, vakant tjänst vid kontoret samt ej verkställt boendebeslut externt.

Merparten av underskottet som enheten ändå redovisar har att härröra till ökade lönekostnader till personliga assistenter under övertalighet och ersättning från Försäkringskassan som upphörde i september månad, dubbelbemanning, förändrat jouravtal, köp av externt boende då behovet inte har kunnat tillgodoses på hemmaplan.

Investeringar

Läkemedelsförvaring Håvesten.

Dörrtryck med kodlås särskilda boenden.

Utemöbler Lillågården.

Tippbart badkar Håvesten.

Framtid

Sektor omsorg står inför ett antal stora utmaningar såsom exempelvis ökade svårigheter vid rekrytering av personal. Sektorns målgrupp kommer succesivt att utökas med personer som har en annan kulturell bakgrund än den svenska. Detta kommer att kräva kulturkompetens. Ny lagstiftning gällande utskrivning från slutenvården (tidigare tillbaka hem till kommunen för fortsatt vård). Införandet av sjukvårdsteam dagtid där mer sjuka kommuninvånare förväntas vårdas i hemmet och därmed troligtvis som en följd av detta ökade kostnader för såväl hemsjukvård som rehab och hemstjänsten med anledning av övervältringseffekter. KF förväntas fatta beslut om ny äldreplan under februari månad. Denna äldreplan kan leda till flera olika förändringar av sektor omsorgs verksamheter.

Nyckeltal

Verksamhet	2014	2015	2016	2017
Individ och familjeomsorg, lfo				
Ekonomiskt bistånd	4 782 000	5 321 000	7 942 000	7 210 000
Enheten för stöd och service, ESS:				
Invånare med insats enligt LSS/LASS	59	59	60	58
Antal insatser	90	102	83 *	92
Antal insatser exkl. dagcenter/boende	66	70	58	53
Antal personer med insatser soc psyk	20	27	29	25
Äldreomsorg:				
<i>Särskilt boende:</i>				
Särskilt boende antal platser	79	79	80	80
Personaltäthet per vårdtagare, Somatik	0,74	0,8	0,78	0,74
Personaltäthet per vårdtagare, Demens	0,75	0,78	0,75	0,82
Bruttokostnad per plats	549 689	555 941	537 538	558 615
Nettokostnad per plats	458 447	475 302	446 338	470 545
Bruttokostnad per plats exkl fastighetskostnad	432 035	435 040	434 500	453 315
Nettokostnad per plats exkl fastighetskostnad	404 226	354 401	343 300	376 204
<i>Hemtjänst:</i>				
Vårdtagare hemtjänst	231	234	223	188
<i>*antal insatser enligt LSS/SFB</i>				

Sektor Barn och Utbildning

Verksamhetsbeskrivning

Förskola inkl. pedagogisk omsorg

Verksamhet för barn 1-5 år finns i fyra förskolor inkl. en pedagogisk omsorg i norr och söder samt två förskolor i Färgelanda tätort. I Högsäter finns en provisorisk enhet samt en på Höjdens förskola samt under 2017 har två tillfälliga moduler lagts till i Ödeborg och Stigen.

Det finns också två fristående förskolor, Stigen och Järbo, och en fristående pedagogisk omsorg, Barnens lek och lär i kommunen.

Fritidshem

Verksamhet utanför skoltid för grundskoleelever 6-12 år. Samtliga F-6 skolor organiserar denna verksamhet.

Det finns också fritidshem på de båda fristående F-6 skolorna.

Grundskola

Kommunen är huvudman för tre F-6 skolor: Valboskolan inkl. Höjdensskolan, Bruksskolan och Högsäters skola samt en 7-9 skola på Valboskolan.

Höjdens skola har tagits i bruk för förskoleklassen inkl. fritidshem från Valbo F-6. Efter renovering ska hela F-3 från Valboskolan successivt flytta till Höjdensskolan.

Det finns också två fristående F-6 skolor, Järbo och Stigen, i kommunen.

Grundsärskola

På Valboskolan finns grundsärskola årskurs 1-9, både grundsär och träningskola.

Elevhälsa

I kommunen har vi: två centralt placerade specialpedagoger och en på Valboskolan 7-9, två kuratorer och två skolsköterskor. Socialpedagog är anställd och kopplad till särskild undervisningsgrupp. Vi har rekryterat en skolpsykolog och har samma skolläkare som föregående år.

Studie- och yrkesvalslärare har visat sig svårt att rekrytera, men tidigare SYV som övergått till vuxenutbildningen har lagt del av tjänst på grundskolans senare år.

Gymnasium inkl. gymnasiesär

Merparten av kommunens gymnasieelever går genom Fyrbodals avtal på Uddevalla gymnasieskola, men ett antal går också på andra utbildningsorter.

Vuxenutbildningen

Vuxenutbildningen organiserar i kommunen svenska för invandrare och gymnasieutbildning i vård och omsorg samt vuxengymnasiekurser via distansutbildning. Man köper också in olika utbildningar inom grundläggande vuxenutbildning, lärlingsutbildning och yrkesvux.

Verksamhetsberättelse

Helheten

Rekrytering av behöriga och legitimerade lärare samt skollärare och elevhälsopersonal blir allt svårare. Dessbättre har förskolan lyckats bra med rekrytering av förskollärare. Vår goda nivå på legitimerade lärare sjunker, även om vi i riksperspektiv fortfarande har hög nivå. Vi har flera pensionsavgångar framför oss, vilket ytterligare försvårar. Lönekostnaderna ökar då efterfrågan överträffar tillgången på lärarpersonal. Fler elever i alla verksamheter innebär en svårighet att ligga helt i fas med personalförsörjningen, framförallt då det råder brist på adekvat utbildad personal inom utbildningssektorn. Detta är också lönedrivande.

Förskolor och skolor i ytterområdena har små möjligheter att samordna så det är ekonomiskt tuffare och svårare att bibehålla kvalitet i verksamheten vid sjukdom och annan personalfrånvaro såsom kompetensutveckling.

Vi har via Arbetsförmedlingen haft praktikanter inne i verksamheterna.

Omorganisation från tre till fyra rektorsområden i grundskolan/grundsärskolan innebar en nyrekrytering av en rektor under året. Denne rektor för Högsäters skola samt grundsärskolan började i augusti, men slutade vid årsskiftet. Rekrytering genomförd och t.f. rektor på plats i mellanperioden.

Vi har utökat elevhälsans personal med ytterligare en kurator.

Vi utvecklar samverkan med IFO runt våra gemensamma barn/elever och har regelbundna samtal i inom Vårdsamverkan.

Samarbete i utvecklingsfrågor sker i Fyrbodalen och inom V8.

Vi genomför trivselenkäter och följer upp med revidering av likabehandlingsplaner.

En förskolechef och en rektor läser Rektorsprogrammet

Fem lärare vidareutvecklar sig till special-lärare och pedagoger vid Göteborgs universitet.

Färre nyanlända barn och elever på alla nivåer men de särskilda behoven av språkträning ställer stora krav på verksamheterna.

Samarbete om föräldrautbildningar med socialtjänst och bidrag från Folkhälsorådet sker kontinuerligt.

Extra resurser för enskilda barn har vi tillfört då behovet varit stort.

Barnomsorg

Eftersom vi har blivit beviljade statsbidrag för minskade barngrupper har vi kunnat vara fler personal på avdelningarna. Det har gjort att arbetsbördan har fördelats på personalen och vi har kunnat dela in barnen i mindre grupper. Fokus är också att ha utomhuspedagogik på alla förskolor.

Barnomsorg på obekvämt arbetstid har inte haft några ansökningar under 2017.

Vi har på grund av långa köer och för att säkerställa att vi kan erbjuda barnomsorg inom 4 månader samt ha rimliga gruppstorlekar behållit två tillfälliga avdelningar, Prästkragen i församlingshemmet Högsäter och ytterligare en avdelning på Höjden. Dessutom har under året två moduler satts upp vid Ödeborgs och Stigens förskolor.

Utbyggnaden av Högsäters förskola har påbörjats.

Kompetensutveckling för personalen har under året varit Läslyftet i förskolan samt Neuropsykiatriska funktionshinder, stresshantering och hjärnforskning. Dessutom deltar vi i ett Forskningsprojekt tillsammans med Göteborgs universitet och ett EU-projekt som ska resultera i ett personalbesök i Indien 2018.

Grundskola inkl. grundsär och fritidshem

Måluppfyllelsen för årets årskurs 9 är fortsatt god om vi inte räknar de nyanlända elever som enbart hunnit skaffa ett eller två betyg under sin korta tid i landet. Förutom IM-språk antogs alla utom 7-8 elever till nationella program på gymnasiet. Meritpoäng för år 9, se nedan. Färgelandas elever presterar i år bättre än förväntat resultat.

Antalet nyanlända elever minskade under 2017. De flesta nyanlända eleverna bor idag i Högsäter, varför förberedelseklass F-6 nu enbart finns på Högsäters skola. På Bruksskolan har vi 28 % med annat modersmål än svenska. Flertalet av eleverna behöver extra stöd i någon omfattning. Migrationsverkets intäkter uteblir när eleverna får uppehållstillstånd. Kostnaderna finns dock kvar

och behöver tackas av budget.

Vi har under året arbetat med utredning av kränkingsanmälningar och många diskrimineringsärenden där rasistiska uttryck förekommer. Flera elever har stora behov av stöd av fysiska eller psykiska skäl, vilket innebär behov av fler vuxna i skolan.

Insatser för elevernas ökade måloppfyllelse:

- Vi dokumenterar elevernas kunskaper i UNIKUM
- Samtliga elever, F-år 9 genomgår ett screeningprogram i matematik och svenska för att fånga upp behovet av stöd.
- Vi analyserar kunskapsresultat i alla årskurser och i nationella prov årskurs 3,6 och 9 och betyg åk 6-9 samt beslutar om åtgärder och förändringsarbete.
- Vi arbetar med språkutvecklande arbetssätt och ökad läsförståelse
- Vi arbetar med formativ bedömning och återkoppling till eleverna.
- Lärare och elevhälsa arbetar gemensamt och aktivt för att nå högre resultat.
- Vi önskar speciallärare på alla skolor men vi har svårt att rekrytera.
- Vi arbetar med att utveckla undervisningspraktiken bl. a genom kollegialt lärande i lärgrupper.
- Vi arbetar med att utveckla studiero/ledarskapet i klassrummet samt betyg och bedömning
- Vi tillsätter de förstelärartjänster vi blir beviljade
- Vi har ansökt och rekviderat samt utsett de lärare som ingår i lärarlönelyftet.
- IKT-satsningen och utveckling av den pedagogiken pågår inkl. programmering. Lärarna har haft tillfällen för kompetensutveckling i IKT-pedagogik. Förtätning i de yngre åren och förskolan sker efter hand. Nätåtkomst på Valboskolan F-3 försvårar fortfarande.
- Högskolan används för förskoleklassen vilket innebär bättre förhållanden både för dem och övriga elever på Valboskolan.
- Vi har arbetat fram en modell för projektet "Du äger ditt liv" och arbetet med eleverna startade höstterminen med årskurs 6 och därefter årskurs 7. Det är ett samprojekt med IFO, Kultur och fritid, Folkhälsorådet samt Hälsokällan. Det har varit ett väldigt uppskattat projekt och inneburit klara målbilder för många elever. Arbetet innefattar också Ungdomsmottagningen i år. Samforskning med Högskolan Väst kring projektet pågår under 2018.
- I arbete med att motivera elever är även arbetsförmedlingen inne i årskurs 9. Projektet heter TRIM.
- Vi har ett tydligt mål för alla skolverksamheter att alla elever ska ha daglig fysisk aktivitet, gärna inom alla olika ämnen.
- Vi samarbetar med IFO kring elevers behov och med föräldrastöd/utbildning. Vi har ansökt om bidrag från Skolverket för lågstadiesatsningen och fått det beviljat.
- F-6 skolorna har för detta bidrag anställt ytterligare lärare, vilket är ett välkommet resurstöd.
- Vi sökte och blev beviljade bidrag också för fritidshemsverksamheten.
- Vi får statsbidrag för att öka jämlikheten i skolan samt för nyanländas lärande.
- Uppstart av skolträdgårdsprojekt tillsammans med Västra Götalandsregionen för alla elever på Valboskolan 1-6.

Gymnasieskolan ink. gymnasiesär Vi har fri-sökavtal med samtliga gymnasieskolor i Fyrbodal och antagning sköts av antagningskansliet Fyrbodal förutom IM-språk där vi har avtal med Uddevalla kommun. Flera elever på gymnasiet har behov av tilläggsbelopp som stöd för sitt lärande.

Gruppen nyanlända elever till IM-språk minskade något under hösten och alla utom en handfull av våra elever kunde gå direkt till ett nationellt gymnasieprogram, om man undantar elever till IM språk.

Vuxenutbildningen

Gymnasial vuxenutbildning

Under året har 240 studerande varit inskrivna på kurser på gymnasial nivå vilket motsvarar totalt 29 000 poäng. Det är jämförbart med drygt 36 helårsplatser då en helårsplats beräknas till 800 poäng. Kurspoängen har fördelat sig enligt nedanstående

SFI

Under året har Svenska för invandrare, SFI, haft totalt 105 deltagare på SFI. Av dess slutförde inte 19 studerande sina studier.

Grundläggande vuxenutbildning

Under året har 20 studerat på grundläggande nivå vilket totalt blir 4 600 poäng.

Övrigt

Rector för Vuxenutbildningen har avslutat sin tjänst pga. pension. Ny rektor tillträdde 21 augusti 2017.

Utvecklingsenheten

Allmänt

Utvecklingsenheten är en stödjande enhet främst inriktad mot den IKT-pedagogiska och specialpedagogiska delen av undervisningen i förskola och skola.

Implementering digitala elevenheter

På Valbo-79 har uppnåtts full täckning för "1:1-projektet", en egen dator till varje elev. I årskurs 6 har, under lektionstid, uppnåtts 100%-ig täckning med en dator till varje elev på samtliga skolenheter.

Förutsättningen för att kunna uppnå 100%-ig täckning har varit den utökning av nätverkskapaciteten som genomförts på skolenheterna under året. Dock kvarstår utbyggnaden av en enhet, Valbo-F3, vilken är försenad men kommer genomföras under 2018 enligt tidigare plan.

Under läsåret har det funnits en IKT-pedagog anställd på 50 %.

IKT-pedagogik - Informations och Kommunikationsteknik

Vi har drygt 600 elevkonton inom Grundskolan och Grundsärskolan samt 70 elevkonton inom Vuxenundervisningen.

En högre kvalitet och kvantitet gällande inslag av främst programmering i undervisningen har genomförts av den nyanställda IKT-pedagogen. Det har genomförts både som workshops för personal och lektioner med eleverna.

Resultaträkning för sektor

Sektorchef

Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse
Intäkter	27 955	21 715	6 240
Kommunbidrag	158 466	158 466	0
Summa intäkter	186 421	180 181	6 240
Kostnader:			
Personalkostnader	-95 897	-89 916	-5 981
Övriga kostnader	-84 747	-89 109	4 362
Kapitalkostnader	-1 340	-1 156	-184
Summa kostnader	-181 984	-180 181	-1 803
Periodens resultat	4 437	0	4 437

Inga jämförbara siffror med föregående år kan valideras, i och med den omorganisation som genomfördes från och med 2017.

Sektor Barn och utbildning har ett positivt resultat som kan förklaras av följande:

Migrationsverket betalade i slutet av 2017 ut flera års bidrag och den risk man kalkylerat med vid

bokning av intäkterna blev inte så stor som kalkylen visat, därav ett rejält tillskott till intäkterna.

Vi har också sökt och beviljats fler statsbidrag än budgeterat för.

Den extra tilldelning av budgetmedel sektorn fick har inte kunnat användas hela budgetåret. Tjänsterna ytterligare kurator och rektor har enbart kostat fem av tolv månader. Fler tjänster har under året också varit vakanta.

Kostnader för personal utöver budget är tjänster kopplade i första hand till riktade bidrag.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Periodens avvikelse
Barnomsorg	25 101	25 738	637
Grundskola inkl grundsär	63 612	64 241	629
Gymnasieskola inkl gymnasiesär	33 428	36 212	2 783
Ledningskontor	10 559	11 191	632
Vuxenutbildning	3 938	3 853	-85
Utomkommunal verksamhet fsk - åk 9	17 391	17 232	-159
Totalt	154 029	158 466	4 437

Volymer

Verksamhet	2014	2015	2016	Budget 2017	Utfall 2017
Antal barn					
Förskolor	285	276	288	310	312
Pedagogisk omsorg	19	23	33	21	18
Vårdnadsbidrag	8	10	5	1	0
Summa	312	309	326	332	
Antal elever					
Grundskolor	700	725	766	760	775
Grundsärskola	11	13	13	15	15
Summa	711	738	779	775	790
Antal elever					
Gymnasiet	263	250	271	265	282
Gymnasiesär	12	10	9	12	8
Summa	275	260	280	277	290
Antal kursdeltagare					
Vuxenutbildning	225	205	272	205	142
<i>varav Sfi</i>			80		105

Analys av utfall per verksamhetsområde

Barnomsorg + 637 tkr

Alla statsbidrag för extra personal i förskolan är inte fullt fördelade utan har delvis legat kvar centralt.

Humlans förskola i Järbo har för få barn men samtidigt långa vistelsetider vilket skapar underskott. Stigen har färre barnomsorgsintäkter då flera vårdnadshavare studerar.

Tillfällig avdelning på Höjden ska bekostas av medel för barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Statsbidrag och medel från Migrationsverket ger ett positivt resultat på helheten.

Grundskola inkl. grundsärskola + 629 tkr

Grundskolan har ökat med 15 elever fler än budgeterat.

Personalkostnadernas ökning kan delvis förklaras av riktade statsbidrag.

Migrationsverkets bidrag kom i december 2017 och lades då centralt men ska betala alla verksamheters kostnader.

Grundskolans personalkostnader är höga på Bruksskolan och Valboskolan 7-9 pga elevers behov av extra stöd vilket ger ett delvis negativt resultat.

Sjukfrånvaron har ökat på Bruksskolan vilket gör att sjuklönekostnaderna har ökat.

Statsbidrag och medel från Migrationsverket ger ett positivt resultat på helheten.

Gymnasieskolan inkl. gymnasiesär + 2783

Migrationsmedel samt färre elever på IM språk ger ett positivt resultat, trots att gymnasieskola inkl. gymnasiesär har ökat med 13 elever jämfört med föregående år.

Grundläggande vuxenutbildning -118 tkr

Många SFI-studerande har fortsatt till grundläggande nivå och antalet studerande kommer med all sannolikhet att fortsätta öka under kommande år. Ett samarbete har skett med Dalslands folkhögskola.

Studerande har rätt att söka och gå, om man är behörig, grundläggande vuxenutbildning i annan kommun. Hemkommunen betalar då interkommunal ersättning.

Gymnasial vuxenutbildning: + 630 tkr

Statsbidrag, 456 tkr, och motsvarande egeninsats täcker yrkesutbildningarna. Något färre studerande än beräknat vilket troligen beror på en mycket god arbetsmarknad.

Svenska för invandrare: - 594 tkr

Intäkterna via Integrationen för kommunens studerande som ingår i etableringsinsatser är för låga. Kommunen är skyldig att erbjuda SFI inom en månad för de som ingår i etableringen, övriga inom 3 månader. Antalet sfi-studerande har ökat med 25 studerande jämfört med 2016.

Lokalhyran har ökat.

Ledningskontoret och Utvecklingsenheten + 637 tkr

Det positiva ekonomiska utfallet beror främst på minskade personalkostnader orsakade av långtidssjukskrivningar, vakanta tjänstledigheter och rekryteringssvårigheter.

Investeringar

Sektor Barn & Utbildning har 2017 utnyttjat 708 tkr av den totala investeringsramen på 820 tkr. Följande har investerats:

Möbler och material till moduler i Stigen och Ödeborg, 195 tkr

Möbler och material till Höjdenskolans uppstart för Förskoleklass samt kontorsmöbler till rektors och förskolechefs rum, 248 tkr

Inköp av interaktiva digitala tavlor till förskolor och skolor, 182 tkr

Möbler till vuxenutbildningens nya klassrum för SFI samt kontorsmöbler till studie- och yrkesvalslärare, 43 tkr

Digitala enheter till personal, 24 tkr.

IKT-plan har utnyttjat 245 av ramen på 245.

Framtid

Vi fortsätter utveckla förskola-skola med elevernas ökade måluppfyllelse i fokus. Genom systematiskt kvalitetsarbete med analyser kopplade till åtgärder, med bred undervisningspraktik med stöd för elevernas lärande och god rekrytering av legitimerade lärare och förskollärare vill vi öka måluppfyllelsen årligen.

Vi startar igång en skolutvecklingsgrupp med deltagare från alla skolenheter och representanter för förskolan.

Flera enheter är slitna och i stort behov av renovering/underhåll.

Vi kommer på nytt att ansöka om statsbidrag för:

- Minskade barngrupper i förskolan
- Barnomsorg på obekvämtid
- Lågstadielyftet
- Fritidhemssatsningen
- Lärarlyftet
- Lärarlönelyftet
- Karriärtjänster
- Migrationsmedel för nyanlända elever
- Papperslösa barn
- Kvalitetsmedel kopplade till maxtaxa
- Utökad elevhälsa
- Regional yrkesvux
- Ökad jämlikhet
- Insatser för nyanländas lärande

Vi räknar med färre nyanlända barn och elever och att asylsökande som antingen får permanent uppehållstillstånd eller avvisningsbeslut. Kostnader för modersmålundervisning och studiehandledare kvarstår och blir ett kommunalt ansvar.

Färgelanda står som värd för 2018 års Oktoberdagar, kompetensutveckling för skolledare och politiker i V8.

Kostnader via köp-sälj internt skapar icke annonserat underskott i BoU, för 2018 ca 2 milj.

Hyreskostnader och övrig drift ökar med fler verksamheter framförallt tillfälliga lösningar.

Särskilda behov för enskilda individer uppstår över tid.

Barnomsorg

2016 satsade vi på att utbilda två personer till teckenspråksledare. Nu har de börjat utbilda övrig personal.

En förskolechef ska föreläsa om våra förskolors goda arbete med flerspråkighet på ett skolinspektionsevenemang i Stockholm

I mars 2018 kommer en förskolechef och två förskollärare att resa till Indien och besöka skolan som vi har samarbetat med. Vi blev beviljade medel till detta från Högskole- och Universitetsrådet.

Fokus kommer att ligga på utbyggnaden av Månvägens förskola. Det arbetet kommer att fortgå under hela 2018.

På Ödeborgs förskola kommer man att ansöka om investeringsmedel för att skapa arbetsplatser till personalen.

Vi avvaktar ev. beslut om utbyggnad av förskola i Ödeborg med 1-2 avdelningar.

Samtliga utbildade pedagoger har behov av egen digital enhet, vilket inte förskola/fritidshem har idag.

Grundskola inkl. grundsär

Beslut har tagits avseende ny timplan fördelad på låg- mellan- och högstadium som betyder undervisning i moderna språk redan i år 6. Planering av lärartillgång, förflyttning etc. är igång inför hösten 2018. Det påverkar skoltiderna och skolskjutstider. Sen information om förändringarna gör att vi måste anpassa budget till dubbla upplägg för moderna språk. År 7-9 ska fortsatt arbeta mot den äldre timplanen och successivt övergå till den nya, men år 6 startar redan till Ht-18.

Vi arbetar med utveckling av programmering och utepedagogik samt tematiska/horisontella arbetsområden vilket vi kommer att fortsätta med. Utbildningsmomenten i förskola och fritidshem är fortsatt ett utvecklingsområde

Daglig fysisk aktivitet ska genomföras inom alla skolor. Vi vet genom forskningsresultaten hur en ökad fysisk aktivitet för alla kan påverka resultaten positivt förutom hälsoperspektivet.

Fortsatt förtätning av digitala verktyg i de lägre åldrarna.

Verksamheten på Höjdensskolan ska utökas med år 1 och 2 samt fritidshem under hösten 2018. År 3 från hösten 2019. Det innebär en omorganisation med bättre tillgång till skolutrymmen också för år 4-9 på Valboskolan samt en rimligare situation i matsalen.

Utredning om tätortens framtida skola ska bli klar och beslut tas i frågan.

Vuxenutbildning

Våra studerande på grundläggande och gymnasial nivå kommer att ha tillgång till en resurslärare med start i februari.

Lärartjänsten i vård och omsorgsutbildningen kommer att förstärkas med start i maj.

Den lokala ansökan om certifieringen för vård- och omsorgscollege beräknas bli klar under 2018.

Det kommer att vara en större flexibilitet beträffande undervisningstiden på SFI med start under våren.

Det är fortsatt söktryck till SFI och undervisningslokalerna är små och inte helt ändamålsenliga vilket gör att en översyn över lokaler är nödvändig.

Det finns ett ökat tryck och önskemål om studier på grundläggande och gymnasial nivå då fler SFI-elever söker vidarestudier. Vuxenutbildningen bör således ha grundläggande vuxenutbildningen i egen regi för att möta upp de studerandes behov.

De lokala jobbspåren i kommande DUA-överenskommelse kan komma att påverka SFI. Det råder även utbildningsplikt från 1 januari 2018 för nyanlända med kort utbildning, som står långt från arbetsmarknaden.

För att möta digitaliseringen, och dess lagkrav, behöver vuxenutbildningen en funktionell lärplattform för de studerande.

Utvecklingsenheten

Det finns en IT-plan för Barn och Utbildning som antogs av KS juni 2017. I den finns beskrivet takten på implementeringen, en årskurs per år, samt en finansieringsplan fram till 2024.

Nyckeltal

Verksamhet	2014	2015	2016	2017
Grundskola:				
Meritvärde år 9	194,5	174,2	212,4	219,2
<i>Resultat i nationella prov år 9 (%):</i>				
Svenska	95	96,4	~100	?
Matematik	81	91,5	91,3	81,7
Engelska	94	88,1	~100	~100
Gymnasieskola:				
Gymnasiebehörighet % (yrkesprogram)	78,6	51,6	85,7	91,2
Andel som fullföljt utb. inom 4 år	75,5			
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)		63,7	77,2	75
<i>Alla kommuner</i>		78,6	78,7	78,5

Om antalet elever med provbetyg F är färre än 5, så visas andelen med A-E som ~100.

Andelen som fullföljt utb. inom 4 år har utgått och ersatts av nyckeltalet Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år.

Sektor Samhällsutveckling

Verksamhetsbeskrivning

Sektor Samhällsutveckling består av följande verksamhetsområden tillika enheter, plan och bygg, AME-integration, mark och exploatering, kultur och fritid, teknik samt måltid.

Sektorchef samt respektive enhetschef bildar tillsammans sektorns ledningsgrupp

Plan och Bygg

Enhet plan och bygg arbetar i huvudsak med myndighetsutövning såsom bygglovsprövningar, strandskyddsprövningar, trafikfrågor, bedriver tillsynsarbete för ovårdade tomter, samt inventering av allmänna lokaler ur tillgänglighetssynpunkt. Enheten arbetar också med planering av VA verksamhet tillsammans med Västvatten AB.

AME-Integration

Enhet AME-integration ansvarar för kommunens boenden för ensamkommande barn, integrationskontor, socialpsykiatri, daglig verksamhet samt servicelag.

Mark och Exploatering

Enhet mark och exploatering är en beställarenhet och ansvarar för kommunens fastigheter-byggnader, markförvaltning, skogsvård, samt uthyrning av båtplatser.

Kultur och Fritid

Enhet kultur och fritid ansvarar för kommunväxel och medborgarkontor, biblioteksverksamhet, fritidsgårdar, musikskola, simskola samt skolskjuts- och färdtjänst verksamhet.

Teknik

Enhet teknik är en utförande enhet och ansvarar för skötselplan avseende kommunala grön ytor, röjningsarbete, fastighetsskötsel och lokalvård. Renhållning och snöröjning ingår i verksamhetsansvaret. Dessa delar av verksamheten utförs av externa leverantörer via avtal.

Måltid

Enhet måltid ansvarar för kommunens skolmat och mat till kommunala äldreboenden. Inom verksamheten bedrivs också lokalvård.

Verksamhetsberättelse

Verksamhetsåret har präglats av genomförd omorganisation och ett stort fokus har lagts på att identifiera och tydliggöra uppdrag samt roller för sektorns enheter.

Arbetet har varit nödvändigt för att skapa förutsättningar för sektorns mål- och budgetarbete. Sektorns tilldelade budgetram har under året genomgått en analys för att identifiera enheternas ekonomiska förutsättningar kopplat till sitt uppdrag. Sektorn har samtidigt hanterat en generationsväxling och genomfört rekryteringar som har tagit tid och resurser i anspråk.

Under året har enheten för mark-och exploatering tillkommit i organisationen, och påbörjat sitt arbete med att bland annat marknadsföra exploateringsområden i kommunen, skogsvård, försäljning av tomter. Enheten ansvarar också för kommunala fastigheter-byggnader, arbete pågår med att inhämta aktuella underhållsplaner, digitalisera ritningar, avtal och upprätta rutiner för felanmälan. Ett arbete som på sikt kommer vara betydelsefullt för kommunen. Ett antal större byggprojekt har startas upp under året, och kommer färdigställas under 2018.

Enheten AME-integration övertog under verksamhetsåret ansvar för socialpsykiatri och LSS daglig verksamhet från sektor omsorg, ett implementeringsarbete har pågått under stor del av året. Boenden för ensamkommande barn har under året avvecklats i takt med ett minskat antal flyktingar, likaså har det statliga bidragen för verksamheten minskat.

Verksamhet AME har aktivt arbetat med att öka möjligheterna till studier, arbete eller sysselsättning för målgruppen, nyanlända och unga i försörjningsstöd. I januari 2017 anställdes två arbetsmarknadskonsulenter för att uppfylla och utveckla uppdraget i samverkan med såväl interna och externa aktörer. Arbetsmarknadsenheten har samverkat med arbetsförmedlingen och en del av arbetsmarknadsenhetens uppdrag utgörs av avtal som tecknas med arbetsförmedlingen.

Integrationskontoret har under året arbetat med att introducera och integrera nyanlända in i samhället. Uppdraget har också inneburit att ta emot nyanlända och ombesörja bosättning utifrån angivet kommunantal samt att planera för introduktionsinsatser som exempelvis, SFI och samhällsorientering. Samverkan har under året skett mot förvaltningens sektorer.

Enhet Plan-Bbygg, har under verksamhetsåret fortsatt att arbeta med kommunens planverk, kulturmiljö program, bostadsanpassningsbidrag, tillsynsarbete samt bygglov. Enheten har en handläggningstid avseende bygglovsärenden på 2-4 veckor, ett led i kommunens vilja att få ett ökat antal bostäder.

Enheten teknik har under verksamhetsåret fått ansvar för kommunens fordon. Det samlade ansvaret skall leda till en bättre kontroll avseende ekonomi, upprättande av fordonsplan samt planera för kommande investeringar. Kommunen har under året införskaffat en elbil. Enheten har utarbetat ett flödesschema för fastighetsskötsel som ska resultera i att kostnader och arbetstid identifieras inom enheten samt för förvaltningen i sin helhet. Enheten har deltagit i arbetet med att utarbeta en avfallsplan, i samverkan med Dalslandskommunerna.

Enheten kultur-fritid har under året samverkat med kommunens föreningar, deltagit i planering och genomförandet av evenemang, genomfört musikskola, simskola samt arbetat med fritidsgårdsverksamheten. Enheten har också samverkat med Dalslandskommunerna i turistfrågor samt kulturprojekt.

Enheten måltid har under året genomfört sitt uppdrag med att tillhandha hålla mat till kommunens skolor, förskolor och äldreboenden. Viktiga utbildningsinsatser inom bland annat hygienhantering har genomförts under året. Enheten har delar av året varit under hård belastning på grund av svårigheter med att få vikarier till verksamheten.

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse
Intäkter	121 714	113 627	8 087
Kommunbidrag	48 775	48 775	0
Summa intäkter	170 489	162 402	8 087
Kostnader:			
Personalkostnader	-59 970	-55 898	-4 072
Övriga kostnader	-94 102	-96 541	2 439
Kapitalkostnader	-10 402	-9 963	-438
Summa kostnader	-164 474	-162 402	-2 071
Periodens resultat	42 760	0	6 016

Inga jämförbara siffror med föregående år kan valideras, i och med den omorganisation som genomfördes från och med 2017.

Kommentar sektorchef:

Jämförelse med föregående verksamhetsår är inte relevant på grund av genomförd omorganisation samt att sektors ansvarsområden är förändrade och omfördelade i stora drag.

Sammanfattning totalt för sektor samhällsutveckling:

Sektorn redovisar ett överskott på ca 6 miljoner kr.

Det största överskottet härleds till statliga intäkter för arbetet inom enheten AME-Integration.

Avvikelsen avseende personalkostnader härleds till följande verksamheter: socialpsykiatri, LSS, daglig verksamhet, måltid och kultur -fritid dessutom hade vi dubbla chefer under en övergångsperiod.

Övriga kostnader

Redovisat överskott beror på ny organisation med personalomsättning, och att genomlysning av uppdrag -verksamhet har genomförts under året. Detta har påverkat det planerade arbetsflödet inom sektorn.

Övriga avvikelser inom sektorn kan härledas till genomförd omorganisation, där överflyttade verksamheter inte haft en budget i balans. Nu har genomlysning av dessa verksamheter utförts och åtgärder har vidtagits, effekt av dessa förväntas under 2018.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Periodens avvikelse
Plan & Bygg	2 971	3 578	607
AME & Integration	1 434	8 522	7 089
Mark & Exploatering	8 446	6 124	-2 322
Kultur & Fritid	19 995	21 010	1 015
Tekniska enheten	3 620	4 414	794
Måltider	4 239	3 333	-906
Ledning	2 055	1 794	-261
Totalt	42 760	48 775	6 016

Volymer

Verksamhet	Enhet	2014	2015	2016	2017
Plan o Bygg	Antal bygglovsärenden	125	165	180	154
	Tillsyn				15
	Bostadsanpassning*	69	59	62	62
AME-integration	Totala arbetslösheten				248
	varav utrikesfödda				129
	varav ungdomar 18-24				16
	Arbetslöshet 18-24 år	12,80%	11,20%	15,50%	10,60%
	Etablerare	51	104	149	179
	antal hushåll	21	24	45	56
	praktik**				45
Kultur och fritid	Simskola, antal deltagare	231	203	210	119
	Musikskola	203	182	205	186
Fastigheter	m2	31 033	30 794	30 794	29 044

Sektorchef kommentar:

Med anledning av ny organisation och tillkommande verksamheter inom sektorns ansvarsområde samt avsaknad av tidigare statistik, pågår ett utvecklingsarbete med att utarbeta relevanta volymer och nyckeltal för sektor samhällsutveckling.

* antal avslutade ärenden under året

** Exklusive feriepraktik och BEA anställda

Analys av utfall per verksamhetsområde

Plan-Bbygg

Redovisat överskott härleds till minskat antal ansökningar avseende bostadsanpassningsbidrag, samt att ett tilldelat bidrag från Länsstyrelsen för kommunens arbete med kulturmiljöprogrammet.

AME-Integration

Redovisat överskott totalt för enheten härleds till utbetalda statliga ersättningar för EKB samt övrigt integrationsarbete. Delar av verksamhetens ansvarsområden har vidtagit åtgärder avseende redovisade underskott, åtgärderna planeras ge effekt under 2018. En genomlysning av enhetens uppdrag har delvis genomförts och skall resultera i att återskapa en budget i balans. Integrationsarbetet inom kommunen har påverkats utifrån en förändrad omvärld och sektorns ansvarsområde skall genomlysas för att anpassas till rådande omvärldsläge.

Dagligverksamhet LSS

Verksamhetsområdet daglig verksamhet LSS, påvisar ett underskott med -986 tkr. Underskottet beror på personalkostnader, minskade intäkter avseende försäljning samt kostnader för lokaler. Stor omsättning av timvikarier har också påverkat underskottet.

Socialpsykiatri

Verksamhetsområdet påvisar ett underskott med -1,8 milj. Underskottet beror på personalkostnader. Avvikelsen skall också härledas till att verksamheten har fått verkställa en placering som inte varit budgeterad, vilket resulterat i en ökad kostnad på 900 tkr sedan september 2017.

Arbetsmarknadsenheten

Arbetsmarknadsenheten påvisar ett underskott på -158 tkr, vilket kan härledas till ökade personalkostnader.

Mark och Exploatering

Redovisat underskott härleds till största del från kommunens affärsverksamhet där ett av de företag som hyr genomgått företagsrekonstruktion, vilket orsakat en förlust på 3 mnkr.

Ytterligare orsak till avvikelsen är att köp och sälj av fjärrvärme som påverkas av väderlek, samt ökat köp av grönyteskötsel internt.

Kultur-Fritid

Redovisat överskott härleds till en tilldelad tilläggsbudget för 2017 om 500 tkr, medel som avsatts för föreningsstöd integration. Detta uppdrag har inte kunnat genomföras under året och därmed ger anslaget ett överskott till enhets totala budget. Delar av överskottet beror på minskade kostnader för skolskjuts och färdtjänst.

Teknik

Enheten redovisar ett överskott på 795 tkr.

En mild vinter påverkar resultat positivt. Avvikelser redovisas inom budget för gatubelysning och drift av centralförråd. Orsak till avvikelserna är ökade reparationer, underhåll, utbildning samt en högre leasing-avgift på nya servicefordon.

Lokalvård

Verksamhetsområde lokalvård redovisar ett underskott på -327 tkr. Orsak till avvikelsen beror på att vid genomförd omorganisation togs enbart hänsyn till personalkostnaderna, övriga omkostnader har inte debiterats. Ökade kostnader pga inköp av mobiltelefoner till personal och höga kostnader för timvikarier, dessa timvikarier har lånats ut till kök utan att personalkostnaden reglerats.

Renhållning

Renhållning redovisar ett överskott på 877 tkr.

Redovisat överskott hänvisas till den förändrade taxekonstruktion hos Färgelanda Vatten AB som gör att vi inte betalar ut kommunbidraget.

Måltid

Enheten redovisar ett underskott på -905 tkr. Orsak till avvikelsen kan härledas till kostnader för måltider förskola och administration. Kostnader avseende utbildning, kemiteknisk utrustning, arbetskläder och livsmedelstillsyn finns inte med i debiteringsunderlagen till förskolan. Något vi justerar inför kommande budgetår.

Personalstyrkan har ökat på förskolans måltider på grund av nya avdelningar, vilket skapat en kostnad som inte är justerad i den nya verksamheten. Det innebär att förskoleverksamheten borde gå med motsvarande överskott vad det gäller dessa delar. De övriga måltidsverksamheterna följer sin budget.

Investeringar

Investeringar som avslutats under året

Del av tak på kommunhus. Totalkostnad 65 tkr.

Anpassning av lokal på Kyrkskolan, 42 tkr.

Brandlarm på Valboskolan, 1 348 tkr.

Renoveringen Högsäters Gymnastikhall, 1 635 tkr, samt ny ventilation 567 tkr som finansieras av energieffektiviseringar.

Påbörjade investeringsprojekt som beräknas klara 2018.

Ombyggnad Centrumhuset, kostnad hittills 21 Tkr beräknad investeringskostnad 130 tkr.

Tillbyggnaden på Månvägens Förskola, kostnad hittills 1 908 tkr. Byggnationen kom igång senare än beräknat p g a överklagan. Arbetet fortlöper som planerat.

Renovering av Höjdensskolan, kostnad hittills 221 tkr. Nedlagda kostnader hittills består av utrednings- och konsultkostnader. Upphandling pågår.

Ödeborgs lekplats är invigd och klar. Inväntar slutfaktura innan exakt kostnad för projektet kan redovisas, kostnad tom 2017-12-31 är 199 tkr. Slutredovisas 2018.

Övriga pågående investeringsprojekt är Dyrtorps industriområde. Beräknade kostnader hittills 2 389 tkr varav 1 263 tkr 2017. Projektet beräknas inte vara klart under 2018.

Livsmedelscenter i Väst

Projekten på Livsmedelscenter i Väst uppgår till 2 184 tkr, 2017. Detta består bl a av, utlastning 167 tkr, åtgärder brunnar 54 tkr, takluckor 487 tkr, fasadarbeten 386 tkr (pågår), asfaltering 716 tkr, släpande faktura vad gäller anpassning av lokal 48 tkr, samt ombyggnad av värmeåtervinning 326 tkr (pågår) .

Utav det totala investeringsbeslutet 9 900 tkr så återstår 2 109 tkr.

Framtid

Sektor samhällsutveckling har inhämtat viktig erfarenhet från det gångna verksamhetsåret att ta med sig i framtiden. Sektorns enheter skall fortsätta att arbeta med att tydliggöra mål - och verksamhetsuppdrag utifrån beslutade direktiv. Utveckling av sektorns budgetuppföljning och målnuppfyllelse skall prioriteras. Sektorns olika verksamhetsområden är i behov av fortsatt uppföljning för att säkerställa att uppdrag som tilldelats sektorn och enheterna verkställs. På grund av generationsväxling och omsättning på personal är det viktigt att identifiera beslutade uppdrag som tilldelats sektorn. Uppföljningen är också betydelsefull på grund av införandet av nya rutiner framförallt inom enheterna teknik och mark och exploatering

Sektorchefens utvecklingsplanering

AME-Integration

Utifrån ett förändrat omvärldsläge avseende flyktingmottagandet kommer enheten att genomlysas för att skapa en organisation som återspeglar nuläget. Fokus kommer också att riktas mot

kommunens arbetsmarknadsåtgärder, i samverkan med förvaltningen och näringslivet.

Vidareutveckla och ta fram relevanta volymer och nyckeltal för sektorn.

Fortsatt arbete och utveckling av sektorns arbete med interna fastigheter avseende inventering, riktlinjer för lokalförsörjning, avtalsfrågor etc. Viktiga nyckelord för sektorns satsningar är:

Hållbarhet - Långsiktighet - Digitalisering- God ekonomisk hushållning

Valbohem AB

Verksamhet Valbohem AB

Valbohem AB är det kommunala bostadsföretaget i Färgelanda kommun.

Visionen är att Valbohem ska vara den attraktiva hyresvärden i Färgelanda som utvecklar framtidens boende!

Valbohem förvaltar 616 lägenheter och c:a 5000 m² lokaler i kommunens tätorter Färgelanda, Högsäter, Ödeborg, Stigen och Ellenö.

Företaget ingår i SABO-organisationen och dess ambition är att erbjuda bra bostäder med hyresrätt. Nära till service och med fastighetsskötare och administrativ personal på nära håll. Här i kommunen bor 20 procent av invånarna i Valbohems bestånd.

Resultaträkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Intäkter	44 815	41 915
Kostnader	-26 458	-34 012
Avskrivningar	-4 861	-5 223
Rörelseresultat	13 496	2 680
Finansiella poster	- 7 281	-2 444
Periodens resultat	6 215	236

Balansräkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Anläggningstillgångar	163 499	167 350
Omsättningstillgångar	14 496	11 691
Summa Tillgångar	177 995	179 041
Eget kapital	18 055	18 440
Långfristiga skulder	151 269	151 278
Kortfristiga skulder	8 671	9 323
Summa eget kapital och skulder	177 995	179 041

Färgelanda Vatten AB

Verksamhet Färgelanda Vatten AB

Färgelanda Vatten är huvudman för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunen, vilket omfattar att producera och distribuera vatten av god kvalitet samt rena avloppsvatten och därmed förenliga verksamheter.

Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

Bolaget äger samtliga VA-anläggningar i Färgelanda kommun. Färgelanda Vatten AB har inga anställda utan den dagliga driften och annan förenlig verksamhet sköts av det gemensamma bolaget, Västvatten AB som svarar för driften av VA-anläggningarna i Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla kommun.

Resultaträkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Intäkter	12 788	11 854
Kostnader	-11 095	-10 184
Avskrivningar	-1 553	-1 602
Rörelseresultat	140	68
Finansiella poster	-140	-68
Periodens resultat	0	0

Balansräkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Anläggningstillgångar	38 919	38 963
Omsättningstillgångar	4 261	7 240
Summa Tillgångar	43 180	46 203
Eget kapital	2 520	2 500
Långfristiga skulder	37 700	39 700
Kortfristiga skulder	2 960	4 003
Summa eget kapital och skulder	43 180	46 203

Gatersbyn 120 Fastighets AB

Verksamhet Gatersbyn 120 Fastighets AB

Verksamhet Gatersbyn

Bolaget är vilande och ingen verksamhet har bedrivits under året.

Resultaträkning Gatersbyn 120 Fastighets AB

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Intäkter	0	
Kostnader	-12	-5
Avskrivningar	0	
Rörelseresultat	-12	-5
Finansiella poster	0	
Periodens resultat	-12	-5

Balansräkning Gatersbyn 120 Fastighets AB

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Anläggningstillgångar	0	0
Omsättningstillgångar	31	26
Summa Tillgångar	31	26
Eget kapital	31	26
Långfristiga skulder	0	
Kortfristiga skulder	0	
Summa eget kapital och skulder	31	26

Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningens utformning följer Lag om kommunal redovisning och god redovisningssed. God redovisningssed inom den kommunala sfären utarbetas bl.a. av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Sammanställd redovisning

Den kommunala koncernen består av kommunen och bolagen Valbohem AB (org.nr. 556527-9485), Färgelanda Vatten AB (556901-9630) och Gatersbyn 120 Fastighets AB (org.nr. 556975-3923) som ägs till 100 % av kommunen. Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterbolagens aktiekapital är eliminerat mot kommunens aktieinnehav i bolagen. I övrigt har elimineringar gjorts för interna mellanhavanden inom koncernen.

Skatteintäkter

Prognosen för den kollektiva slutavräkningen av kommunalskatt för redovisningsåret följer RKR:s rekommendation 4.2.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet utgörs av anskaffningsutgiften minskad med eventuella investeringsinkomster. Avskrivningar enligt plan sker fr.o.m. efterföljande kvartal som investeringen tas i bruk. Avskrivningar görs linjärt under investeringens bedömda ekonomiska livslängd. Nedskrivning av anläggningstillgång sker vid behov när värdet varaktigt gått ner. Pågående investeringar beläggs inte med någon internränta. De avskrivningstider som tillämpas är enligt den vägledning som finns från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Komponentavskrivning

RKR:s rekommendation 11.4 ställer krav på en avskrivningsmetod som syftar till dela upp anläggningstillgångar i komponenter, som har olika nyttjandeperioder och utgör ett väsentligt värde. Komponenterna ska redovisas och skrivas av som separata enheter.

Från och med 2014 års investeringar tillämpas metoden med komponentavskrivning. Anläggningstillgångar anskaffade före 2014 har inte delats upp i komponenter, då återstående nyttjandeperiod på dessa anläggningars komponenter bedöms att inte utgöra ett väsentligt värde.

Kommunen tillämpar i allt väsentligt RKR:s rekommendation 8.2 om sammanställd redovisning dock görs ingen anpassning av de kommunala bolagens avskrivningsprinciper till kommunens. Detta gäller framförallt Valbohem AB som redovisar enligt K2 där komponentavskrivning inte tillämpas.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Detta innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse medan pensioner intjänade från 1998 redovisas i resultaträkningen som en kostnad och den del som avser framtida utbetalningar redovisas under avsättningar i balansräkningen.

Leasing

Kommunen tillämpar RKR:s rekommendation 13:2 för klassificering av operationell respektive finansiell leasing.

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelser

Förpliktelser i form av pensionsåtaganden, borgensåtaganden och dylikt. Om förpliktelsen måste infrias belastas resultatet.

Avskrivningar

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångars värde. En i förväg bestämd procentsats av anläggningstillgångens anskaffningsvärdevärde redovisas som kostnad under året.

Balanskrav

I kommunallagen finns fastställda krav om att kommunens intäkter skall överstiga kostnaderna. Fr.o.m. 1 december 2004 gäller att ett negativt resultat skall regleras inom 3 år och gäller fr.o.m. 2005 års resultat.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid bokslutsdagen. I balansräkningen framgår vilka tillgångar som finns och hur dessa finansierats i form av skulder och eget kapital.

Driftredovisning

Visar verksamheternas resursförbrukning och avvikelser i förhållande till budget.

Eget kapital

Är skillnaden mellan tillgångar och skulder. Utgör den del av de samlade tillgångarna som finansierats av egna medel. Förändringen av det egna kapitalet påverkas främst av årets resultat.

Finansnetto

Utgör skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Investeringsredovisning

Avser kommunens anskaffningar av anläggningstillgångar i form av t.ex. fastigheter, maskiner och inventarier.

Kassaflödesanalys

Visar hur verksamheten har finansierats och hur kapitalet har använts under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen visar hur likvida medel har förändrats under året.

Kommunbidrag

Till nämnd och sektorer tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Kortfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag mindre än ett år efter bokslutsdagen.

Likvida medel

Kassa- och bankmedel som utgör kommunens betalningsberedskap på kort sikt.

Likviditet

Visar omsättningstillgångar (exkl. lager) samt beviljad kredit i räkning i förhållande till de kortfristiga skulderna.

Långfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag senare än ett år efter bokslutsdagen.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till den redovisningsperiod de uppstått.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

Skuldsättningsgrad

Skuldernas andel av det totala kapitalet uttryckt i procent.

Soliditet

Egna kapitalets andel av det totala kapitalet uttryckt i procent. Visar långsiktig betalningsförmåga.

Utdebitering

Anger hur stor del per intjänade hundra kronor som betalas i kommunalskatt

Revisionsyttrande

5 år i sammandrag

Kommunen					
Belopp i mnkr	2017	2016	2015	2014	2013
Omsättning*	504,0	509,5	434,8	416,0	411,5
Resultat	12,9	12,2	0,1	12,4	22,5
Resultat exkl jämförelsestörande poster (AFA)	12,9	12,2	-2,6	12,4	17,1
Balansomslutning	449,2	263,7	259,5	245,0	225,9
Ställda panter och ansvarsförbindelser	341,4	312,4	302,4	307,2	309,0
Investeringsvolym	14,3	12,3	9,8	7,5	11,5
Soliditet, %	30,1	46,8	42,7	44,5	39,5
Antal anställda**	537	522	481	451	457
Antal årsarbetare**	i.u	i.u	i.u	i.u	i.u
Sysselsättningsgrad** (Andel heltidsanställda)	70 %	67 %	67 %	62 %	62 %
Antal invånare	6 592	6 627	6 495	6 502	6 520
Skattesats	22,26	22,26	22,26	22,26	22,76
Resultaträkning					
Verksamhetens intäkter	117,0	140,4	95,0	81,2	82,3
Verksamhetens kostnader	-480,1	-485,8	-424,0	-392,9	-376,2
Avskrivningar	-11,7	-11,9	-10,9	-10,7	-10,5
Verksamhetens nettokostnader	-374,8	-357,3	-339,9	-322,4	-304,3
Skatteintäkter	263,8	255,2	245,8	237,1	244,0
Generella statsbidrag	123,2	113,9	94,0	97,6	83,2
Finansnetto	0,8	0,3	0,2	-0,1	-0,3
Årets resultat	12,9	12,2	0,1	12,4	22,5
Balansräkning					
Anläggningstillgångar	352,6	197,8	194,1	195,2	194,5
Omsättningstillgångar	96,6	65,9	65,4	49,7	54,1
Summa tillgångar	449,2	263,7	259,5	245,0	248,6
Eget kapital	135,1	123,3	110,7	110,6	98,2
Avsättningar	5,9	3,7	2,7	2,1	2,3
Långfristiga skulder	229,8	60,6	66,3	70,6	90,0
Kortfristiga skulder	78,4	76,0	79,8	61,7	58,1
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	449,2	263,7	259,5	245,0	248,6
Nettoinvestering (Nyinvest - Avskr)	2,6	0,4	-1,1	-3,2	1,0
Ställda panter och ansvarsförbindelser	341,4	312,4	302,4	307,2	309,0
Finansiella nyckeltal för kommunen Mål2017					
Resultat / Skatter & bidrag	2,0%	3,3%	0,0%	3,7%	6,9%
Soliditet	40%	30,1%	46,8%	42,7%	44,5%
Likviditet	>100%***	137,2%	101,1%		
Likviditet			25,4	19,8	23,9
Räntabilitet på eget kapital %		9,5%	9,9%	0,1%	11,2%
				22,9%	

* Omsättning är definierad som summan av verksamhetens intäkter, skatteintäkter och generella statsbidrag

** Nytt personalsystem 2010, kommunen följer nu SKL:s rekommendationer.

*** Nytt likviditetsmått fr o m 2016

Undertecknade revisorer i
Färgelanda kommun

1(5)

Till fullmäktige

Revisionsberättelse för år 2017

Undertecknade, utsedda revisorer i Färgelanda kommun, riktar respektive anmärkningar mot kommunstyrelsens ordförande, presidium och ledamöter som framgår av denna redogörelse.

Vi har granskat redovisning och förvaltning för 2017 i enlighet med kommunallagen och god revisionssed.

Vi tillstyrker att årsredovisningen godkänns.

Under året har vi genomfört grundläggande granskning genom läsning av protokoll och handlingar, fört fortlöpande samtal med företrädare för kommunstyrelsen, myndighets-nämnden och fullmäktiges beredningar.

Vi har under året granskat kommunstyrelsens upprättande av inventarieförteckningar, delårsrapport och årsredovisning. Avvikelse, bedömningar och rekommendationer framgår av upprättade revisionsrapporter som fortlöpande tillställts kommunstyrelsen och fullmäktige.

Vi bedömer att kommunens egen verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Detta gäller inte handläggning av Hyreskontrakt för lokal i del av Gatersbyn 1:120.

Detta redogörs särskilt enligt nedan.

Vi bedömer att den interna kontrollen där är tillräcklig utifrån de krav som anges i kommunallagen 6 kap 7 §.

Detta gäller inte handläggning av Hyreskontrakt för lokal i del av Gatersbyn 1:120.

Detta redogörs särskilt enligt nedan.

Årsredovisningen är i allt väsentligt rättvisande. Den är upprättad enligt kommunal redovisningslag och god redovisningssed.

Särskild redogörelse

Tecken på bristande förmåga att erlagga hyra hos hyresgästen Lillesjö Seafood AB visade sig tydligt mot slutet av 2016.

Detta tillsammans med att hyresskulden hade växt till ett högt belopp ett halvår senare var anledning till denna särskilda granskning av undertecknade revisorer.

Utdrag ur citerad lagtext, propositioner och reglementen medföljer som bilaga.

Mellan hyresvärden Färgelanda kommun och hyresgästen Lillesjö Seafood AB förnyades 2014-05-22 ett **Hyreskontrakt för lokal** att gälla 2014-07-01 t o m 2024-06-30 i del av Gatersbyn 1:120.

Det är tecknad på ett formulär som följer bestämmelser i Jordabalken, kapitel 12 (i vardagslag kallad hyreslagen som reglerar förhållanden mellan hyresvärd och hyresgäst).

Hyreskontraktet saknar den säkerhet i form av pant eller borgen som formuläret medger. Bestämmelser om hyresrättens förverkande anges i §42.

Hyresgästens betalning av hyra

Vid sammanträde i KS 17-01-25 anmäldes delegationsbeslut i ärende: AVBETALNINGSPLAN daterad 16-11-23 resp 24 för Lillesjö Seafood AB, gällande uppkommen hyresskuld om 1 870 927 kronor att amorteras med 103 940 kronor per månad januari-17 t o m augusti-18. Skulden hade uppkommit under perioden 2015-09-01 t o m 2016-01-31.

Avbetalningsplanen upprättades alltså 10 månader efter uppkommen skuld för hyran (lokaler och energiförbrukning).

Efter 16-11-23 betalades enbart fyra delbelopp enligt avbetalningsplanen.

Däremot betalades inte fakturerad hyra (lokaler och energiförbrukning) enligt gällande kontrakt för månaderna jan-17 till och med juni-17. Fakturering sker månadsvis i förskott.

Hyresskulden fram till ansökan om rekonstruktion 17-06-12 växte till totalt 4 939 683 kronor

Den 5/4-17 deponerade Lillesjö AB $4 \cdot 70\,000 = 280\,000$ kronor (märkt Jan-april) hos länsstyrelsen med hänvisning till kapitel 12, §21 om nedsättning av hyran. Hyresbeloppet är under denna period 1 715 988 kronor. Förfarandet är felaktigt eftersom resterande del av hyresbelopp samtidigt skulle ha betalats till hyresvärden. Det framgår tydligt av länsstyrelsen bifogade anvisningar.

Kommunens handläggning av ärendet

Hyreskontrakt om bostäder och lokaler regleras särskilt av Jordabalkens kap 12 vid upprättande och vidmakthållande av kontraktet. För att undvika motstridigheter eller tolkningar i kontrakt är det lämpligt att tillämpa denna lag. Den har tillämpats av hyresgästen.

Enligt §42, första stycket, är hyresrätten förverkad om hyresgästen dröjer med betalning av hyra utöver två dagar efter förfallodagen. Detta har alltså skett fler än nio gånger.

I och med avsaknad av säkerhet så har kommunala medel därmed utsatts för risktagande.

Handläggningen av hyresskulden strider mot KL (Kommunallagen, kapitel 11, §1) om god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar enligt KL, kapitel 6, §§2 och 4.2.

Handläggningen uppfyller inte den nivå som Kommunstyrelsens Reglemente, Ledningsfunktionen som anger enligt:

1 §

Styrelsen skall enligt kommunallagen (6 kap, 1 § ff)

- uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

18 §

Det åligger kommunstyrelsens ordförande att

- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intresse samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor

§19 kan antas ge kommunalråden den tid som erfordras i deras arbete.

Vid hearing med KS presidium 27/9-17 och KLU 19/3-18 framkommer att motivet för att inte resolut ingripa mot förseningar med hyresbetalningar var arbetstillfällen vid detta företag.

Den kommunala kompetensen

Den juridiska benämningen på vad som är kommunala verksamheter och angelägenheter är den *kommunala kompetensen*.

Det framgår av Kommunallagen, kap 2, §§7,8 och Propositioner 1990/91: 87 och 1990/91:117 att ekonomiskt stöd individuellt riktat till en enskild näringsidkare inte är tillåten.

Av proposition 1990/91:117 framgår även att befarad arbetslöshet som motiv inte räcker för att tillåta kommunala ingripanden i det egentliga näringslivet.

Revisionen har i liknande frågeställning givit Kommunstyrelsen rekommendationer kring den kommunala kompetensen enligt protokoll 2015-03-25, § 68.

Fråga om anmärkning enligt kommunallagen kap 12, §13

1.Undertecknade revisorer riktar följande anmärkning mot kommunstyrelsens ordförande för tiden 17-01-01 till 17-06-12.

Anledningen är brister i att med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intresse och ta initiativ i dessa frågor.

Anmärkningen avser handläggning av hyresavtalet med Lillesjö Seafood AB.

2.Undertecknade revisorer riktar följande anmärkning mot kommunstyrelsens presidium för tiden 17-01-01 till 17-06-12.

Anledningen är brister i att följa den rekommendation som revisionen givit enligt KS protokoll 15-03-25, §68. Anmärkningen är att, man trots revisionens uppmaning till relevant kompetensutbildning, ändå inte följt kommunallagen.

3.Undertecknade revisorer riktar följande anmärkningar mot kommunstyrelsens ledamöter för tiden 17-01-01 till 17-06-12. Anledningen är brister i att uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens ekonomiska ställning. Anmärkningen avser handläggning av hyresavtalet med Lillesjö Seafood AB.

Fråga om ansvar enligt kommunallagen kap 12, §13

Undertecknade revisorer uttalar att ansvarsfrihet ej tillstyrks för tiden 17-01-01 till 17-06-12 för kommunstyrelsens ordförande, kommunstyrelsens presidium samt kommunstyrelsens ledamöter med motivering enligt respektive punkter 1, 2 och 3 ovan.

Undertecknade revisorer uttalar att ansvarsfrihet tillstyrks för tiden 17-06-13 till 17-12-31.

Färgelanda 2018-04-04

Bo Johansson

Jan Öhman

BILAGA, UTDrag TILLHÖRANDE REVISIONSRAPPORT

Om en ny KOMMUNALLAG

Utdrag ur Proposition 1990/91:87, (om näringspolitik för tillväxt) sid 7, kapitel Tillväxt, konkurrenskraft och strukturomvandling

"Ekonomisk tillväxt är nära förknippad med strukturomvandling i näringslivet. Det är ett centralt inslag i en väl fungerande marknadsekonomi att ineffektiva branscher och företag slås ut och ersätts med mer livskraftig verksamhet."

Utdrag ur Proposition 1990/91:117,(om en ny kommunallag) sid 32, kapitel 4.2.2 Näringslivsfrågor

"Samhälleligt stöd till företag brukar bli mest aktuellt i regioner där man finner de ekonomiskt svagare kommunerna, som är mindre attraktiva för näringslivet och som kännetecknas av vikande befolkningsunderlag med ogynnsam åldersfördelning. Det är inte rimligt att kommuner och landsting i sådana regioner skall kunna ta på sig den tunga ekonomiska börda som den typ av stödåtgärder utgör. Kommunalt företagsstöd kan inte heller förväntas bli effektivt när det gäller att vända en ogynnsam utveckling i en kommun eller landsting."

Utdrag ur Proposition 1990/91:117,(om en ny kommunallag) sid 153, kapitel Det egentliga näringslivet

"Tidigare åberopades ofta rådande eller befarad arbetslöshet som motiv för att tillåta kommunala ingripanden i det egentliga näringslivet. Regeringen har nyligen lagt fram en proposition om näringsliv för tillväxt (proposition 1990/91:87). I denna framhålls bl.a. den fortsatta strukturomvandlingens betydelse för landets framtida ekonomiska resurser och att den typ av uppehållande företagsstöd som tillämpades under 1970-talet inte längre är lämpliga. Allmänt sett gäller alltså en restriktiv syn på kommunala stödinsatser gentemot enskilda företag."

Utdrag ur KOMMUNALAGEN

2 kap. Kommunala angelägenheter

Kommunal näringsverksamhet

7 § Kommuner och landsting får driva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte och syftar till att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna.

Stöd till andra näringsverksamheter

8 § Kommuner och landsting får genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen eller landstinget.

Individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare får lämnas endast om det finns synnerliga skäl för det.

6 kap. Styrelsen och övriga nämnder

2 § Styrelsen skall uppmärksamta följande frågor som kan inverka på kommunens eller landstingets utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen skall också hos fullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs.

4 § Det åligger styrelsen särskilt att

2. ha hand om den ekonomiska förvaltningen,

11 kap. Ekonomisk förvaltning

Mål för den ekonomiska förvaltningen

1 § Kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i 10 kap. 2–6 §. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen eller landstinget.

Utdrag ur REGLEMENTE FÖR KOMMUNSTYRELSEN

Ledningsfunktionen

1 §

Styrelsen skall enligt kommunallagen (6 kap. 1 § ff)

- uppmärksamhet följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning

Ordföranden

18 §

Det åligger kommunstyrelsens ordförande att

- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intresse samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor

19 §

Kommunstyrelsens ordförande skall också vara kommunalråd på heltid.

Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande skall vara oppositionsråd på halvtid.

Utdrag ur Kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll 2015-03-25, § 68

Revisionens rekommendation:

Att säkerställa relevant kompetens avseende kommunallagen hos både kommunstyrelse och kommunledningsförvaltning och att säkerställa att gällande kommunala riktlinjer följs,

Kommunstyrelsens svar/kommentar:

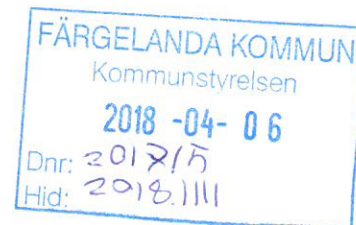
Utbildning har inletts. Kommunstyrelsens presidium och del av förvaltningsledningen har deltagit i utbildning om kommunala bolag. Den 12 mars genomfördes en utbildningsdag för kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare, fullmäktigeberedningarna, förtroendemannarevisorerna och delar av förvaltningen.

Revisionens rekommendation:

Utarbeta riktlinjer för de väsentliga processer där sådana saknas och analysera händelseförloppet för att kunna vidta de åtgärder som i övrigt bedöms relevanta för att skapa en ändamålsenlig intern kontroll i kommunstyrelsens alla processer.

Kommunstyrelsens svar/kommentar:

En översyn av samtliga besluts- och ärendeprocesser är genomförd under 2014. Åtgärder i syfte att kvalitetssäkra ärendeflöden pågår, liksom uppdatering av internkontrollplanen.

Revisorerna
Färgelanda kommun

Till fullmäktige

Revisionsberättelse för år 2017

Undertecknade, utsedda revisorer i Färgelanda kommun, lämnar härmed följande redogörelse.

Vi har granskat redovisning och förvaltning för 2017 i enlighet med kommunallagen och god revisionssed. Vi har anlitat PwC som sakkunnigt biträde i revisionsarbetet.

Under året har vi genomfört grundläggande granskning genom läsning av protokoll och handlingar, fört fortlöpande samtal med företrädare för kommunstyrelsen, myndighetsnämnden och fullmäktiges beredningar. Vi har under året granskat kommunstyrelsens upprättande av inventarieförteckningar, kravverksamhet, delårsrapport och årsredovisning. Avvikelser, bedömningar och rekommendationer framgår av upprättade revisionsrapporter som fortlöpande tillställts kommunstyrelsen och fullmäktige.

Vi bedömer att kommunens verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att den interna kontrollen är tillräcklig utifrån de krav som anges i kommunallagen 6 kap 7 §.

Årsredovisningen är i allt väsentligt rättvisande. Den är upprättad enligt kommunal redovisningslag, god redovisningssed.

Vi tillstyrker att årsredovisningen godkänns.

Vi har inte funnit skäl för anmärkning.

Vi tillstyrker att kommunstyrelsen, nämnder och fullmäktiges beredningar beviljas ansvarsfrihet.

Färgelanda 2018-04-06

 Ingemar Lindhe

 Roger Martinsson

 Zaid Långström

2017 -09- 07

Dnr 2017/5
Hid 2017. 3435

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2017

Färgelanda kommun

Håkan Olsson
Certifierad
kommunal revisor
Samuel Meytap
Auktoriserad revisor

September 2017

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	God ekonomisk hushållning	5
3.2.1	Finansiella mål	5
3.2.2	Mål för verksamheten	5

1 Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att kommunens delårsrapport är upprättad enligt kommunal redovisningslag och god redovisningssed samt att den i allt väsentligt uppfyller kravet på rättvisande räkenskaper. Men det finns några områden som bör utvecklas till kommande år;

- överskott i verksamheterna slam och renhållning skall redovisas som kort skuld (till abonnentkollektivet) samt
- långa hyreskontrakt som klassificeras som finansiell leasing skall redovisas i balansräkningen.

Kommunen klarar balanskravet och uppnår fullmäktiges finansiella mål för rapportperioden, men enligt upprättad prognos för helår 2017 uppnås inte resultatmålet.

Vi kan inte göra en bedömning av måluppfyllelsen och om kommunen har en "god ekonomisk hushållning" enligt fullmäktiges övergripande verksamhetsmål, eftersom underlaget och rapporteringen i delårsrapporten är översiktlig och effekterna av pågående aktiviteter är svåra att verifiera. Men kommunstyrelsens delårsrapport är förenlig med fullmäktiges beslutade mål och det finns förutsättningar för att dessa i många fall kommer uppnås.

Sektorernas avvikelser från budget är väl analyserade och förklarade i delårsrapporten.

Men kommunen kan utveckla och förbättra noggrannheten i budgetering och redovisning av kostnader och intäkter enligt kontoplanen så uppföljning, jämförelse över tid och analys förenklas/möjliggörs.

Vi bedömer att delårsrapporten uppfyller syftet att ge fullmäktige möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av den samlade kommunala verksamheten.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- God redovisningssed
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Granskning av specifikationer och underlag till väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för att i allt väsentligt säkerställa ett rättvisande resultat
- Översiktlig analys av resultaträkning samt resultatprognos för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av personal på ekonomikontoret.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – juli vilket är i överensstämmelse med KRL där det sägs att delårsrapporten ska omfatta minst sex och högst åtta månader.

Kommunen redovisar och validerar sina stadsbidragsfordringar fortlöpande. Med hänsyn till försiktighetsprincipen redovisas inte hela den beräknade fordran som upplupen intäkt. Reduktionen är olika för olika verksamheter och typer av bidrag och varierar 20-40 %.

Kommunen redovisar överskott i verksamheterna slam och renhållning som del av eget kapital. Dessa skall enligt ny rekommendation från RKR redovisas som kort skuld (till abonnentkollektivet), vilket kommer ske till årsredovisningen 2017.

Kommunen redovisar sin pensionsskuld enligt den sk blandmodellen. Dvs intjänade pensioner före 1998 redovisas utanför balansräkningen ("inom linjen" med 155,2 mkr) som en information till läsare. Intjänade pensioner efter 1998 redovisas i resultaträkningen som en kostnad och framtida utbetalningar redovisas som avsättning.

Delårsrapporten anger att kommunen har långa hyreskontrakt som klassificerats som finansiell leasing och därmed skall redovisas i balansräkningen. Omfattning och villkor i övrigt inventeras och utreds nu av ekonomikontoret med ambition att redovisa dessa i enlighet med rekommendation 13:2 till årsredovisning 2017.

Delårsrapporten har nu kompletterats med information om de kommunala bolagen.

Revisionell bedömning

Vi bedömer att kommunens delårsrapport är upprättad enligt kommunal redovisningslag och god redovisningssed samt att den i allt väsentligt uppfyller kravet på rättvisande räkenskaper.

Till årsredovisningen 2017 skall påtalade brister avseende överskott i verksamheterna slam och renhållning redovisas som kort skuld (till abonnentkollektivet) samt långa hyreskontrakt som klassificerats som finansiell leasing redovisas i balansräkningen.

Kommunen kan utveckla och förbättra noggrannheten i budgetering och redovisning av kostnader och intäkter enligt kontoplanen så uppföljning, jämförelse över tid och analys förenklas/möjliggörs.

3.2 God ekonomisk hushållning

Fullmäktige skall enligt kommunallagen besluta om mål för God ekonomisk hushållning genom finansiella mål och verksamhetsmål.

3.2.1 Finansiella mål

I delårsrapporten redovisas kommunens finansiella mål som fastställts i budget för 2017:

- Årets resultat ska uppgå till minst 1,5 – 2,5 % av skatter och generella statsbidrag.
- Kassalikviditeten ska vara minst 100%
- Soliditeten ska vara minst 40 %

Resultatet för perioden uppgår till 9,1 mkr medan prognosen för helåret är 5 mkr. Resultatet för perioden är 4 % av skatteintäkter och generella statsbidrag och för prognos helår 1,3 %. Därmed klarar kommunen balanskravet och fullmäktiges finansiella mål för rapportperioden, men prognostiserat helårsresultat är lite lägre än det finansiella målet.

Både likviditets- och soliditetsmålet uppnås i delårsrapporten för perioden, men det saknas uppgift om bedömning för prognostiserat helår.

Revisionell bedömning

Kommunen klarar balanskravet och uppnår fullmäktiges finansiella mål för rapportperioden, men enligt upprättad prognosen för helår 2017 uppnås inte resultatmålet.

3.2.2 Mål för verksamheten

Kommunens målarbete och styrmodell framgår övergripande av delårsrapporten.

Mål- och resursplan 2017 anger kommunens vision, 6 övergripande mål för 3 prioriterade områden, vilka följs upp och rapporteras i delårsrapporten.

Sammanfattningsvis anger delårsrapporten att kommunens verksamheter arbetar på sådant sätt att merparten av de övergripande målen har uppnåtts.

Sektorerna ska upprätta effektmål, mäta och redovisa hur de arbetar mot de prioriterade områdena (förväntat resultat). Men också denna redovisning i delårsrapporten kännetecknas av aktiviteter som pågår.

Därutöver finns omfattande verksamhetsbeskrivningar och ekonomiska analyser till sektorernas olika verksamheter.

Revisionell bedömning

Vi kan inte göra en bedömning av måluppfyllelsen och om kommunen har en "god ekonomisk hushållning" enligt fullmäktiges övergripande verksamhetsmål,

eftersom underlaget och rapporteringen i delårsrapporten är översiktlig och effekterna av pågående aktiviteter är svåra att verifiera. Men kommunstyrelsens delårsrapport är förenlig med fullmäktiges beslutade mål och det finns förutsättningar för att dessa i många fall kommer uppnås.

Sektoreernas avvikelser från budget är väl analyserade och förklarade i delårsrapporten.

Vi bedömer att delårsrapporten uppfyller syftet att ge fullmäktige möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av den samlade kommunala verksamheten.

2017-09-05

Håkan Olsson
Uppdragsledare

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förklaring till kommunfullmäktige med anledning av att revisorerna Jan Öman och Bo Johanssons i sin revisionsberättelse inte tillstyrker att kommunstyrelsens ordf, kommunstyrelsens presidie och kommunstyrelsen beviljas ansvarsfrihet för perioden 2017-01-01 –2017-06-12

Kommunens fem valda revisorer har granskat Årsredovisningen för 2017.

Två revisionsberättelser har lämnats till kommunfullmäktige. I den ena revisionsberättelsen, avgiven av revisorerna Ingemar Lindhe, Zaid Långström och Roger Martinsson, tillstyrks ansvarsfrihet för kommunstyrelsen, nämnderna och fullmäktiges beredningar. I den andra, avgiven av revisorerna Jan Öman och Bo Johansson, avstyrks ansvarsfrihet för kommunstyrelsens ordförande, kommunstyrelsens presidie och kommunstyrelsen för perioden 2017-01-01 –2017-06-12 huvudsakligen med anledning av handläggningen av ett av hyresavtalen i kommunens fastighet Gatersbyn 1:120, Livsmedelscenter i Väst.

Med anledning av revisorerna Jan Ömans och Bo Johanssons avstyrkan i frågan om ansvarsfrihet avges följande förklaringar:

1. Anmärkning riktad till kommunstyrelsens ordförande om brister i att med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intresse och ta initiativ i dessa frågor avseende handläggningen av hyresavtalet med ett av företagen i Livsmedelscenter i Väst..

Företaget har under en period inte betalat sina hyror och bruksavgifter. Som skäl har företaget bland annat åberopat en tvist avseende en icke fungerande energibesparande anläggning i byggnaden.

Varken jag eller övriga kommunstyrelsen har accepterat att företaget släpat efter med betalningarna. Detta har påtalats för företaget i olika konstellationer vid ett flertal tillfällen. Några gånger har jag representerat kommunstyrelsen. Några gånger har presidiet deltagit och vid ett tillfälle hela ledningsutskottet.

Kommunstyrelsen har löpande informerats om situationen.

Jag har förvissat mig om att kommunen har följt sina rutiner vad gäller både krav och inkasso.

Dröjsmålet med upprättandet av en avbetalningsplan för att reglera skulden förklaras av att företaget anmälde intresse av att köpa hela

anläggningen och i förhandlingarna om köpet ingick att reglera betalningen. När ingen överenskommelse om försäljningen kunde träffas upprättades avbetalningsplanen.

2. Anmärkning riktad till kommunstyrelsens presidie avseende brister i kunskap om kommunallagens bestämmelser.

Revisionens rekommendation angående kompetensutveckling/utbildning har följts. Vi i presidiet har deltagit i utbildning avseende juridik för kommunala bolag och hela kommunstyrelsen har deltagit i en heldagsutbildning i kommunallagen. Presidiet har också deltagit i diverse seminarier anordnade av Sveriges kommuner och landsting, SKL och andra utbildningsanordnare. Vi ser kompetensutveckling som mycket angelägen för att vi och övriga kommunstyrelsen ska kunna driva kommunens utveckling framåt till gagn för kommunens befolkning. Vi utgår från att kommunfullmäktiges presidie kommer att ta initiativ till ytterligare utbildningsinsatser efter valet och att kommunstyrelsen sedan fortsätter med studier inom adekvata områden.

3. Anmärkning riktad till kommunstyrelsen. Styrelsen bedöms inte att med uppmärksamhet ha följt de frågor som kan inverka på kommunens ekonomiska ställning avseende handläggningen av ett av hyresavtalen i Livsmedelscenter i Väst.

Kommunstyrelsen har löpande följt frågan om hyreskontraktet/hyresinbetalningarna.

Kommunstyrelsens ordförande har informerat och kommunstyrelsens ledamöter har regelbundet begärt upplysningar på sammanträdena. Kommunstyrelsens protokoll är beslutsprotokoll och ledamöternas aktiviteter och initiativ kan inte till fullo utläsas av protokollen.

Avslutning

12 juni 2017, har Vänersborgs tingsrätt godkänt det aktuella företags begäran om rekonstruktion. Kommunen, en av de stora fordringsägarna, har accepterat att delta i ett ackordsförfarande. Alternativet, att försätta företaget i konkurs har bedömts ge sämre ekonomisk utdelning för kommunen. Utöver den rent ekonomiska bedömningen har också betydelsen av arbetstillfällen i Livsmedelscentret vägts in.

Revisorerna Jan Öman och Bo Johansson avstyrkan av ansvarsfrihet avser perioden fram till dess att tingsrätten har beviljat rekonstruktionen. För resten av året tillstyrks ansvarsfriheten.

Kommunstyrelsen fäster slutligen kommunfullmäktiges uppmärksamhet på att ersättaren Hans-Göran Palmquist har valts in i kommunstyrelsen i oktober 2017 och omfattas således inte av revisionens förslag att avstyrka ansvarsfrihet för perioden 2017-01-01 –2017-06-12

Jag ansluter mig till ovanstående förklaringar:

Lars Karlsson

Stenbjörn Larsson

Stenbjörn Larsson

Stenbjörn Larsson

Stenbjörn Larsson

Stenbjörn Larsson

Stenbjörn Larsson

Stenbjörn Larsson

Stenbjörn Larsson

Stenbjörn Larsson

Förklaring till kommunfullmäktige med anledning av att revisorerna Jan Öman och Bo Johanssons i sin revisionsberättelse inte tillstyrker att kommunstyrelsens ordf, kommunstyrelsens presidium och kommunstyrelsen beviljas ansvarsfrihet för perioden 2017-01-01 – 2017-06-12

Bakgrund:

Kommunens fem valda revisorer har granskat Årsredovisningen för 2017. Två revisionsberättelser har lämnats till kommunfullmäktige. I den ena revisionsberättelsen, avgiven av revisorerna Ingemar Lindhe, Zaid Långström och Roger Martinsson, tillstyrks ansvarsfrihet för kommunstyrelsen, nämnderna och fullmäktiges beredningar. I den andra, avgiven av revisorerna Jan Öman och Bo Johansson, avstyrks ansvarsfrihet för kommunstyrelsens ordförande, kommunstyrelsens presidium och kommunstyrelsen för perioden 2017-01-01 – 2017-06-12, huvudsakligen med anledning av handläggningen av ett av hyresavtalen i kommunens fastighet Gatersbyn 1:120.

Förklaringar:

Med anledning av revisorerna Jan Ömans och Bo Johanssons avstyrkan i frågan om ansvarsfrihet avges, från undertecknade ledamöter, följande förklaringar:

1. Anmärkning riktad till kommunstyrelsens ordförande om brister i att med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intresse och ta initiativ i dessa frågor avseende handläggningen av hyresavtalet med ett av företagen i Livsmedelscenter i Väst.

Undertecknade ledamöter omfattas ej.

2. Anmärkning riktad till kommunstyrelsens presidium avseende brister i kunskap om kommunallagens bestämmelser.

Revisionens rekommendation angående kompetensutveckling/utbildning har följts och utbildningsinsatser avseende juridik för kommunala bolag har genomförts. Därutöver har hela kommunstyrelsen deltagit i en heldagsutbildning angående kommunallagen. Kompetensutvecklingen är även fortsatt en angelägen fråga för att förtroendevalda beslutsfattare skall ha kännedom inom adekvata områden.

3. Anmärkning riktad till kommunstyrelsen. Styrelsen bedöms inte att med uppmärksamhet ha följt de frågor som kan inverka på kommunens ekonomiska ställning avseende handläggningen av ett av hyresavtalen i Livsmedelscenter i Väst.

Kommunstyrelsens ledamöter har vid flertalet tillfällen påtalat vikten av regelbunden information till styrelsens ledamöter avseende utvecklingen i ärendet. Under första halvan av 2017 har frågor ställts vid åtskilliga möten kring hur betalningsplaner följs och inbetalningar av fakturerade belopp för hyra och konsumtionskostnader avlöpt. Då frågan under denna period ej varit medtagen på dagordningen har information begärts av enskilda ledamöter vid varje tillfälle, vilket framgår av protokollens ärendeformuleringar. Rapporter har då huvudsakligen skett muntligt.

Kommunstyrelsens ledamöter har att förutsätta att de av fullmäktige antagna policydokumenten följs fram till att kommunstyrelsen fattat något annat beslut. Det har dock framkommit under berörd period att policyn frångåtts då avbetalningsplaner ej följts och erforderliga åtgärder enl. policyn ej vidtagits. Det framkom även till kommunstyrelsen att arbetstillfällen vägts in i ställningstaganden. Något beslut om dessa undantag har dock aldrig fattats politiskt. Ej heller ingår denna typ av politiska bedömningar i någon delegation som lämnats från kommunstyrelsen.

Dröjsmålet med upprättandet av en avbetalningsplan för att reglera skulden förklaras av att företaget anmälde intresse av att köpa hela anläggningen och i förhandlingarna om köpet ingick att reglera betalningen. Från dess att avsiktsförklaringen angående försäljning upphörde att gälla dröjde det dock en viss tid innan en avbetalningsplan upprättades och slutligen antogs, enl. delegationsbeslut. Detta dröjsmål orsakade en del av fordringarnas tillopp. Därtill orsakades ökade fordringar av ytterligare förfallna fakturor under nämnd period under 2017, fram till dess att företags rekonstruktion inleddes. Under samma period efterlyste ledamöter i kommunstyrelsen fortlöpande information om den rådande situationen, vilket gav svar på en del frågor.

Kommunstyrelsens protokoll är beslutsprotokoll och ledamöternas aktiviteter och initiativ kan inte till fullo utläsas av protokollen.

Avslutning:

Revisorerna Jan Öman och Bo Johansson avstyrkan av ansvarsfrihet avser perioden fram till dess att tingsrätten har beviljat rekonstruktionen. För resten av året tillstyrks ansvarsfriheten.

Uppmärksamhet bör fästas vid att ersättaren Hans-Göran Palmquist valts in i kommunstyrelsen under oktober månad 2017 och omfattas således inte av revisionens förslag att avstyrka ansvarsfrihet för del av året, samt att ersättaren Ann Blomberg, som avgick från kommunstyrelsen under perioden ersattes av Sandra Hallberg, from 20170419.

Färgelanda den 3 maj 2018,

Tobias Bernhardsson (C), ledamot

Marion Pelli (C), ledamot

Leif Söderqvist (C), ledamot

Maino Svensson (C), ersättare

Ann Blomberg (C), ersättare t.o.m 20170419

Sandra Hallberg (C), ersättare from 20170419

Dnr 2017/5
2018.1516

Beträffande revisorers anmärkning och vägran om ansvarsfrihet

Undertecknade vill anföra följande till fullmäktiges ansvarsberedning.

Kommunallagen ställer krav på att kommunstyrelsen skall "uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning". Vi har tyvärr inte, trots upprepade frågeställningar och begäranden fått gehör för våra önskemål om skriftlig information samt protokollföring utan konstant förvägrats detta. KSO samt förvaltningsledning har bedyrat att alla rutiner följts och att ingen information skall föras till protokollet. I efterhand är det uppenbart att vi brustit i kunskap om vilka rättigheter vi haft att få all information oss tillhanda och möjligheter till protokollföring. Huvudansvaret faller dock på KS presidium.

Efter att ha tagit del av den revisionsrapport som föranlett anmärkning och ifrågasatt ansvarsfrihet så står det klart för undertecknade att:

- Kommunstyrelsens presidium har undanhållit övriga kommunstyrelsen och dess ersättare information som gällt Lillesjö Seafood AB, dess ekonomiska ställning.
- Information som lämnats oss av kommunstyrelsens ordförande (KSO) har varit ofullständig och ständigt inaktuell.
- Detta gäller särskilt januari till april -17 då ingen hyra betalades in
- KSO har på detta sätt, enligt egen utsago i efterhand, försökt stödja företaget att kunna fortsätta sin verksamhet
- Reglering av hyresskuld, som vi påtalat flera gånger, resulterade i en avbetalningsplan som KSO och dåvarande kommunchef avtalat utan någon säkerhet eller kreditvärdering(?) och först 10 till 16 månader efter förfallodag.
- Förste vice ordförande på fråga, vid revisionens hearing, sade sig på detta sätt, värna om citat, kommunens Goodwill.
- KSO tog bort den stående punkten om Björnhuset från kommunstyrelsens agenda. Protokollsanteckningar saknas därför i allt väsentligt i ärendet.

Det framstår som mycket klart för oss att våra misstankar besannas om att Ks presidie och förvaltningsledningen jobbat parallellt med frågan utifrån ett företagarperspektiv och inte i första hand skyddat kommunmedlemmarnas pengar.

Kommunstyrelsens uppgift är att leda och styra våra kärnverksamheter på ett effektivt och icke lagstridigt sätt.

Färdiglandat 20180502

Peter Wikström

Linda Jansson

Kommunstyrelsen

KS § 48 Dnr 2017/5
**Årsredovisningen för Färgelanda kommun år 2017 –
Kommunstyrelsens godkännande**

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att för sin del godkänna förslaget till årsredovisning för 2017 och överlämna detsamma till revisionen för granskning.

Inga över- eller underskott överförs till 2018.

Beslutade riktade investeringsmedel för 2017 som inte förbrukats överförs till 2018.

Anteckning till protokollet

Lina Jansson (M) och Hans-Göran Palmqvist (M) noterar följande till protokollet.

"Dnr 2017/5. 2018-04-04

Årsredovisningen för Färgelanda kommun 2017

Vid kommunstyrelsens sammanträde 2018-02-28 återremitterades årsredovisningen för Färgelanda kommun 2017 med att kompletteras med en mer detaljerad ekonomisk redovisning av Gatersbyn 1:20 samt en mer detaljerad redovisning av skolan i yngre åldrar. Likt den som finns för årskurs 9.

Vid dagens kommunstyrelse 2018-04-04 anser Ks ordförande att kommunstyrelsens beslut inte ska gälla utan delger styrelsen en muntlig redovisning av återremissen.

Ks ordförande trotsar kommunstyrelsens beslut i och med att man enbart får en muntlig redovisning och inte uppdaterar årsredovisningen 2017 med informationen.

Moderaterna hänvisar till bla

Justering

LB

MP

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Forts KS § 48

Utdrag ur REGLEMENTE FÖR KOMMUNSTYRELSEN

Ledningsfunktionen

1§

Styrelsen skall enligt kommunallagen (6 kap, 1 § ff)

– uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning

Moderaterna yrkar att Årsredovisningen för 2017 ska kompletteras med begärd information som beslutades i ett enigt kommunstyrelse den 2018-02-28

Linda Jansson (m)

Hans Göran Palmqvist (m)''

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen upprätta en årsredovisning som sedan överlämnas till revisionen för granskning. Årsredovisningen tillsammans med revisionsrapporten/revisionsberättelsen överlämnas därefter till kommunfullmäktige för prövning av frågan om ansvarsfrihet.

Årsredovisningen för år 2017 visar ett positivt resultat på 12,9 mnkr, vilket är 5,5 mnkr bättre än budget. Kommunkoncernens plusresultat är 13,2 mnkr.

Vid kommunstyrelsens behandling av förslaget till årsredovisning 2018-02-28 har styrelsen beslutat att återremittera ärendet till ledningsutskottet. Följande yrkanden har åtföljt remissen

- Årsredovisningen kompletteras med en mer detaljerad ekonomisk redovisning av Gatersbyn1:120 i enlighet med revisionens påpekande. (Linda Jansson (M), Per Krokström (M) och Tobias Bernhardsson (C))
- Årsredovisningen kompletteras med en mer detaljerad redovisning från skolan i yngre åldrar. Från Mellanstadiet. Likt den redovisning som finns för årskurs 9 (Linda Jansson (M), Per Krokström (M) och Tobias Bernhardsson (C))
- I omsorg-utvecklingskontor under analys – äldreomsorg förklaras en del av verksamhetens underskott att många äldre ej erlägger vårdavgift. Meningen föreslås bli struken. (Tommy Larsson (S))

Justering

Utdragsbestyrkande

LB

MP

Kommunstyrelsen

Forts KS § 48

Vid ledningsutskottets sammanträde 2018-03-19 informerade
Ekonomichefen och Kommunchefen att:

- Redaktionella ändringar är gjorda i avsnittet om omsorg –
utvecklingskontor under analys.
- En ekonomisk redovisning av Gatersbyn1:120 är planerad till ett
kommande sammanträde med kommunstyrelsen
- Redovisning av elevresultaten får kommunstyrelsen ta del av i
skolans kvalitetsredovisning (planerad till kommunstyrelsens
sammanträde i april)

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2018-02-15

Ledningsutskottets protokoll 2018-02-12

Kommunstyrelsens protokoll 2018-02-28

Ledningsutskottets protokoll 2018-03-19, § 51

Ekonomichefen informerar

Skickas till
Revisorerna
Ekonomichefen

Justering

4B

MP

Utdragsbestyrkande

Exp. 180411/FS

Kommunstyrelsen

§ 71

Dnr 2018/130

Ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i direktionen för Norra Älvsborgs räddningsförbund (NÄRF) och godkännande av förbundets årsredovisning 2017

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen för 2017 och lägga den till handlingarna.

Kommunfullmäktige beslutar att för Färgelanda kommuns del bevilja direktionen för Norra Älvsborgs räddningstjänstförbund (NÄRF) och enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för aktuella verksamhetsåret.

Jäv

Rune Månsson (S) anmäler jäv och deltar inte i ärendets handläggning (lämnar lokalen). Bengt- Ove Magnusson (S) ersätter honom.

Ärendebeskrivning

Årets resultat uppgår till + 1001 tkr, exklusive sotningsverksamheten. I resultatet ingår kostnader på 508 tkr som kan hänföras till 2016. Detta har sitt ursprung i ett systemfel i ekonomisystemet som fick konsekvensen att löneskatten inte redovisades på ett korrekt sätt. I resultatet ingår också överskott på prognostiserad utbetalning av pensionsförsäkring för tidigare anställd personal med 431 tkr, vilket påverkat resultatet för 2017 positivt.

Sotningsverksamheten redovisar ett resultat på -115 tkr. Det totala resultatet för NÄRF, inkl. sotningsverksamheten, uppgår således till 887 tkr.

Revisionen bedömer att förbundets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen, som utvecklats på bra sätt, är tillräcklig.

Revisionen tillstyrker att årsredovisningen godkänns.

Revisionen tillstyrker att förbundsdirektionen beviljas ansvarsfrihet.

Kommunstyrelsen

KS § 71

Beslutsunderlag

Kommunledningskontoret, ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2018 -04-05.
Ledningsutskottets protokoll 2018-04-16, § 60.

Ekonomichefen informerar.

Kommunledningen
Ekonomiavdelningen
Kristina Olsson
0528-567 107
Kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

**Ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i
direktionen för Norra Älvsborgs räddningstjänstförbund (NÄRF) och
godkännande av förbundets årsredovisning 2017**

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att för Färgelanda kommuns del bevilja
direktionen för Norra Älvsborgs räddningstjänstförbund (NÄRF) och
enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för aktuella verksamhetsåret.

Kommunfullmäktige beslutar vidare att godkänna årsredovisningen för 2017
och lägga den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Årets resultat uppgår till + 1001 tkr, exklusive sotningsverksamheten. I
resultatet ingår kostnader på 508 tkr som kan hänföras till 2016. Detta har
sitt ursprung i ett systemfel i ekonomisystemet som fick konsekvensen att
löneskatten inte redovisades på ett korrekt sätt. I resultatet ingår också
överskott på prognostiserad utbetalning av pensionsförsäkring för tidigare
anställd personal med 431 tkr, vilket påverkat resultatet för 2017 positivt.

Sotningsverksamheten redovisar ett resultat på -115 tkr. Det totala resultatet
för NÄRF, inkl. sotningsverksamheten, uppgår således till 887 tkr.

Revisionen bedömer att förbundets verksamhet har skötts på ett
ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att
den interna kontrollen, som utvecklats på bra sätt, är tillräcklig.

Revisionen tillstyrker att årsredovisningen godkänns.

Revisionen tillstyrker att förbundsdirektionen beviljas ansvarsfrihet.

Susanne Korduner
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

”Räddningstjänsten inom förbundets medlemskommuner kostar varje kommuninnevånare ca 740 kr/ år.

Detta motsvarar ungefär en tank drivmedel i din personbil, en relativt liten kostnad för en bra trygghet”.

Foto: NÄRF

Årsredovisning 2017

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Innehållsförteckning

Förord	4	Ekonomi	36
Geografiskt upptagningsområde	5	Finansiella mål	36
		Årets resultat	36
Direktion	6	Intäkter och kostnader	36
Revision	6	Personal	36
		Pensionåtagande	37
		Finansnetto	37
Förvaltningsberättelse	8	Materiella anläggningstillgångar	37
Förbundsledning	8	Likviditet	37
Systematiskt arbetsmiljöarbete	8	Låneskuld	37
MSB-utbildningar	11	Soliditet	37
Ungdomsbrandkåren	12		
Samverkan	13	Ekonomiska tabeller	40
		Resultaträkning	40
Måluppfyllelse	14	Balansräkning	41
Enhet Samhällsskydd	20	Finansieringsanalys/ Kassaflöde	42
Enhet Ledningscentral (LC)	22	Investeringsredovisning	43
Enhet Beredskap	24	Noter	44
Enhet Teknik	28		
Enhet Sotning	30	Revisionsberättelse	46
Personalekonomisk redovisning	33	Ord och begreppsförklaringar	47
Personalstatistik	33		
Åldersstruktur	34		
Sjukfrånvaro	34		
Företagshälsovård	35		
Personalkostnader	35		

"Vi genomför regelbundet olika typer av övningar med syfte att vara väl förberedda inför kommande händelser och insatser. Allt för att säkra din trygghet"

Förord

Verksamheten har under året planerats utifrån fastställt Handlingsprogram 2016-2018. Av handlingsprogrammet framgår förbundets uppdrag; att genom myndighetsutövning, olycksförebyggande åtgärder och operativa räddningsinsatser, minska antalet olyckor samt skador till följd av olyckor.

Samverkan med förbundets medlemskommuner är god och har hög prioritet.

Förbundet har genomfört 1 503 räddningsinsatser under året. En analys av inträffade händelser uppvisar att de tre vanligaste orsakerna är automatlarm ej brand (34%), trafikolycka (19%) samt brand i byggnad (8%). En positiv utveckling kan konstateras avseende automatlarm ej brand där vi har 139 färre insatser än föregående verksamhetsår, vilket ligger helt i linje med de intentioner som förbundet har avseende automatlarm.

Utöver räddningsinsatserna har verksamheten genomfört övningar, utbildning, tillsyn, service och underhåll av fastigheter, material och fordon. Även utåtriktade informationsinsatser har utförts, temat för dessa har varit bland annat brandsäkerhet i hemmet.

Ledningscentralen samverkar med räddningstjänstförbunden Södra Älvsborg samt Östra Skaraborg i frågor kring operativ ledning. Under året har en redundans i larmmottagning/ ledning skapats. En förstudie angående samverkan kring operativt ledningsstöd med Mitt Bohuslän har genomförts. Under 2018 kommer utvärdering av resultatet ifrån denna studie att ske, samt beslut tas om eventuellt fortsättning.

Samverkan mellan räddningstjänsterna och förbunden i Västra Götaland har under året fortsatt. Målet är att stärka och utveckla vår gemensamma förmåga att hantera de oönskade händelserna, samt att finna samordningsvinster avseende utbildning, övning, inköp, etc.

Tidigare organisation med 5:e arbetslaget har ersatts med en resurs och utvecklingsgrupp (RUG). Gruppen har sedan uppstart i augusti arbetat med brandutbildning för åk 5, blåljusfika, uppsökande verksamhet efter brand samt tema aktiviteter etc. Gruppens arbete har bidragit till att uppfylla kraven runt dessa frågor i aktuellt handlingsprogram.

Fortsatt som tidigare är svårigheter med rekrytering av RIB-personal¹. Bemannning av våra deltidsstationer utgör en viktig grund för verksamheten. Svårigheten med rekrytering utgör ett nationellt problem.

Förbundets resurs och utvecklingsgrupp har, i syfte att locka fler att söka sig till brandmannayrket, tagit fram en rekryteringsfilm (se s.25). Filmen kan bland annat ses på Facebook under "Räddningstjänsten NÄRF" samt återfinns även på förbundets webbplats.

Jag vill slutligen rikta ett stort tack till samtliga medarbetare för era insatser under det gångna verksamhetsåret.

Hans Därnemyr
Förbundschef/ Räddningschef

¹ RIB, Räddningsman I Beredskap

Geografiska upptagningsområde

Vårt räddningstjänstförbund består av medlemskommunerna; Färgelanda, Mellerud, Trollhättan och Vänersborg. Inom förbundsområdet bor 113 102* kommuninvånare (jämförelse riket 10 112 669). Befolkningens mängden har ökat med ca 6 % i jämförelse med mätning för perioden föregående år.

Förbundet ansvarar för räddningstjänst och förebyggande information utifrån lagen om skydd mot olyckor. Verksamheten och dess resurser ska vara anpassade efter samhällets risk- och hotbilder. Vår personal arbetar aktivt med att identifiera risker för att kunna förebygga olyckor genom tät samverkan på både lokal och regional nivå.

Kommunkod/namn	Antal invånare 1 nov 2017*	Invånare/ km2 31 dec 2016**
1439 Färgelanda	6 602	11,3
1461 Mellerud	9 357	18,1
1488 Trollhättan	58 080	140,9
1487 Vänersborg	39 063	60,6

* Preliminär statistik uttagen från SCB per 1 november 2017 (avser perioden jan-nov)

** Vid beräkning av befolkningstätheten (invånare/km²) sätts befolkningen den 31 december i relation till landarealen den 1 januari året därpå.

Övergripande jämförelsetal	2013	2014	2015	2016	2017
Antal invånare i förbundsområdet, per 31 dec	109 354	110 257	111 137	112 658	*113 102
Antal utryckningar	1 236	1 331	1 420	1 485	1 503
Antal inkomna automatlarm	473	557	569	664	510
Antal utförda tillsyner	228	244	200	173	142
Medlemsavgift/invånare (kr)	654	664	677	688	704
Externa intäkter (tkr)	13 248	12 860	17 294	13 807	12 097
Årets resultat (tkr)	648	-489	-4 793	6 121	887
Tillgångar (tkr)	99 369	98 611	100 733	97 169	89 404
Nettoinvesteringar (tkr)	8 588	3 970	2 361	7 503	4 309
Soliditet (%)	22,29	21,97	16,75	23,37	26,5
Personalkostnader (tkr)	64 843	65 234	71 671	70 688	75 021
Antal anställda, per 31 dec	219	228	232	229	235

* Preliminär statistik uttagen från SCB per 1 november 2017 (avser perioden jan-nov)

Direktion

Direktionen är förbundets beslutande organ och består av 6 ordinarie ledamöter och 6 ersättare. Presidiet, ordförande och vice ordförande, utgör ett utskott till direktionen. Direktionen fastställer budget och beslutar i övergripande och principiellt viktiga frågor avseende förbundets verksamhet. De leder och samordnar även planering och uppföljning av förbundets ekonomi och verksamhet.

Trollhättans och Vänersborgs kommuner har två representanter vardera, medan Färgelanda och Melleruds kommuner har var sin representant.

I februari skedde en förändring av direktionens sammansättning avseende representanter för Trollhättans Stad. Sofia Lindholm avsade sig sitt uppdrag som ersättare i direktionen. Kommunfullmäktige i Trollhättans Stad entledigade henne från uppdraget och utsåg Kent Almkvist att utgöra ny ersättare i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund.

Månaden därefter, i mars, beslutade kommunfullmäktige i Vänersborg om omedelbart entledigande av Bo Carlsson från uppdraget som ledamot i direktionen. Fram till slutet av september fanns därmed en vakans i direktionen avseende ledamot ifrån Vänersborg. Först då meddelade Vänersborgs kommun beslut om att en ny ledamot, Kjell Nilsson, utsetts till direktionen. Den 19 oktober genomförde direktionen ett konstituerande möte med syfte att välja nytt presidium. Direktionen tog då beslut om att utse Monica Hanson till ordförande för direktionen och som vice ordförande utsågs efter ställd proposition Kjell Nilsson.

Direktionen har haft totalt åtta sammanträden under verksamhetsåret förlagda på följande orter; Färgelanda 1st, Mellerud 1st, Trollhättan 5 st samt Vänersborg 1 st.

Ledamöter;

Monica Hanson, ordförande (S), Trollhättan
Kjell Nilsson, vice ordförande (S), Vänersborg
Pia Fogelberg (M), Trollhättan
Henrik Harlitz (M), Vänersborg
Rune Månsson (S), Färgelanda
Gunnar Karlsson (C), Mellerud

Ersättare;

Mikael Sundström (S), Trollhättan
Lars-Göran Ljunggren (S), Vänersborg
Kent Almkvist (C), Trollhättan
Dan Åberg (M), Vänersborg
Leif Söderqvist (C), Färgelanda
Roland Björndahl (M), Mellerud

Revision

Förbundets revisorer ska enligt kommunallagen, reglemente och med iakttagande av god revisionssed granska all verksamhet som bedrivs inom förbundet. Den kommunala revisionen kan delas in i två huvudområden: redovisningsrevision samt förvaltnings- och miljörevision. Redovisningsrevisionen syftar i huvudsak till att bedöma om god redovisningssed tillämpas och om räkenskaperna är rättvisande. Förvaltningsrevisionen syftar till att bedöma om direktionens beslut efterlevs och om verksamheten, inom budgetramarna och med avsedd kvalitet, uppnår de politiska målen.

Inför varje räkenskapsår görs en analys som ligger till grund för vilka granskningsinsatser som ska göras. Resultatet av granskningarna ska sammanfattas i rapporter.

Granskning har under året skett avseende delårsbokslut och årsredovisning, samt av den i november genomförda internkontrollen. Resultatet av granskningarna har sammanfattats i rapporter som sedan överlämnats till förbundsledning och direktion för kännedom och beaktande. Revisorerna har lämnat en revisionsrapport som innehåller en redogörelse vilken ligger till grund för prövning av ansvarsfriheten (se s.44).

Våra revisorer;

Jörgen Jörgensen (S) Trollhättan, sammankallande
Torsten Gunnarsson (S) Vänersborg
Tomas Nilsson (C) Mellerud
Roger Martinsson (L) Färgelanda

Resultaträkning (tkr) för Direktion, revision och förbundsledning*(Ansvar 10-20)*

Avseende	Budget 2017	Utfall 2017	Avvikelse	Utfall 2016
Verksamhetens intäkter	145	144	1	910
Medlemsavgifter från kommuner	79 632	79 632	0	77 313
Summa intäkter	79 777	79 776	1	78 223
Personalkostnader	-2 488	-3 102	-614	-1 943
Övriga kostnader	-3 060	-2 226	834	-2 883
Summa kostnader	-5 508	-5 328	180	-4 826
Resultat	74 269	74 448	179	73 397

Verksamheten redovisar ett bättre resultat jämfört med budget (179 tkr).

Personalkostnader överstiger budget med 614 tkr, vilket beror på att en anställd har varit arbetsbefriad med full ersättning och ersatts med annan personal.

Övriga kostnader understiger budget med 834 tkr. Budgeterade medel avser post för oförutsedda kostnader, exempelvis lönekostnader ovan.

Resultaträkning (tkr) för Verksamhetsledning*(Ansvar 30)*

Avseende	Budget 2017	Utfall 2017	Avvikelse	Utfall 2016
Verksamhetens intäkter	204	204	0	124
Summa intäkter	204	204	0	124
Personalkostnader	-4 457	-4 064	393	-4 629
Övriga kostnader	-929	-792	137	-743
Summa kostnader	-5 386	-4 856	530	-5 372
Resultat	-5 182	-4 652	530	-5 248

Verksamheten redovisar ett bättre resultat jämfört med budget (530 tkr).

Personalkostnader understiger budget med 393 tkr, vilket beror på förändringar inom personalstrukturen på enheten. I februari har två anställda sagt upp sig från enheten, tjänsterna tillsattes i februari och maj. En anställd har i januari bytt tjänst till annan enhet, tjänsten tillsattes först i mars.

Övriga kostnader understiger budget med 137 tkr. Orsaken är bland annat att distansutbildningar har genomförts istället för platsbundna utbildningar, samt återhållsamhet kring nyinköp av material t ex litteratur och återanvändning av telefoner vid nyanställning.

Förvaltningsberättelse

Förbundsledning

Förbundsledningen ansvarar för att informera om och implementera fastställda verksamhetsmål inom förbundet. Genom stort engagemang och bred kunskap hos våra medarbetare får vi en god utveckling, kvalitet och kontroll av verksamheten.

Arbetet har fortskridit med målsättningen att ha en god kontroll med effektiva rutiner vad det gäller styrning, uppföljning och redovisning under verksamhetsåret 2017. Förbundet har också startat upp ett arbete under hösten med att förbereda verksamheten inför kommande ny dataskyddsförordning.

För att stärka förbundets kompetens ytterligare och minska sårbarheten inom det administrativa området har en HR-ansvarig tillkommit under året.

Förbundet har genomfört utbildningar och övningar för egen personal, tillsyner, riktade externa utbildningsinsatser samt deltagit vid vissa evenemang för att förmedla brandkunskap till medlemskommunernas invånare och dess besökare. Genom inre befäl vid enhet LC förs budskap fram till media.

Tillsammans är vi starkare

Totalförsvarsfrågorna har på grund av en förändrad omvärld, ånyo fått betydande aktualitet. Inom det civila försvaret utgör räddningstjänsten en betydande faktor. Detta faktum, tillsammans med insatser vid pågående dödligt våld (PDV) och hot i allmänhet mot blåljusverksamheterna, kommer de närmsta åren ha stor påverkan på förbundets verksamhet. Detta vad gäller kunskap, förmåga och uthållighet i händelse av reella hot eller angrepp från vår omvärld och vår närhet.

Tillsammans med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän (RMB), pågår en förstudie med inriktning på att se vilka förutsättningar RMB har att ledas operativt från förbundets ledningscentral - LC NÄRF. Ledningscentralen som vid årsskiftet bytt teknik för larm, ledning och radiokommunikation, har med detta utbyte erhållit stora förutsättningar för att leda andra räddningstjänster utanför NÄRF. En sådan samverkan skulle för förbundets del ha en kostnadsbesparande effekt, samtidigt som RMB erhåller en effektiv operativ systemledning.

Befälsfordon, Räddningstjänstförbunden Mitt Bohuslän och Norra Älvsborg, foto NÄRF

”Arbetsgivarens arbetsmiljöansvar handlar om så mycket mer än bara att minska risken för skador och olyckor på arbetsplatsen. Arbetsmiljöarbetet är även inriktat på psykisk hälsa, välmående och sociala behov.”

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Förbundets verksamhet innefattar ett stort antal riskmoment, främst för personal inom beredskapsstyrkorna.

För att stärka vår kompetens inom HR-frågor anställdes en HR-ansvarig i maj månad. Tjänsten innefattar arbete med kvalitetssäkring och vidareutveckling av frågor inom arbetsmiljön, så som ex. rekrytering, lönebildning, rehabärenden och avtalsfrågor.

Förhandlingar har skett med fackliga parter i enlighet med medbestämmande lagen (MBL). Centrala parter har per den 1 november 2017 slutit ett nytt avtal om samverkan och arbetsmiljö. Förbundet har bjudit in berörda fackliga organisationer för en öppen dialog om lokalt samverkansavtal. En väl fungerande samverkan stödjer en kontinuerlig dialog mellan chefer, medarbetare, fackliga företrädare och skyddsombud och bidrar till att göra verksamheten bättre rustad för att möta framtidens utmaningar.

En ny rutin för genomförande av medarbetar- och lönesamtal har tagits fram och kommunicerats ut till chefer och all personal. Mallen för samtalet har utvecklats och ger en mer konkret koppling till lönesamtalet.

Förbundet har reviderat framtagna planer för kris- och kamrattstöd. Arbetet har skett i enlighet med AFS 1999:7, föreskrifter om första hjälpen och krisstöd.² Under 2018 kommer utbildningsinsatser att genomföras för de personer som utsetts till att utgöra kamrattstödjare.

Syftet är att säkerställa att völdokumenterade rutiner samt åtgärdsplaner finns tillgängliga om krisstöd/ hjälpåtgärder skulle behövas sättas in vid någon särskild händelse.

Fortsatt arbete har skett med införandet av giltig legitimation. Tjänstekort har tilldelats personal som arbetar med myndighetsutövning, räddningschef i beredskap, stations- och platsbefäl, styrkeledare (heltid), samt personal inom förbundsledning och förvaltningsstab. Syftet är att öka säkerheten för allmänheten så att de kan vara säkra på att personalen ifrån förbundet är den han/ eller hon säger sig vara.

I november 2016 infördes obligatorisk alkoholkontroll inom förbundet i enlighet med framtagna alkohol- och drogpolicy. Enligt rutin lämnar samtliga anställda, normalt före sin tjänstgöring, utandningsprov vid arbetspassets/-dagens början.

Förbundet kan med glädje konstatera att kontrollerna inte påvisat något fall där personal varit påverkad.

Vidare har också policy- och rutindokument för det systematiska brandskyddsarbetet arbetats fram. Med ett väl fungerande systematiskt brandskyddsarbete ska oönskade bränder och brandtillbud kunna förhindras, samt konsekvenserna av eventuella bränder minimeras inom verksamheten. Tillsyn har skett på vår verksamhet av Räddningstjänstförbundet i Mitt Bohuslän utifrån tecknat samverkansavtal.

Årlig skyddsronde har genomförts vid samtliga stationer i samverkan med skyddsombud och fastighetsägare. Förbundet har i samverkan med Färgelanda kommun utarbetat ett förslag till arbetsmiljöförbättringar vid brandstationen i Högsäter. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för en god arbetsmiljö vid arbetsplatsen samt att tillhandahålla särskilda omklädningsrum för kvinnliga medarbetare.

Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun tog under oktober 2017 beslut om att tilldela förbundet investeringsanslag på 1,4 mkr för att genomföra dessa åtgärder. Ombyggnationen planeras till att ske under våren 2018.

² [Första hjälpen och krisstöd \(AFS 1999:7\), föreskrifter](#)

Tillbud och skador

Förbundet har hanterat och åtgärdat 18 st. tillbudsrapporter under verksamhetsåret. Ungefär 2/3 av dessa tillbud rör brister och fel eller uppkommen skada på fordon eller annan utrustning, resterande tillbud rör uppkomna skador pga handhavandefel, eller tillbud som hade kunnat leda till personskador.

Antalet arbetsskador som har inrapporterats till AFA under året uppgår till 6 st.

Arbetet med att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet fortsätter. I arbetet ingår att se över rutiner och instruktioner. Av särskild vikt är att genomföra utbildningsinsatser för chefer och anställda inom förbundet för att säkerställa att de har god kompetens att hantera arbetsmiljöfrågor inom verksamheten.

Förbundet har påbörjat ett utvecklingsarbete kring säker hantering av avvikelser, tillbud och arbetsskador. Genom tecknat avtal med AFA försäkring har vi fått tillgång till deras RIA-system. RIA är en förkortning för Räddningstjänstens Informationssystem om Arbetsmiljö. Systemet utgör ett hjälpmedel i arbetsmiljöarbetet för att uppnå en säkrare och effektivare arbetsplats. Systemet stödjer även det förebyggande arbetet med hjälp av digitala checklistor, ex. för skyddsronder och riskanalyser. Målsättningen är att implementera RIA-systemet i verksamheten under 2018.

#metoo

Hashtag metoo skapades i sociala medier för att uppmärksamma sexuella trakasserier främst mot kvinnor. Under #larmetgar har kvinnor inom räddningstjänsten berättat om uteblivet stöd av sin chef när man uppmärksammat förekomst av ovälkommet beteende på sin arbetsplats. Med anledning av detta bjöd arbetsgivaren (NÄRF) in samtlig kvinnlig personal till en sammankomst där möjlighet gavs att diskutera eventuell förekomst av kränkande särbehandling inom förbundet. En medarbetarenkät kring kränkningar, trakasserier eller trakasserier pga kön har skickats ut till all personal i förbundet. Sammanställning av inkomna svar sker under jan-feb 2018.

Övning för uttag av person ur krockskadat fordon, foto NÄRF

MSB-Utbildningar

För att göra organisationen mindre sårbar ur ett bemanningsperspektiv måste förbundet aktivt säkerställa att anmälan till MSB:s utbildningar genomförs med god planering.

Vidareutbildningarna tenderar att mer och mer övergå i så kallade mixade utbildningar, där stora delar genomförs som distansutbildning.

Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB)³ har precis som föregående år inte kunnat erbjuda förbundet det antal utbildningsplatser som har efterfrågats. Under 2017 har 13 (14) personer genomfört någon form av utbildningsinsats genom MSB. Förbundet var i behov av 21 (21) platser för att uppfylla kraven. Siffrorna inom parentes avser jämförelse med föregående verksamhetsår 2016.

Aktuella kurser har varit; räddningsinsats, räddningsledare A (RL A), räddningsledare B (RL B) samt tillsyn och olycksförebyggande A (TiO A).

Samverkan inom nätverket för RäddSam VG har utgjort en, för länets räddningstjänster, gemensam remissinstans avseende MSB:s förslag på ny grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap, GRiB.

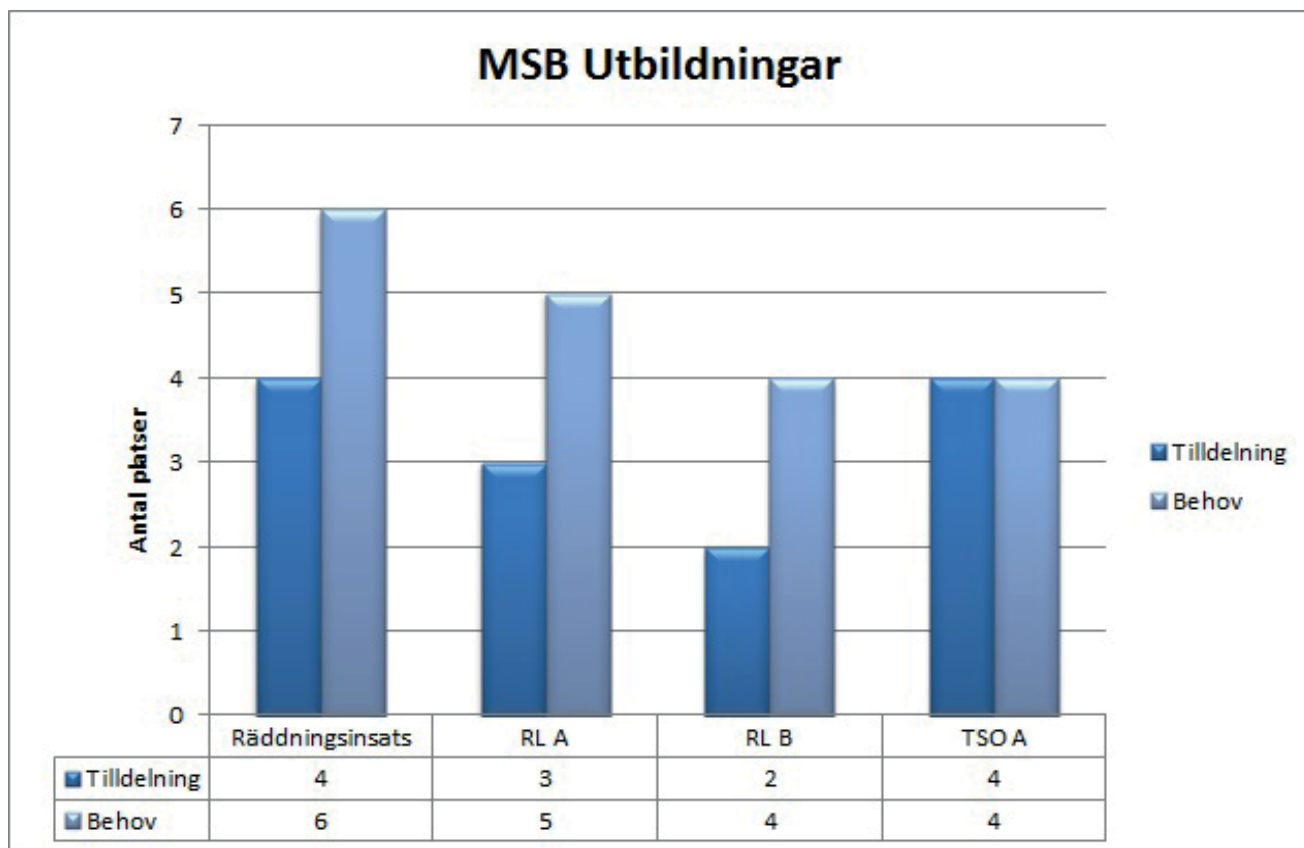
3 [Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap \(MSB\)](#)

MSB har bland annat hörsammat räddningstjänsternas krav på fler regionala utbildningsplatser i landet, utöver MSB:s redan befintliga skolor i Sandö och Revinge.

GRiB-utbildningen ersätter den nuvarande räddningsinsatsutbildningen från den 1 januari 2018, där en utav de regionala utbildningsplatserna kommer att hamna i Borås. GRiB innebär att ett större ansvar för lokal anpassning läggs på räddningstjänsterna, varpå förbundet kommer att behöva utöka den lokala introduktionsutbildningen för nyanställda.

Inför kommande GRiB-utbildning har förbundet sänt utskick till berörd personal med information om vilka förändringar nya utbildningen innebär, samt lämnat muntlig information vid arbetsplatsträffar för styrkeledare, hel- och deltid.

Den 13 december genomförde MSB riktade utbildnings- och informationsinsatser kring GRiB i Trollhättan. Under handledarutbildningen (dagtid) deltog fem brandpersonal ifrån förbundet. På kvällstid genomförde MSB en informationsträff där utpekad målgrupp utgjordes av de som på något sätt har intresse av GRiB. Exempelvis anställda inom räddningstjänsten, blivande RIB personal, arbetsgivare, allmänhet media med flera. Vid träffen deltog förbundets stf. räddningschef samt enhetschef beredskap.

Stapeldiagram över tilldelning och behov av MSB utbildningsplatser för NÄRF 2017.

Ungdomsbrandkåren

Varje år tar Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund emot ett tiotal ungdomar ifrån medlemskommunerna för att ge dem en introduktion i brandkunskap etc. Utbildningen pågår mellan september till maj nästkommande verksamhetsår och avslutas med en uppvisning.

Detta innebär att NÄRF både hunnit med att avsluta föregående års kurs samt starta en ny under verksamhetsåret 2017. Kursen leds av anställda brandmän inom förbundet. Ungdomarna får lära sig brandkunskap samt hur man ska agera på en olycksplats. God kunskap om risker vid bränder och olyckor, som de i sin tur kan sprida vidare till föräldrar och vänner. De får också livsviktig kunskap i hjärt och lungräddning (HLR) samt livräddning.

Genom praktisk övning testar ungdomarna varierande arbetsuppgifter som en brandman utför till vardags. Vem vet, kanske någon av ungdomarna får en önskan att bli brandmän i framtiden.

Under höstlovslägret i november arrangeras särskilda aktiviteter för de skollediga deltagarna. Studiebesök på Backaplan i Göteborg, där den stora diskoteksbranden ägde rum för snart 20 år sedan. Heldagsövning vid övningsfältet Guttasjön i Borås, där utbildning sker för brandmän i att klara diverse olyckor och bränder.

Ungdomarna har även rökdykt i container och släckt eld med handbrandsläckare. Samt genomfört studiebesök hos Polismyndigheten, ambulanssjukvården och Sjöräddningen.

Kursen omfattar totalt 28 sammankomster innehållande:

Lärande i brandkunskap

Vad händer när det brinner?

Vad gör jag om det brinner?

Hur kan jag minska risken för bränder?

Släcka bränder med handbrandsläckare.

Agerande på olycksplats

Säkra olycksplatsen

Larma

Varna

Ta hand om skadade

Akutsjukvård

LABC (livsfarligt läge, andning, blödning, chock)

Rök och brännskador

HRL (hjärtlungräddning)

Samverkan

Förbundet arbetar aktivt med samverkansfrågor tillsammans med olika myndigheter, organisationer, kommuner och räddningstjänster. Samverkan medför en gemensam slagkraftig organisation mot oönskade händelser.

Förbundet har genomfört möten med kommunernas säkerhetssamordnare kring frågor om eldningsförbud, släckvattenförsörjning och räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB). Förbundsledningen ser en aktiv och utökad samverkan med medlemskommunernas verksamheter som prioriterad.

Förbundets enheter och förvaltningsstab deltar i olika nätverk, både internt och externt, där man träffas regelbundet för att diskutera former för samverkan och gemensam utveckling av verksamheten.

RäddSam VG

Samverkan mellan räddningstjänster och räddningstjänstförbund i Västra Götalands län har skett enligt beslutad verksamhetsplan. Ledande tjänstemän och politiker från räddningstjänsterna ingår som aktiva parter inom RäddSam VG. Förbundet är representerat, via vår förbundschef, i den beredningsgrupp som leder arbetet på tjänstemannanivå.

RäddSam VG har blivit en stor påverkansfaktor nationellt framförallt genom det remissvarsarbete som utförs. Tillsammans utgör samverkansgruppen en stark röst och betydande faktor kring räddningstjänstfrågor i landet.

Politiker och tjänstemän möts två gånger per år vid anordnade ledningskonferenser för att gemensamt diskutera om räddningstjänsternas samverkan. Representerar för NÄRF har deltagit vid vårmöte i Kungälv 11 maj, samt vid höstmöte den 23-24 nov i Skövde. Förbundet har också flera representerar i olika nätverksgrupper för samverkan inom RäddSam VG; bland annat förebyggande rådet, HR-rådet, samt inom operativ samverkan och utbildningsråd.

Arbetet har resulterat i att förebygganderådet har bildat två arbetsgrupper inför verksamhetsåret 2018 avseende utveckling och kompetenshöjning av personal. I detta råd medverkar personal ifrån förbundets enhet Samhällsskydd.

HR-rådet träffas för att utbyta erfarenheter kring personalarbete, undersöka former för samarbete och utföra uppdrag från beredningsgruppen. Rådet har under året lagt fram ett förslag på en ny riktlinje för operativ samverkan vid större händelser med syfte att, för de räddningstjänster som är inblandade, hantera ersättningar på ett mer likvärdigt sätt.

De har även påbörjat planering för en länsgemensam rekryteringsdag under 2018.

Utbildningsrådet har arbetat fram förslag på gemensamma utbildningar för länets räddningstjänster, samt undersökt möjligheterna att vara MSB behjälpliga vid genomförande av deras grund- och vidareutbildningar. Under hösten genomfördes en länsgemensam befälsutbildning för yttre befäl (eller motsvarande) där totalt 100 personer deltog.

NÄRF har också deltagit vid andra samverkansaktiviteter så som exempelvis utbildning för farliga ämnen (samverkan CBRNE), utbildning för explosiva varor och föreläsningar anordnade av MSB.

Gränslös räddningstjänst

Räddningscheferna inom Fyrbodals län har genomfört möten för att diskutera sk. gränslös räddningstjänst inom det geografiska området för Fyrbodals län. Syftet är att skapa en effektivare räddningstjänst och hjälp till tredje man i samband med räddningstjänstuppdrag. Samverkansformen bygger på det koncept som under året enligt beslut införts mellan räddningstjänsterna i Göteborgsregionen, GR.

Farliga ämnen (CBRNE)

Länsstyrelsen är sammanhållande av ett CBRNE-nätverk⁴ i länet. I nätverket ingår representerar ifrån räddningstjänster, Försvarsmakten, Kustbevakningen, Polismyndigheten, Tullverket, SOS Alarm, Västra Götalandsregionen, MSB samt kommuner.

För att stärka lokal förankring och samverkan har länet delats upp i fyra delregionala nätverk, där NÄRF utgör sammankallande för nätverket inom Fyrbodals län. Syftet är att öka den operativa ledningsförmågan vid uppstart av insats i samverkan mellan deltagande parter.

Flera möten för planering och avstämning har genomförts inför gemensamma samarbetsövningar och utbildningar. Sammanlagt har 36 personer deltagit i övningar och utbildningar anordnade inom nätverksgruppen; brandbefäl, polismän och prehospitalkvårdare samt ledningsfunktioner. Av dessa är 12 st. anställda inom förbundet.

Räddningstjänstens personal har bland annat deltagit vid presentation av den nationella kemresursen i Stenungsund genom Södra Bohuslän Räddningstjänstförbund (SBRF), insatsövningar på Preemraff ihop med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän samt utbildningsdagar i Skövde, anordnade genom RäddSam VG.

4 Kemiska (C), biologiska (B), radiologiska/nukleära (R/N) och explosiva (E) ämnen.

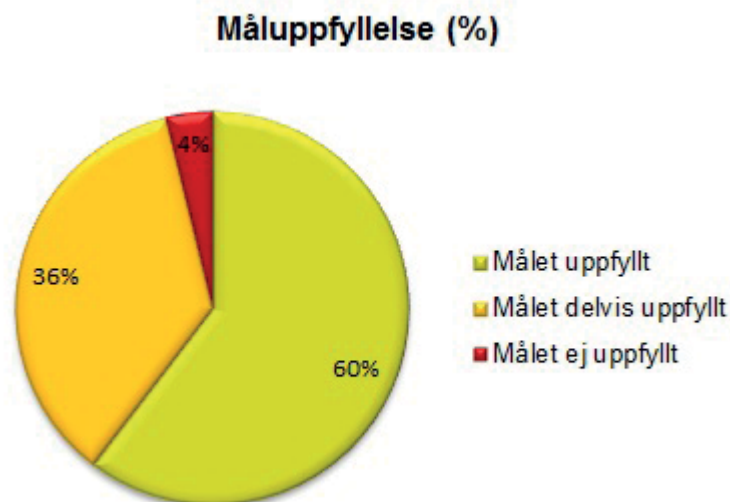

Måluppfyllelse

Stf. Räddningschef har i uppdrag att ansvara för att beslutat handlingsprogram (HP), budget- och verksamhetsplan (BVP) samt mål och verksamhetsuppdrag (MVU) genomförs enligt direktionens och förbundschefens direktiv. Stf. Räddningschef ansvarar även för den övergripande uppföljningen av verksamheten under året.

Den genomförda internkontrollen för verksamhetsåret visar att förbundet som helhet har god kontroll. Internkontrollen syftar till att ge direktionen insyn i verksamheten avseende kvalité och måluppfyllelse. Rapporten har granskats av förbundets revisorer utan anmärkning.

Förbundsledningen arbetar med att vidareutveckla och kvalitetssäkra verksamhetsplanering och uppföljning inför 2018. Uppföljningen visar hur väl förbundet har nått de uppsatta målen under året. Utöver för året utpekade mål och verksamhetsuppdrag har förbundschefen utdelat särskilda uppdrag till berörda enhetschefer eller annan personal. Nedan följer en redovisning över måluppfyllelsen för verksamhetsåret 2017.

Förbundet har i 60 % nått full målsättning, medan vi i 36 % delvis når upp till våra mål.

Ej uppfyllda mål representeras av 4 %.

Verksamhetsgemensamma uppdrag	Måluppfyllelse	Kommentarer
Information via SharePoint och övriga informationssystem	Målet uppfyllt	Informationsinsatser löpande vid behov.
Check-Point, APT, Medarbetarsamtal	Målet uppfyllt	Genomfört enligt beslutad planering för året.
Revidering av styrdokument och instruktioner etc.	Målet uppfyllt	Under verksamhetsåret har förbundet arbetat med revidering av flera viktiga styrdokument och instruktioner, däribland kan nämnas; - Tillsynsplan LSO 2017-2018 - Policy- och rutindokument för systematiskt brandskydd - Rutinbeskrivning för medarbetar- och lönesamtal - Handlingsplan, kris- och kamratstöd - Handbok, systematiskt arbetsmiljöarbete - CBRNE-Handbok, instruktioner att leda insats med inriktning på kemiska (C), biologiska (B), radiologiska/nukleära (R/N) och explosiva (E) ämnen - Delegationsordning - Instruktion för sommarperiod (bemanning)

Förbundet har framtagna rutiner för intern informationsspridning, kommunikation och delaktighet för egen personal, samt för extern information och samverkan med respektive medlemskommun, allmänhet och media. Förbundsledning och enheter har ansvar för att hålla arbetsplatsträffar (APT), medarbetarsamtal, förhandlingar med fackliga parter etc., samt se till att nödvändiga styrdokument och instruktioner finns framtagna och är aktuella för verksamheten. Varje morgon, året om, genomför de operativa heltidsstyrkorna Check-Points⁵ inför skiftbyten.

5 Med Check-Points avses videokonferensmöten mellan Trollhättan och Vänersborgs heltidsstationer.

Under våren genomförde förbundet särskilda utbildningsinsatser inom området för offentlighet- och sekretesslagstiftning. Utbildningen hölls av kommunjurist inom Trollhättans Stad. Förbundets personal kan vid räddningsinsatser, tillsyn eller annan myndighetsutövning komma att hantera känslig information ifrån allmänhet eller det privata näringslivet. Kompetensutbildningen riktade sig till berörd personal inom målgrupperna; förbundsledning, räddningschef i beredskap (RCB), styrkeledare heltid/deltid, stations- och platsbefäl, yttre befäl, inre befäl och förvaltningsstab.

Syftet med utbildningsdagen var att belysa centrala författningar, samt grunder och metodik/ teknik för bedömning och hantering av allmänna handlingar och sekretessbelagda uppgifter. Totalt 38 personer deltog i utbildningen.

Uppdrag inom Förvaltningsstaben	Måloppfyllelse	Kommentarer
Mallar och blanketter	Målet uppfyllt	Revidering av mallar och blanketter har genomförts vid behov.
Arkiv	Målet uppfyllt	Arkivering, avställning och gallring har genomförts enligt plan under verksamhetsåret.
Revidering av styrdokument och instruktioner	Målet uppfyllt	Staben har varit behjälplig med bearbetning av material i samverkan med förbundsledning.
Samverkan med informationsansvariga inom respektive medlemskommun	Målet uppfyllt	Samverkan med informationsansvariga inom resp. medlemskommun har stärkts ytterligare under året.
God företagshälsövård	Målet uppfyllt	Förbundet har genomfört samtliga hälsokontroller för året enligt planering.
Personalplanering	Målet uppfyllt	Genomfört enligt plan. Särskilda uppdrag har genomförts för framtagande av instruktion vid utalarmering vid personalbrist (sommartid) på förbundets deltidstationer samt en analys över bemanningssituationen inom förbundets operativa heltidsorganisation.
Framtagande av informations-/kommunikationsplan	Målet ej uppfyllt	Utöver instruktion för mediehantering kvarstår arbete med framtagande av informations- och kommunikationsplan. Detta pga. prioriterat arbete med andra delar av verksamheten. Målet kvarstår i MVU 2018.
Utveckla och förbättra förbundets webbplats	Målet delvis uppfyllt	Förbundets hemsida har fr.o.m. december 2017 en ny grundplattform. Den nya sidan är under uppbyggnad, arbetet kommer att fortsätta under 2018. Målet är ej uppfyllt fullt ut.
Avtal, ekonomisystem, lönehantering och personakter	Målet delvis uppfyllt	Förbundet håller löpande på med revidering av avtal, hanteringen fungerar men arbetet släpar efter och rutinbeskrivning är i behov av revidering. Utredning pågår hur denna hantering lämpligast bör ske för att säkerställa att samtliga avtal kvalitetssäkras. Förbundet har arbetat med ett särskild uppdrag att lönehanteringen sker i egen regi. Implementering och utbildning har skett under hösten. Fr.o.m. 2018-01-01 hanterar NÄRF sina egna löner. Arbetet med personakter för förbundets personal pågår löpande under året.
Rekrytering och utbildning vid MSB:s skolor	Målet delvis uppfyllt	Hanteringen av ansökningsförfarandet fungerar utifrån rutin. Målet om genomförd RIB-utbildning inom två år uppfyllt inte fullt ut. Orsaken är likt tidigare år främst att MSB inte kan svara upp till förbundets totala utbildningsbehov.

Uppdrag inom enhet Samhällsskydd	Måloppfyllelse	Kommentarer
Tillståndsansökningar LBE	Målet uppfyllt	Totalt har enheten hanterat 49 tillståndsansökningar för brandfarlig eller explosiv vara. Antalet ansökningar är i stort sett oförändrat i jämförelse med föregående verksamhetsår (2016).
Tema-/ händelsetillsyn	Målet uppfyllt	8 st. tillsyner genomförda utanför plan. Under mellandagarna i december genomfördes tematillsyn av fyrverkeriförsäljare.
Kvalitetssäkring av dokumentation för ärendeprocesser	Målet uppfyllt	Sker löpande enligt regler och frågor på arbetsplatsträffar för att samstämmighet ska råda mellan handläggare. En fördjupad granskning har skett avseende protokollförande för att säkerställa så dessa följer uppsatta riktlinjer.
Utbildning/ information till offentlig sektor	Målet uppfyllt	Genomfört enligt plan, enheten har deltagit vid Bomässan i Vänersborg, Färgelandamässan samt vid Nissedagarna i Trollhättan.
Remisshantering/ yttrande	Målet uppfyllt	Totalt har enheten hanterat 326 st. inkomna remisser under året. (se s.20)
Kundanpassad utbildning, till minst 4 000 personer tillsammans med enhet Beredskap.	Målet delvis uppfyllt	Totalt 3044 personer har genomgått utbildning i brandskydd genom ansvarig personal för externutbildning. En ökning om ca 20 % i jämförelse med föregående verksamhetsår.
155 tillsyner enligt LSO, LBE	Målet delvis uppfyllt	Enheten har genomfört 142 tillsyner. Brist på resurser pga. personal som slutat sin anställning, prioriterade utbildningsinsatser och ett förändrat arbetssätt som tagit mer tid i anspråk har medverkat till att målet inte nås fullt ut. Dessa prioriteringar har dock varit nödvändiga för att nå en mer rättssäker ärendehantering i myndighetsutövningen.
Arbete med insatsplaner	Målet delvis uppfyllt	6 st. insatsplaner har färdigställts avseende farlig verksamhet, för 3 verksamheter saknas ännu plan. 2 bergtakter har klassats som Sevesoanläggningar av Länsstyrelsen, placerade i Mellerud och Vänersborg. Planeringsarbete har påbörjats avseende information kring insatsplaner. Förbundet behöver samråda kring vilka verksamheter som ska prioriteras för upprättande av insatsplaner.

Uppdrag inom enhet LC	Måloppfyllelse	Kommentarer
Optimera resurser vid uppdrag	Målet uppfyllt	Viss problematik vid optimering av resurser har märkts pga. personalförändringar. Inre befäl (IB) har dock varit bemannat fullt ut av erfaren personal. Två avlösande IB har internrekryterats för att säkerställa bemanning.
Samverkan med kommuner och myndigheter	Målet uppfyllt	Utökad samverkan har startats med kommuner och myndigheter under hösten. Händelser som upptäckts i området är främst av social oro. Samverkan med lokala aktörer är god.
Samverkan med kommunala larm-/ ledningscentraler	Målet uppfyllt	Utbyte har framförallt skett med Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS) och Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF). I närtid planeras för att genomföra personalutbyte från samtliga organisationer under arbetspass för att ta lärdom om hur de andra organisationerna arbetar.
Samverkan med IT-avd Trollhättans Stad	Målet uppfyllt	Samverkan har utökats, fler utredningsuppdrag har givits till IT-avd. med syfte att utveckla IT-verksamheten. Ex. uppdrag med installation av TRAC-server, licens- och användarstrategi samt införande av Skype för effektivare möten.
Kvalitetssäkring av händelserapporter	Målet uppfyllt	100 % av förbundets händelserapporter är granskade av MSB. Dessa uppvisar inga anmärkningar avseende brister och fel.
Utveckla/ revidera stabsrutiner	Målet uppfyllt	Förbundet har genomfört utbildningar och övningar i stabsarbete samt utvärdering av RIS-övning med syfte att lokalisera aktuella utvecklingsområden. Studiebesök har genomförts hos miljöavd. i Trollhättan och Vänersborg. Utveckling av samverkan med Dalslands miljökontor med syfte att belysa roller vid räddningsinsatser.
Säkerställa/ utveckla drift i ledningscentralen	Målet delvis uppfyllt	Pågående arbete i samverkan tillsammans med räddningstjänsten i Södra Älvsborg (SÄRF) samt Östra Skaraborg (RÖS). Beslut togs i juni om investering av redundant larmmottagning (Zenith), även övriga investeringar är pågående avseende ledningscentralen.
Kvalitetssäkra verksamheten LC	Målet delvis uppfyllt	Identifiering har skett av olika processer för kvalitetssäkring, ex automatlarmsprocessen. Certifiering av LC kan troligen genomföras under kommande år, dock avvaktas standardiseringsarbetet som pågår.
Avtalshandling, automatiska brandlarm	Målet delvis uppfyllt	Förbundet tecknar löpande avtal med kunder, dock återstår en hel del arbete med administrering av äldre avtalshandlingar. Arbete pågår med att skapa ny struktur för handeringen gällande denna typ av avtal.
Vidareutveckla en gemensam larm-/ säkerhets-/ krishantering	Målet delvis uppfyllt	Ständigt pågående diskussion med våra medlemskommuner. De som har önskat att ansluta sig till LC-NÄRF har fått möjligheten. Arbete pågår med att få in anläggningar från Trollhättans Stad. Erbjudande till medlemskommuner kring gemensam hantering av Rakel har sänts ut.
Revidering/ framtagande av insatsplaner/ kort	Målet ej uppfyllt	Arbetsplanering har skett under hösten. Målet kvarstår i MVU 2018.
Olycksundersökning	Målet uppfyllt	Fr.o.m. den 1 jan 2017 ansvarar enhet LC för genomförande av olycksundersökningar. Utbildningsinsatser har genomförts för inre befäl avseende utredningskompetens. Under året har en undersökning genomförts avseende Restad Gård. Ytterligare en olycksundersökning har startas efter en dödsbrand i Trollhättan. Rapport kommer lämnas in under början av 2018 pga. försening av andra aktörers utredning.

Uppdrag inom enhet Beredskap	Måloppfyllelse	Kommentarer
Ta emot praoelever grundskolan åk 7-9	Målet uppfyllt	Förbundet har tagit emot praoelever under våren ifrån Färgelanda, Mellerud och Vänersborgs kommun. Trollhättans Stad bedriver ett Topp-projekt, motsvarande praoverksamhet, vilket förbundet deltar i löpande under hela året.
Utbildning brandskydd till grundskolan åk 5	Målet uppfyllt	Brandskyddsutbildning för åk 5 inom NÄRF:s medlemskommuner har genomförts under hösten av den nystartade RUG-gruppen. Inför start har flera förändringar gjorts i utbildningsupplägget som mottagits oerhört positivt.
Räddningsinsats, normal beredskap	Målet uppfyllt	De angivna anspänningstiderna överskrider enligt handlingsprogrammet tillåtna värden, främst pga externa faktorer. Åtgärder pågår inom förbundet för att eliminera risker som innebär att anspänningstiderna inte kan hållas. (se s.23)
Planering för räddningsinsatser, övningar	Målet uppfyllt	Under våren genomfördes övningsverksamhet inriktad på brand i byggnad. Slutövning skedde i gasolanläggning i Uddevalla. Under hösten har temaövningar genomförts för farliga ämnen, där slutövning skedde vid en lokal industriverksamhet i Trollhättan.
Implementering av IVPA på förbundets samtliga stationer	Målet uppfyllt	IVPA-verksamheten har nu bedrivits i ca 1 år sedan uppstarten i dec 2016. Under verksamhetsåret 2017 responderade förbundet på 118 IVPA-larm om hjärtstopp/ medvetlös person. Genomförda uppdrag faktureras NU-sjukvården enligt avtal.
Kundanpassad utbildning, till minst 4 000 personer tillsammans med enhet Samhällsskydd. BKA, HLR, brandutbildning SFI	Målet delvis uppfyllt	Intensiva utbildningsinsatser och andra aktiviteter har tagit tid ifrån den ordinarie verksamheten, vilket bidrar till att man inte når målet fullt ut för året. Beredskapspersonal samt RUG har genomfört flertal HLR-utbildningar under året. På sikt beräknas bättre måloppfyllelse kunna uppnås med tanke på den nya organisationen med resurs- och utvecklingsgrupp.
Information till > 500 flerbostadshus/villor via hembesök, informationsinsatser vid Bomässan i Vänersborg, budskap via media om brandskydd	Målet delvis uppfyllt	Informationskampanjer vid olika evenemang på allmän plats har genomförts vid flertalet tillfällen under året. Dock inte direkta informationsinsatser avseende hembesök i flerbostadshus/villor. Detta uppdrag åligger RUG att genomföra framöver. På sikt beräknas bättre måloppfyllelse kunna uppnås med tanke på den nya organisationen med resurs- och utvecklingsgrupp.

HLR-dagen på Etage-huset Trollhättan, Foto:NÄRF

Uppdrag inom enhet Teknik	Måloppfyllelse	Kommentarer
100 % av förbundets fordon ska klara en kontrollbesiktning utan anmärkning	Målet uppfyllt	RIB anställd personal har begränsad tid för att utföra fordonskontroll enligt fadderansvar, vilket påverkar kvalitén i kontrollen negativt. Utveckling och förbättring pågår ständigt i samverkan med personal. Utbildning har genomförts kring en ny resursmodul som möjliggör digitalisering av dokumentationen i framtiden. Fordonskontroller är genomförda enligt plan för året.
100 % rapporterade avvikelser på fordon och utryckningsmateriel ska vara åtgärdade inom 3 veckor	Målet uppfyllt	Enheten har en effektiv hantering av inrapporterade avvikelser och åtgärder vidtas inom uppsatt tidsram.
Skyddsronder	Målet uppfyllt	Samtliga skyddsronder för året är genomförda enligt plan. Hanteringen fungerar utifrån rutin. För station Högsäter pågår arbetsmiljöanpassningar i samverkan med Färgelanda kommun.
Drift, underhåll och utveckling av lokaler	Målet delvis uppfyllt	Projekt anpassning av ändamålsenliga lokaler för söttningsverksamhet ej färdigställt enligt plan. Besked och direktiv avvaktas från förbundschef. Enligt särskilt utpekade uppdrag har enheten påbörjat arbetet med att se över behov kring utökning av administrativa lokaler vid brandstationen i Trollhättan. Projektet löper vidare 2018.
VMA-anläggningar	Målet uppfyllt	Drift och underhåll sköts enligt avtal med medlemskommunerna; Mellerud, Vänersborg och Trollhättan. I december sände Färgelanda kommun och NÄRF i samverkan in en ansökan om installation av ljudanläggning för VMA till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).
Säkerställa förbundets investeringar	Målet delvis uppfyllt	Investeringar är genomförda enligt plan och tagna i drift. Under året har oplanerat behov av andningsutrustning identifierats, vilket krävt omedelbar åtgärd i form av reinvesteringar. Revidering av kort- och långsiktig investeringsplan har påbörjats, planeras vara färdigställt under våren 2018.
Metodutvecklingsgruppen	Målet delvis uppfyllt	Pågående arbete med utdelade uppdrag, dock påverkar andra prioriterade uppdrag arbetet tidsmässigt.

Uppdrag inom enhet Sotning	Måloppfyllelse	Kommentarer
Informera minst 7 500 personer i samverkan med övriga enheter (enkät)	Målet uppfyllt	Enhetens personal informerar och svarar på frågor via e-post, telefonsamtal samt personlig kontakt med fastighetsägare i samband med rengöring eller brandskyddskontroll.
Planera för kundundersökning 2017	Målet uppfyllt	Enkät för NKI undersökning 2017 togs fram i samarbete med förvaltningsstaben. Totalt delades 250 st. enkäter ut inom Färgelanda och Trollhättans kommuner. Svarsfrekvens 39 %. (se s.31)
Uppföljning av söttningsuppdrag, soteld etc. inom Färgelanda och Trollhättan	Målet delvis uppfyllt	Pga frånvaro och vakanser under delar av året ligger enheten efter med viss planering och utförande av söttningsstillfällen och brandskyddskontroller. (se s.30-31)
Genomföra >2 253 brandskyddskontroller, Trollhättan	Målet delvis uppfyllt	Pga. viss personalbrist under delar av året når enheten 92 % av målet.
Genomföra >721 brandskyddskontroller, Färgelanda	Målet delvis uppfyllt	Pga. viss personalbrist under delar av året når enheten 76 % av målet.
Översyn av arbetsrutiner och arbetsmiljö/ lokaler	Målet delvis uppfyllt	Förbundet har genomfört en riskinventering/ översyn av arbetsmiljön för enhet sotning. Projektering/ ombyggnad av nya lokaler för verksamheten har startats under året, men står för närvarande stilla. Besked och direktiv avvaktas ifrån förbundschef.

Enhet Samhällsskydd

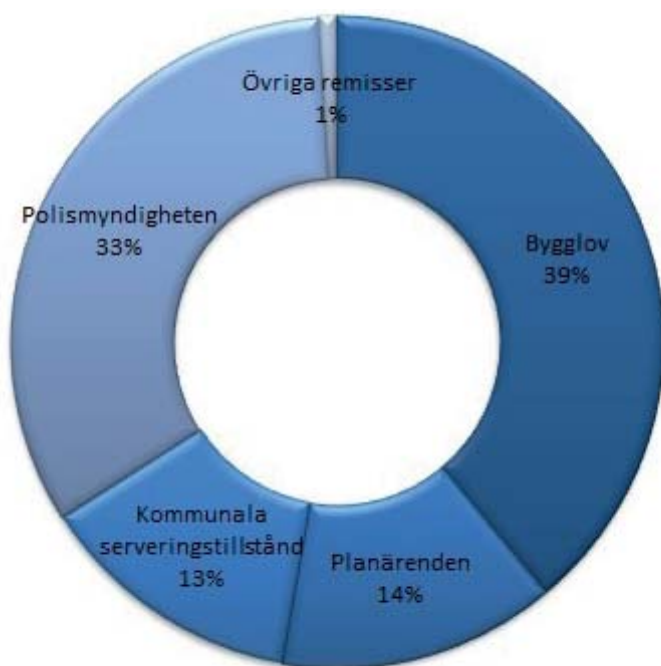
Myndighetsutövning

Antalet ärenden inom myndighetsutövningen har successivt ökat under verksamhetsåret, framförallt kan ses en stor ökning av remissärenden ifrån våra medlemskommuner. Allt mer komplexa verksamheter och högre krav ifrån lagstiftning har medfört att förbundet kontinuerligt arbetar med att effektivisera arbetssätt och revidera rutindokument. Verksamheten är mycket personalkritisk och sårbar vid personalfrånvaro.

Glädjande är att vi under 2017 har förstärkt våra resurser med en brandingenjör till enheten. Anställningen gjordes i syfte att ersätta en utav enhetens medarbetare som gick i pension under året.

Under 2017 har vi genomfört 142 tillsyner på olika verksamheter i våra medlemskommuner. Tillsynerna har utgjorts av planerad tillsyn, tillsyner som initierats till följd av upptäckta brister i brandskyddet eller på grund av förändrad samhällsbild.

Enheten har enligt åtagande i fastställt handlingsprogram upprättat en tillsynsplan. Planen beskriver vilken organisation och rutiner som gäller för genomförande av tillsyner enligt LSO under kommande verksamhetsår. En brandskyddspolicy har också tagits fram där utpekat ansvar för brandskyddsorganisationen framgår, utbildningsplan för ansvariga samt en genomförandeplan vilken beskriver hur arbetet bör bedrivas inom förbundet. Dokumentet har fastställts av direktionen i september.

Remisshantering verksamhetsåret 2017

Avseende	Antal (st)
Bygglov	127
Planärenden	45
Serveringstillstånd	43
Polismyndigheten	108
Övriga remisser	3
Totalt	326

Utbildning

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund erbjuder en rad externa utbildningar till den enskilde för att öka kunskaperna om brandskydd och bidra till ett säkrare samhälle. Under året har enhetens personal utbildat 3 044 personer i brandskydd, de flesta av dem anställda i någon av våra fyra medlemskommuner.

Antalet utbildningar som genomförs blir stadigt fler. Under 2017 kan vi konstatera att ungefär 500-550 fler personer har erhållit utbildning i jämförelse med föregående verksamhetsår. En ökning på ca 20 %.

Enhetens personal har deltagit vid flera mässor under året, ex Bomässan, Färgelandamässan samt Nissedagarna i Trollhättan. Vid dessa arrangemang når vi ut brett till kommuninnevånare och besökare.

Särskilt utpekade verksamhetsuppdrag

Enhet samhällsskydd har under året arbetat med två särskilt utpekade uppdrag; projektarbete angående genomförande av livräddning via stège/ höjdfordon som alternativ räddningsväg samt en fördjupad analys över brandvattenförsörjning och brandposter. Uppstartsmöte för projekt höjdfordon genomfördes under oktober månad och en arbetsgrupp är fastställd. Projektet fortlöper 2018.

År 2015 genomfördes ett uppdrag av enhet LC med syfte att utreda hanteringen av brandposter inom Trollhättans Stad. Efter redovisning av uppdraget konstateras ett behov utav en fördjupad analys kring lagstiftning, ansvarsfördelning och förslag på normgivande hantering kring brandposthanteringen inom samtliga medlemskommunerna.

Enhet Samhällsskydd fick därmed ett uppdrag att utföra denna fördjupade analys under 2017, samt presentera förslag på lösningar för att uppnå en bra brandvattenförsörjning hos medlemskommunerna.

Rapporten visar bl.a. att det finns ett behov av samsyn mellan räddningstjänsten och medlemskommunerna, om vart i den fysiska planeringen samt i vilken process som brandposter ska regleras. Ett första steg i att få ett fungerande brandpostnät är att inventera det faktiska antalet brandposter som finns och åskådliggöra detta i ett tydlig geodata och kartmaterial.

Anslutning till brandpostnät, Foto: NÄRF

Resultaträkning (tkr) för enhet Samhällsskydd (Ansvar 70)

Avseende	Budget 2017	Utfall 2017	Avvikelse	Utfall 2016
Verksamhetens intäkter	2 083	2 099	16	1 860
Summa intäkter	2 083	2 099	16	1 860
Personalkostnader	-3 935	-4 011	-76	-3 379
Övriga kostnader	-222	-224	-2	-167
Summa kostnader	-4 157	-4 235	-78	-3 546
Resultat	-2 074	-2 136	-62	-1 686

Verksamheten visar på ett sämre resultat jämfört med budget (-62 tkr).

Intäkterna ligger i fas med budget.

Personalkostnaderna överstiger budget med 76 tkr, vilket kan härledas till upplärning/ersättning av personal som har gått i pension. Övriga kostnader ligger i fas.

Enhet ledningscentral (LC)

Ledningscentralens verksamhet utgår ifrån en god förmåga till samverkan med andra aktörer i samhället. Under året har enheten utvecklat rutiner för operativ samverkan för samtliga räddningstjänster inom Fyrbo-
dal. Veckovisa möten genomförs löpande med räddningstjänsterna inom området för att stämma av aktuell operativ lägesbild.

Under verksamhetsåret har ledningscentralen arbetat med att förbättra och utveckla enhetens arbetssätt för verksamhetsplanering, styrning och uppföljning. Detta har genererat till att en tydligare definition av arbetsområden kunnat ske för verksamheten. Vi har också skapat en robustare personalförsörjning. Personal som bemannar rollen som inre befäl utgör en personalkategori som kan vara svår att rekrytera. För att inte verksamheten ska påverkas i allt för hög grad vid ex. frånvaro har två avlösande inre befäl internrekryterats och utbildats under hösten. Utbildning och introduktion har skett under en åttaveckors period i ledningscentralen innan tjänstgöring på egen hand är aktuellt.

Utbildningar i stabsmetodik har genomförts för berörd personal. Stabsmetodik används vid de tillfällen omfattande räddningsinsatser eller andra samhällsstörningar pågår som ställer höga krav på förmåga till samverkan och ledning. Övning har genomförts under våren genom Sjöfartsverket. Förbundet deltog även i en samverkansövning mellan Värmland och Västra Götalands län, där förmågan att hantera översvämnings-situationer testades. Vi har också gått upp i aktiv stab vid några händelser under året, bl.a i början av året när en båt gick på grund i Göta Älv samtidigt som en båt välte i älven inom Lilla Edets kommun. Samt under juni då räddningshjälp skickades till branden i Bredaryd. Vi har även deltagit i insatsplanering inför EU-toppmötet i Göteborg i november månad med räddningsresurser samt personal till en gemensam samverkansfunktion.

Särskild utpekade verksamhetsuppdrag

Ledningscentralen startades för nio år sedan, detta innebär att mycket teknik under åren hunnit bli föråldrad. Vi arbetar för en redundant ledningscentral med ett modernt och effektivt operativt ledningssystem. Under verksamhetsåret byttes en del teknik akut ut pga. uppkommet driftstopp. Under hösten tecknades avtal med SOS Alarm AB om att få använda deras operativa ledningssystem, Zenith. Detta system ger en hög kvalité, robusthet och kostnadseffektivitet och medför att vi kan fortsätta utveckla våra rutiner tillsammans med SOS Alarm AB vid räddningsinsatser. Systemet möjliggör gränslös samverkan med andra räddningstjänster i närområdet, samt minskar underhållsbehov från enhetens personal.

En plan är under upprättande avseende succesivt utbyte av teknik framöver, detta för att undvika större reinvesteringar vissa år. Under nästkommande år (2018) kommer vissa större investeringar behöva genomföras kring teknik för inkallning av personal och visualisering i ledningscentralen.

Tillsammans med räddningstjänsterna Östra Skaraborg (RÖS) och Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) sker samverkan för att utveckla gemensamma rutiner i ledningscentralerna för att enklare kunna stödja varandra vid driftsstörningar, omfattande räddningsinsatser samt med det vardagliga arbetet. Under 2017 har NÄRF och SÄRF arbetat med att skapa redundanta ledningscentraler och redundant mottagning av automatiska brandlarm. Arbetet har pågått under ett antal år, men under hösten 2017 genomfördes mer omfattande investeringar. Under januari 2018 kommer slutförande att ske kring de sista organisatoriska åtgärderna. När det är genomfört kommer förmågan till samverkan och ledning samt mottagning av automatiska brandlarm vara möjligt att flytta över till den andra räddningstjänstens ledningscentral. Överflytt kommer att ske vid driftsstörningar samt andra typer av händelser som påverkar ledningscentralens drift.

Vi fortsätter även utveckla vårt samarbete med medlemskommunerna för att stödja deras arbete med krisberedskap.

Olycksundersökning

Från och med 1 januari 2017 ansvarar ledningscentralens personal för utförande av förbundets olycksutredningar. Utbildningsinsatser har genomförts för den personal som ska genomföra utredningsuppdrag. Under verksamhetsåret har två utredningar behandlats, varav en är färdigställd rörande brand på Restad Gård där ett större antal människor blev skadade. Förnärvarande är en utredning pågående avseende en dödsbrand som inträffade under hösten i Trollhättan. Utredningen sker i nära samverkan med Trollhättans Stad samt Polismyndigheten.

Räddningstjänstfordon på väg, foto: NÄRF

Anspänningstid

Förbundet registrerar och följer upp aktuella anspänningstider vid utryckning i samband med händelserapportering. Genomförd kontroll och analys av samtliga händelserapporter för året visar att anspänningstiden, enbart i 2,3 % av fallen, överskrider de enligt handlingsprogrammet tillåtna. Vid dessa tillfällen har det främst rört sig om externa faktorer, vilka räddningstjänsten inte kunnat påverka, som medfört att insatser blivit försenade. Ex; köbildning i trafik vilket försenat framkomlighet till olycksplats, dålig vägstandard för att nå fram till rätt adress, oklar adress vid larmsamtal eller någon form av hot om våld vid olycksplats. Åtgärder pågår inom förbundet för att eliminera risker som innebär att anspänningstiderna inte kan hållas.

Antal kopplade automatiska brandlarm till LC

ÅR	2016	2017
Kommun	Antal	Antal
Färgelanda	0	1
Mellerud	17	19
Trollhättan	11	17
Vänersborg	50	64
Totalt	78	101

Resultaträkning (tkr) för enhet Ledningscentral

(Ansvar 40)

Avseende	Budget 2017	Utfall 2017	Avvikelse	Utfall 2016
Verksamhetens intäkter	1 318	1 551	233	1 517
Summa intäkter	1 318	1 551	233	1 517
Personalkostnader	-4 515	-4 530	-15	-3 964
Övriga kostnader	-4 381	-4 551	-170	-4 180
Summa kostnader	-8 896	-9 081	-185	-8 144
Resultat	-7 578	-7 530	48	-6 627

Verksamheten visar på ett bättre resultat jämfört med budget (48 tkr).

Intäkterna är högre än budgeterat med 233 tkr, vilket i stort kan härledas till nyanslutningar av abonnemang för automatiska brandlarm.

Övriga kostnader överstiger budget med 170 tkr. En bidragande orsak är att licenser och årsavgifter för data- och kommunikation i ledningscentralen har ökat med ca 100 tkr jämfört med beräknad budget. Kostnader för reparationer har ökat vilket pekar på behov av att reinvestera för att upprätthålla funktionen på ett kostnads-effektivt sätt. Reinvestering av data- och kommunikationsutrustning finns i investeringsplan för 2018.

Enhet Beredskap

Beredskapsstyrkornas primära uppgift är att se till att våra kommuninnevånare och besökare kan känna sig trygga. Vår huvuduppgift är att ansvara för att, vid olyckor och överhängande fara för olyckor, hindra och begränsa skador på människor, egendom och miljö. Strategiskt utplacerade styrkor med olika specialisering medför att vi kan utföra ett snabbt och effektivt ingripande.

Vårt arbete är att begränsa konsekvenserna av en inträffad händelse. Det är av yttersta vikt att vi kommer fram till olycksplatsen snabbt och med rätt utrustning.

Händelser

Förbundet har under året hanterat några större insatser avvikande ifrån ordinarie verksamhet. Som exempel kan nämnas;

- Brand i torvmosse i Bredaryd (Småland). Förbundet bidrog med personal som förstärkningsresurser under ungefär en veckas period. Insatsen samordnades inom Räddsam VG.
- En större brand i industrilokaler på Lextorp i Trollhättan.
- Grundstötning av fartyget Skagern i Göta Älv söder om Trollhättan.
- Brand på flyktingboendet vid Restad Gård i Vänersborg.

Under året har förbundets beredskapsstyrkor responderat på IVPA-larm (i väntan på ambulans) vid befarat hjärtstopp/ medvetslös person, enligt tecknat avtal med NU-sjukvården.

Beredskapspersonalen har tagit emot flertalet studiebesök samt genomfört praoverksamhet för elever i gymnasieskolan, samt elever i årskurs 7-9. Utöver detta har vår personal löpande genomfört informationsinsatser på allmän plats, samt deltagit vid olika evenemang under året. De har även genomfört utbildningar inom hjärt- och lungräddning (HLR) samt varit enhet samhällsskydd behjälpliga med enklare tillsyner inom myndighetsutövningen.

Övningsverksamhet och kompetensutveckling

Genom regelbundna övningar säkerställer förbundet att personalen är väl förberedda för att respondera vid en händelse. Under året har personalen genomfört rutinmässiga tertialsövningar, prioriterade övningar för brand i byggnad, trafikolyckor samt olyckor med farliga ämnen. Här tillkommer de allmänt inplanerade övningarna, samt övningar för stationer med specialisering.

Alla utbildade befäl inom förbundet, heltid såväl som deltid, har under två dagar genomgått en taktikutbildning, den sk. justegsmodellen, via föreläsare från Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap (MSB). De har också fått genomgå en halvdagsutbildning i suicid där målsättningen var att öka den generella kunskapen kring självmord. Detta för att personalen ska vara förberedda mentalt så som kunskapsmässigt för en situation där man kan komma i kontakt med en självmordsbenägen person.

Särskilt utpekade verksamhetsuppdrag

Förbundschefen initierade i början av året en utredning om tillgång till värmeövningar i egen regi (rökdykning) som motsvarar AFS-krav⁶. Utredningen var klar i slutet av november. Rapporten innehåller förslag på tekniska lösningar, lämplig plats för övningsanläggning, miljöaspekter, samt en ekonomisk kalkyl och plan för genomförande.

Resultatet av utredningsuppdraget visar, att förbundet med föreslagen teknisk lösning, kan uppnå arbetsmiljömässiga och ekonomiska vinster i jämförelse med nuvarande lösning. (Idag hyr förbundet in sig vid externa övningsanläggningar). Utredningen presenterades för direktionen vid decembermötet. Direktionen fattade utifrån förbundets förslag, beslut om att en fördjupad utredning ska genomföras kring ekonomiska och tekniska förutsättningar. Genom en fortsatt utredning ska grundligt underlag kunna presenteras för direktion och förbundsledning för att kunna fatta vidare beslut i frågan om värmeövningar i egen regi.

Rökdykning, foto: NÄRF

"En viktig aspekt idag är uttrycket friska brandmän, ett ledord i den moderna räddningstjänsten för en så ren arbetsmiljö som möjligt."

Resurs och utvecklingsgruppen (RUG)

Förutom de operativa krav som ställs på förbundet har vi också ett uppdrag att arbeta bredare ut mot våra samhällsmedborgare genom informations- och utbildningsinsatser. Den beslutade förändringen kring övergång ifrån en 5:e skiftorganisation till Resurs och utvecklingsgrupp (RUG) trädde i kraft den 28 augusti.

Gruppens personal har under hösten genomfört brandkunskapsutbildning för alla elever i årskurs 5 inom medlemskommunerna. De har deltagit vid aktiviteter ute vid Restad Gård i Vänersborg. I samverkan med personal ifrån Nils Ericssons och Birger Sjöbergsgymnasiet arbetar man med ett informationsprojekt kallat "blåsljusfika". RUG har också informerat om brandskydd vid särskilt boende och särskolor inom förbundsområdet, samt besökt skolor där händelser relaterat till brand har uppstått.

Människan bakom uniformen

RUG har utifrån presenterat initiativ varit bidragande till att ta fram en informationsfilm vars syfte är att öka intresset för att vilja utbildas till brandman inom Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF). Många ungdomar uppvisar intresse för yrket, men innehåller dålig kunskap om var utbildning finns och hur den fungerar. Det finns också ett behov utav att profilera brandmannayrket i NÄRF. Målgruppen för filmen är i första hand ungdomar/ gymnasieelever inom förbundets medlemskommuner.

Filmen ska användas i informationssyfte vid ex; blåsljusfika, studiebesök och andra externa informationstillfällen, vid praktik eller prao, brandskyddsutbildning för åk 5 samt på förbundets webbplats och i sociala medier för att ge information och väcka intresse för rekrytering. Framtagandet har skett som en del inom projektet MBU, att belysa och beskriva människan bakom uniformen.

Resultaträkning (tkr) för enhet Beredskap*(Ansvar 50)*

Avseende	Budget 2017	Utfall 2017	Avvikelse	Utfall 2016
Verksamhetens intäkter	4 456	4 891	435	5 427
Summa intäkter	4 456	4 891	435	5 427
Personalkostnader	-48 744	-49 330	-586	-46 823
Övriga kostnader	-822	-816	6	-721
Summa kostnader	-49 566	-50 146	-580	-47 544
Resultat	-45 110	-45 255	-145	-42 117

Verksamheten visar på ett sämre resultat jämfört med budget (-145 tkr).

Intäkterna är 435 tkr över budget vilket bland annat kan härledas till teknisk återställning med 177 tkr, IVPA (i väntan på ambulans) med 67 tkr samt tekniska uppdrag tex efterbevakning (ej räddningstjänst) och sanering av vägbana etc med 216 tkr.

Personalkostnaderna överstiger budget med 586 tkr jämfört med budget. Orsaken är bland annat konsekvensen av innehålllet i avtal RiB 2017, där arbetsgivaren tvingades ta ett beslut som innebar en merkostnad i semesterperioden på ca 350 tkr för att upprätthålla beredskapen på samtliga stationer. Större händelser under året som skogsbrand, grundstötning m m har också bidragit till ökade personalkostnader.

Samtliga deltidstationer förutom Vargön och Åsensbruk överstiger budget med totalt 953 tkr. Budgeten är reviderad för 2018 med hänsyn till arbetsgivarbeslut.

"Projekt säker olycksplats, fordonet har utrustats med tydliga varningsmarkeringar om olycka på väg.

Syftet är att uppmärksamma övriga trafikanter om pågående räddningsinsats samt säkra egna vår personal under insatsen."

Enhet Teknik

Enhet teknik ansvarar för löpande underhåll och reparationer på förbundets materiel, fordon och fastigheter. Genom regelbundna kontroller och åtgärder ska enheten tillgodose att förbundets materiella tillgångar håller en hög kvalitet och drifttillförlitlighet som motsvarar uppställda krav.

Det pågår ett ständigt planeringsarbete för att tillgodose att förbundet har väl anpassade lokaler för den verksamhet som bedrivs. Förbundet bedriver verksamhet i lokaler som tillhandahålls av respektive medlemskommun. Ansvar för driften av lokalerna ligger på enhet teknik. Årliga skyddsronder har genomförts vid förbundets lokaler i samråd med ägarkommunerna med syfte att utveckla och förbättra arbetsmiljön för personalen.

Enhet teknik har varit en delaktig part i genomförd process avseende äskande av medel för förbättring och behovsanpassning av Högsäters brandstation. Utöver detta har ombyggnationer skett vid brandstationen i Mellerud för att anpassa lokalerna i den del där ambulanssjukvården hyr in sig. Anpassning har skett av administrativa kontorslokaler i Trollhättan. Enheten har också deltagit i projektering för nya lokaler till sotningsverksamheten, ett projekt som fortlöper in i kommande verksamhetsår.

Enheten har planerat för och genomfört de investeringar som krävts under verksamhetsåret för att på sikt säkerställa kvaliteten och driftsäkerheten på fordon, materiel, skyddsutrustning och lokaler. Investeringarna har skett enligt fastställd plan baserat på förväntad slittid för fordonstyper eller utrustning. Flertalet investeringar är sk. reinvesteringar, där utbyte har skett av föråldrad eller sliten utrustning.

Metodgruppen har under året arbetat med utdelat uppdrag inom teknik- och metodutveckling för förbundet. Gruppen arbetar även med fortlöpande arbete kring utveckling av taktik och teknik för räddningsstyrkorna. Som ex. kan följande projekt nämnas; projekt friska brandmän, gemensamma rutiner för insats vid brand i fordon och kontaminerat släckvatten vid insats.

De har även arbetat med färdigställande av uppdrag ifrån tidigare verksamhetsår (2016) avseende trafikolycka - säker olycksplats, utrustning BAS-fordon och fadderansvar för utryckningsmateriel på fordon.

Följande investeringar har genomförts och driftsatts inom verksamheten:

TEKNIK

- Andningsskyddsutrustning till förbundets utryckningsverksamhet
- Brandmateriel i form av bl a IR-kameror för utryckningsverksamhet
- Personlig skyddsutrustning, larmställ, till enhet beredskap
- Materiel för säkert arbete på väg vid trafikolycka
- Kommunikationsutrustning, aktiva hörselkåpor, till enhet beredskap

FORDON

- Stationsfordon, med syfte att rotera befintliga fordon i Färgelanda, Mellerud och Sjuntorp
- Befälsfordon till förbundets yttre befäl
- Släckfordon i Mellerud, Trollhättan samt Vänersborg har utrustats med trafikvarningsskyltar.

FASTIGHET

- Lokalanpassningar på brandstationen i Trollhättan för administration
- Arbetsmiljöanpassningar, station Mellerud, i samverkan med NU-sjukvården

Resultaträkning (tkr) för enhet Teknik*(Ansvar 60)*

Avseende	Budget 2017	Utfall 2017	Avvikelse	Utfall 2016
Verksamhetens intäkter	456	931	475	682
Summa intäkter	456	931	475	682
Personalkostnader	-2 222	-2 188	34	-2 085
Övriga kostnader	-5 762	-6 367	-605	-5 421
Summa kostnader	-7 984	-8 555	-571	-7 506
Resultat	-7 528	-7 624	-96	-6 824

Verksamheten visar på ett sämre resultat jämfört med budget (-96 tkr).

Intäkterna är 475 tkr över budget vilket kan härledas till försäljning av utrustning/ fordon som inte längre används, vilket inbringat en intäkt på 352 tkr. Försäljning av tjänster till andra räddningstjänster uppgår till ca 91 tkr.

Personalkostnader ligger i fas med budget.

Övriga kostnader överstiger budget med 605 tkr, vilket kan härledas till kostnader som inte var planerade. Tex. utrustning fordonstvätt, utryckningsmaterial för trafikolyckor och ytlivräddning, motorsågar, arbetsmiljöåtgärder, ökade miljökrav, kontorsutrustning för nya medarbetare samt inköp av oljelänsa, vilka tillsammans utgör en kostnad om totalt 221 tkr.

Reparationer och service har ett utfall på totalt 1 073 tkr och en budget på 900 tkr. Jämfört med föregående år är ökningen totalt 584 tkr. Som exempel kan nämnas att servicekostnader för tunga fordon har ökat med 185 tkr.

Enhet Sotning

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund ansvarar enligt avtal för sotning och brandskyddskontroller inom Färgelanda kommun och Trollhättans Stad.⁷

Sotningsverksamheten är sårbar ur administrativ synpunkt vid frånvaro av ordinarie personal. Det leder till risk för dålig kundservice, utebliven arbetsplanering, utebliven/ försenad tillsyn enligt LSO för brandskydds-kontroller och otillfredsställande arbetsmiljö. Enheten har likt föregående verksamhetsår varit underbemannad delar av året. Personal har varit långtidssjukriven och/ eller slutat sin anställning. Detta har medfört att in-planerat arbete till viss del blivit eftersläpande.

Nyrekrytering avseende tre lärlingar har skett i början av året, varav en har blivit kvar inom verksamheten. Det kan konstateras att rekrytering av skorstensfejare är svårt, då antalet färdigutbildade personer är relativt få i förhållande till tillgängliga tjänster. Att ta emot och utbilda lärlingar tar tid ifrån ordinarie verksamhet som riskerar att bli eftersläpande. Inför 2018 står därför enheten kvar med resursbrist avseende personal.

Under en kortare period på året har anställda skorstensfejare/ tekniker själva på prov fått ta hand om kund-kontakten när det gällde tidsändringar för aviserade sotnings- och brandskyddskontroller resp. frågor. Detta visade sig ej vara en lyckad lösning utifrån personalens arbetsmiljösituation och nivån på kundservice. Beslut togs då om att istället låta en utav enhetens tekniker avsätta 25 % av sin ordinarie arbetstid till att vara behjälplig administrativt med kundkontakter för ex. bokning och frågor via telefon och e-post.

Deltagande har skett i en nätverksgrupp bestående av olika räddningstjänster för att samverka kring frågor om skyddsutrustning, hälsovådliga miljöer och kemikalier. Enhetschef och en utav enhetens skorstensfejartekniker har deltagit vid den årliga sotningskonferensen som anordnas i samverkan mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund (SSFR) och Sveriges kommuner och landsting (SKL). Enhetens personal har också genomfört studiebesök vid Contura i Markaryd.

Särskilt utpekade verksamhetsuppdrag

Enheten har under året arbetat med särskilt utpekade uppdrag kring konceptet friska sotare och säker arbetsmiljö. På uppdrag av förbundschefen har en riskinventering genomförts på enheten i samverkan med förbundets HR-ansvarig. Inom yrket utsätts personalen för diverse riskfaktorer, ex. arbete på höga höjder, hälsovådliga i form av partiklar från sot och aska, samt risk att utsättas för hot vid hembesök hos kunder. Utifrån de riskområden som inventeringen påvisat har en åtgärdsplan tagits fram, åtgärder har påbörjats. Initialt har översyn gjorts av verksamhetens rutiner och anvisningar.

För att öka personalens säkerhet vid arbete på tak införskaffades säkerhetsselar under juli månad. Utbildning kring användande av dessa är genomförd och varje arbetsfodron har utrustats med en säkerhetssele. Utrustningen minimerar risken för fallskador i tjänst, då personalen kan förankra sig under pågående takarbeten i de fall då detta är möjligt på fastigheten. I samverkan med enhet teknik, arkitekt och fastighetsägare har arbete skett avseende projektering för ombyggnation av nya lokaler för sotningsverksamheten. Flertalet byggmöten har genomförts och en kostnads kalkyl har tagits fram. Avsikten är att förbundet ska kunna sänka befintlig hyreskostnad och få tillgång till lokaler som är mer anpassade för den verksamhet som bedrivs. Projekteringen har dock blivit fördröjd, för närvarande avvaktas besked och riktlinjer kring projektets framskridande under 2018.

Myndighetsutövning

Enhetens personal har under året genomfört totalt 2 862 brandskyddskontroller och 7 378 rengöringar, inom Färgelanda och Trollhättans kommunområden. (se s.29). Antalet beviljade ansökningar för egen-sotning uppgår till totalt 13 st.

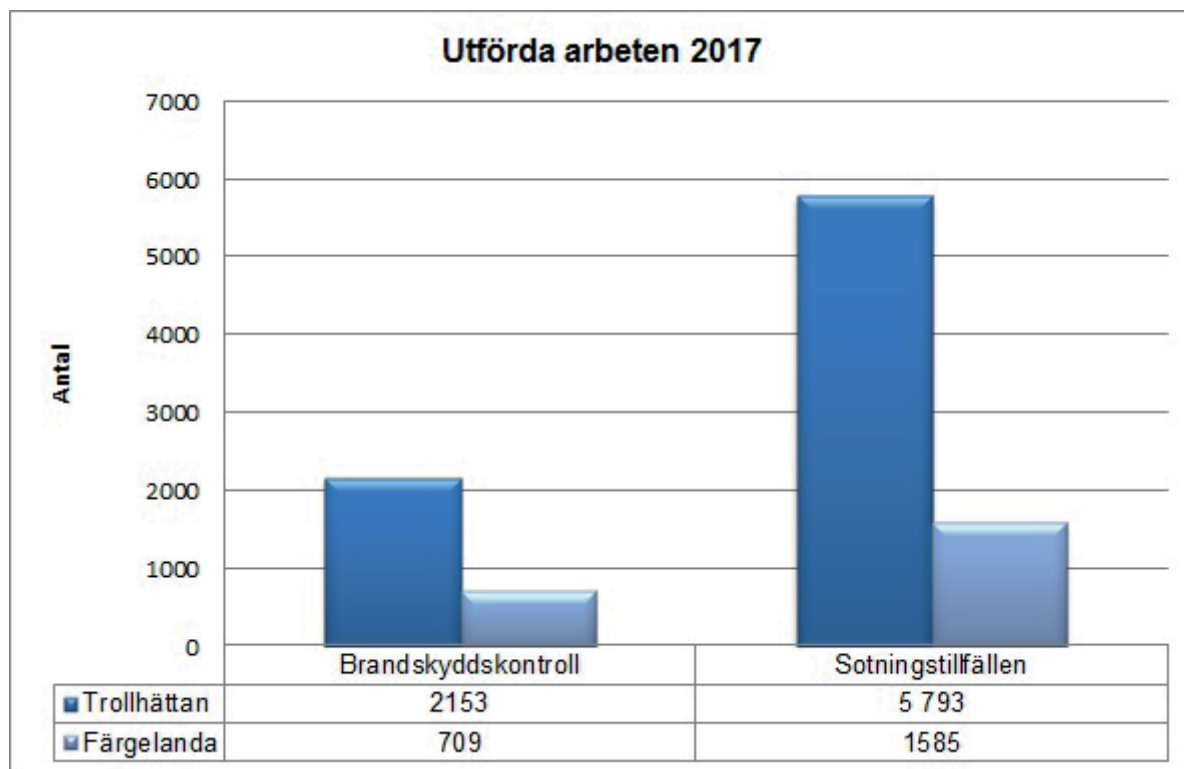
Av det totala antalet genomförda brandskyddskontroller har 38 st objekt påvisat sådana allvarliga brister och fel att fastighetsägaren erhållit ett föreläggande. Samtliga avser objekt inom Trollhättans Stad. I föreläggandet anges, av behörig skorstensfejartekniker, de åtgärder som krävs för att uppnå gällande lagkrav för säkerhet utifrån brandskyddssynpunkt.

⁷ NÄRF övertog sotningsverksamheten i Färgelanda och Trollhättan den 1 januari 2015.

Ett utav dessa ärenden har hanterats som ett vitesföreläggande genom direktionsbeslut. Åtgärderna vidtogs dock av fastighetsägaren inom utsatt tid.

Vid brister och fel av mindre allvarlig karaktär, anmärkning 1:a eller 2:a, har fastighetsägaren via besiktningsprotokollet meddelats vilka åtgärder som behöver vidtas fram tills dess att nästkommande besiktning kommer ske. Av totalt 2 153 genomförda brandskyddskontroller inom Trollhättans Stad har 1 307 st. tilldelats en 1:a som anmärkning vid kontroll, 87 st erhöll en 2:a. Inom Färgelanda har totalt 709 brandskyddskontroller genomförts, varav 596 tilldelats en 1:a som anmärkning vid kontroll (inga 2:or har utdelats).

Stapeldiagram över utfört arbete inom sotnignsverksamheten 2017.

Statistik för sotningsdistrikten							
	2015		2016		2017		
	Färgelanda	Trollhättan	Färgelanda	Trollhättan	Färgelanda	Trollhättan	
Avseende							
Brandskyddskontroll enligt frist	100 %	90 %	85 %	85 %	76 %	92 %	
Beviljad dispens för egenotning	8 st	3 st	3 st	6 st	9 st	4 st	
Soteld	0 st	2 st	4 st	4 st	0 st	3 st	

Enkätundersökning NKI-nöjd kund index

Enheten har under hösten (aug-dec) genomfört en enkätundersökning avseende nöjd kundindex (NKI) enligt för året utpekat mål och verksamhetsuppdrag.⁸ Totalt delades 250 enkäter ut till hushåll inom Färgelanda kommun och Trollhättans Stad. Förbundet erhöll totalt 98 enkätsvar, en svarsfrekvens om ca 39 %.

Många enkäter var tyvärr bristfälligt ifyllda. På grund utav den låga svarsfrekvensen är det svårt att göra en sanningsenlig analys utifrån inkomna svar. Förbundet måste ta hänsyn till övriga inkomna kommentarer via telefon och e-post för att fullständigt kunna utvärdera hur nöjda våra kunder känner sig.

Sammanställningen påvisar i huvudsak att kunderna är nöjda med våra tjänster. Förbundet behöver dock arbeta vidare med administrativa rutiner och kundbemötande, samt skapa förståelse och informera om fastställda taxor och vad som ingår i dessa avgifter.

8 Enkätundersökning ska göras vart tredje år enligt fastställd plan.

Resultaträkning (tkr) för enhet Sotning

(Ansvar 98)

Avseende	Budget 2017	Utfall 2017	Avvikelse	Utfall 2016
Verksamhetens intäkter	5 106	4 755	-351	4 942
Summa intäkter	5 106	4 755	-351	4 942
Personalkostnader	-3 600	-3 496	104	-3 395
Övriga kostnader	-1 452	-1 376	76	-1 267
Kapitalkostnad/intäkt	-54	2	56	2
Summa kostnader	-5 106	-4 870	236	-4 660
Resultat	-5 106	-4 870	-115	-282

Verksamheten visar på ett sämre resultat jämfört med budget (-115 tkr).

Intäkterna är lägre än budgeterade med 351 tkr. Orsaken är bland annat att beslut har tagits under året att ackvирerat arbete ej får utföras. Årsintäkt för ackvирerat arbete 2016 var 496 tkr, utfallet i år är 223 tkr en skillnad på 273 tkr.

Personalläget har också varit ansträngt då anställning av lärlingar (3 st) inte har resulterat i mer än en fast anställning. Avsaknad av personal medför lägre intäkter. Personalkostnader understiger budget med 104 tkr, vilket dels beror på att två lärlingar har valt att inte gå över i en fast anställning, men även på att föräldrale-dighet och vård av barn genererar lägre personalkostnader.

Årets resultat för sotningsenheten bokförs som skuld hos NÄRF, fördelning görs enligt del av årets totala intäkt. Dvs Färgelanda 25% samt Trollhättan 75%.

Resultaträkning (tkr) sotning, Trollhättan

Avseende	Budget 2017	Utfall 2017	Avvikelse	Utfall 2016
Verksamhetens intäkter	3 830	3 566	-263	3 706
Summa intäkter	3 830	3 566	-263	3 709
Personalkostnader	-2 700	-2 622	78	-2 546
Övriga kostnader	-1 089	-1 032	57	-950
Kapitalkostnad/ intäkt	-41	2	43	2
Summa kostnader	-3 830	-3 653	177	-3 495
Resultat	0	-86	-85	211

Resultaträkning (tkr) sotning, Färgelanda

Avseende	Budget 2017	Utfall 2017	Avvikelse	Utfall 2016
Verksamhetens intäkter	1 277	1 189	-88	1 236
Summa intäkter	1 277	1 189	-88	1 236
Personalkostnader	-900	-874	26	-849
Övriga kostnader	-363	-344	19	-317
Kapitalkostnad/ intäkt	-14	2	16	1
Summa kostnader	-1 277	-1 218	-59	-1 165
Resultat	0	-29	-29	71

Personalekonomisk redovisning

Personalstatistik

Per den 31 december 2017 fanns det totalt 235 anställda inom förbundet med tjänstgöring antingen på heltid, som vikarie eller som arvodesanställd. Av det totala antalet utgör 129 personer räddningspersonal i beredskap (RIB) vid någon av förbundets sju deltidstationer.

Fördelning/ verksamhetsår	2016			2017		
Typ av anställning	Män	Kvinnor	Totalt	Män	kvinnor	Totalt
Heltid	93	9	102	93	13	106
RIB	122	5	127	124	5	129
Totalsumma	215	14	229	217	18	235

Under verksamhetsåret 2017 har förbundet anställt 7 personer på heltid. Antalet personer som valt att avsluta sin anställning på egen begäran, blivit uppsagd eller gått i pension utgör 11 st. Under huvudsemesterperioden visstidsanställdes 11 personer som semestervikarier.

Förbundet har haft en fortsatt ansträngd personalsituation på grund utav långtidssjukskrivningar, tjänst- och föräldraledigheter samt några vakanser vid enheterna. Den operativa verksamhetens förmåga bedöms inte ha påverkats, men förbundet har behövt göra en hel del inkallningar under verksamhetsåret som påverkar de totala personalkostnaderna för året.

För att bättre kunna möta den ökande lagstadgade personalfrånan har förbundschefen under hösten delat ut ett uppdrag att utreda bemanningssituationen inom förbundets operativa heltidsorganisation. Utredningen, som ska redovisas i början av 2018, ska presentera en riskanalys som beskriver bemanningssituationen samt lämna förslag på lösningar som säkerställer kraven på en god arbetsmiljö, ger goda möjligheter till en bra arbetsplanering samt säkerställer förbundets uppdrag.

Rekryteringsbehovet av RIB personal, räddningsmän i beredskap, för våra deltidstationer är till vissa delar svårt att tillfredsställa. Förbundet märker även en ökad svårighet att rekrytera och behålla heltidsbrandmän med SMO⁹-utbildning. Rekryteringsproblemen för räddningstjänsterna är ett nationellt problem. Därför kommer dessa frågor att fortsätta hanteras internt, men också inom samverkansarbetet för Räddsam VG.

För närvarande råder personalbrist på brandstationerna i Vargön och Åsensbruk. För att minimera inverkan för tredje person och förbundets uppdrag är taktiska åtgärder vidtagna inom förbundet.

Åldersstruktur

I tabellen nedan redovisas åldersfördelning mellan heltidsanställd respektive arvodesanställd personal inom Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund..

Åldersfördelning mellan heltidsanställd samt RIB (arvodesanställd) personal				
Åldersgrupp	Antal hel/deltid	Antal RIB	Totalt antal	% av totalt antal
-29	12	9	21	8,9 %
30 - 39	41	36	77	32,8 %
40 - 49	25	35	60	25,5 %
50 - 59	20	35	55	23,4 %
60 -	8	14	22	9,4 %
Totalsumma	106	129	235	100 %

Sjukfrånvaro

Riksdagen har beslutat om att förvaltningsberättelserna inom kommun och kommunala bolag ska innehålla redovisning om de anställdas sjukfrånvaro. Uppgifter ska lämnas om den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer, sjukfrånvaron för kvinnor respektive män samt sjukfrånvaron för anställda i åldrarna 29 år eller yngre, 30-49 år och 50 år eller äldre. Uppgifter enligt punkt 2 och 3 ska dock inte lämnas om antalet anställda i gruppen är högst tio eller om uppgiften kan härröra till en individ. Redovisningen omfattar sju indikatorer som redovisas i tabellen nedan.

Arbetsgivaren ersätter de första 14 dagarna av sjukfrånvaro. Dag ett är karensdag då ingen ersättning utgår. För tiden 15-90 dagar är kostnaden för arbetsgivaren 10 % av lönen. Sjukfrånvaro fördelat per åldersgrupp och kön framgår av tabellerna nedan.

Förbundets har under året haft en sjukfrånvaro om 1 242 kalenderdagar fördelat på 78 personer.

Sjukfrånvaro % av total bruttoarbetstid per åldersgrupp*		
Åldersgrupp	2016	2017
-29	1,13	1,57
30 - 49	5,74	1,11
50 -	6,51	6,44

Sjukfrånvaro % av total bruttoarbetstid per respektive kön*		
Kön	2016	2017
Kvinnor	2,34	1,56
Män	5,55	2,74

* Total sjukfrånvaro under verksamhetsåret beräknat på total bruttoarbetstid (arbetad tid och sjuktimmars) under perioden 1 jan - 31 dec

Annan frånvaro	
Område	År 2017, t.o.m 2017-12-31
Föräldraledighet	Totalt 1 604 kalenderdagar fördelat på 39 personer
Vård av barn (VAB)	Totalt 173 kalenderdagar fördelat på 30 personer

Företagshälsovård

Förbundet erbjuder genom avtal alla anställda årligt besök vid företagshälsovården. Personal i uttryckningstjänst genomgår årligen läkarundersökningar som krävs enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Vår övriga personal erbjuds en årlig hälsokontroll. Förbundet har under året haft stort behov avseende företagshälsovårdens medverkan i arbetet med rehabiliteringsärenden eller andra personalärenden. Företagshälsovårdens medverkan i framtagandet av handbok för systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM, avslutades under året.

Personalkostnader

Personalkostnaderna uppgick till drygt 84,5 % av förbundets totala kostnader. Med personalkostnader avses löne- och pensionskostnader, sjuklön samt personalomkostnader.

Personalkostnader för verksamhetsåret (tkr) inklusive personalomkostnadspålägg			
Avseende	Budget 2017	Utfall 2017	Utfall 2016
Heltid, inklusive semesterlön	48 534	47 877	44 806
RIB-personal (arvodesanställd)	15 621	16 605	15 895
Övertid, fyllnadstid	1 464	1 536	1 153
OB-tillägg, beredskap	4 061	4 065	4 115
Arvode för förtroendevalda	241	206	248
Pensionsutbetalning inklusive skatt	4 810	4 677	4 328
Förändring av semester- och övertidsskuld	0	55	242
Totalt	74 731	75 021	70 787
Förbundets skuld till de anställda avseende ej uttagen semester har ökat med 41 tkr och uppgick till 4 012 tkr vid årets slut. Skulden avseende övertid har däremot minskat med 18 tkr och uppgick vid årets slut till 307 tkr.			
Den totala skulden för 2017 uppgick till 4 318 tkr, en marginell ökning om 23 tkr jämfört med föregående år. För 2016 uppgick den totala skulden till förbundets anställda till 4 295 tkr, men det året ökade skulden 137 tkr.			
Målet att minska förbundets skuld till de anställda har inte uppnåtts.			

Ekonomi

Vid redovisning av 2016 års skattedeklaration upptäcktes ett systemfel i ekonomisystemet som resulterat i att fakturor avseende pensionsutbetalningar inte auto-konterats. Konsekvensen av detta innebär att löneskatten inte redovisats på ett korrekt sätt. Kostnader på 508 tkr som kan hänföras till år 2016 belastar därav 2017 års resultat.

I december 2015 beslutades att en anställd skulle avsluta sin anställning med omedelbar verkan. Enligt anställningsavtalet skulle förbundet betala årslön samt pensionsförsäkring under en 2 årsperiod (2016-01-01- 2017-12-31). Hela beloppet belastade 2015 års resultat. Skandia, som handhar pensionsförsäkringen, hade prognostiserat ett högre belopp än utfallet för pensionsförsäkringen. 431 tkr har bokförts till resultaträkningen och påverkar resultatet positivt.

Under hösten har förbundet implementerat ett nytt lönesystem, HOGIA, vilket innebär att lönehantering kan ske i egen regi från och med 2018-01-01. Den nya hanteringen förväntas ge en kostnadsbesparing på ca 90 % jämfört med tidigare lönehantering som skett av extern part.

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund arbetar aktivt för att säkerställa en ekonomi i balans och att verksamheten bedrivs i kommunmedlemmarnas intresse på ett kostnadseffektivt sätt. Dvs. med en god hushållning.

Verksamheten ska utefter direktionens beslut planera såväl kort- som långsiktigt för att upprätthålla förbundets tillgångar och resurser i den standard och den omfattning som krävs för vårt uppdrag.

Syftet med den finansiella redovisningen är att ge en rättvisande bild av förbundets finansiella ställning. Förbundet följer de grundläggande redovisningsprinciper som framgår av den kommunala redovisningslagen och god revisionssed.

Finansiella mål för förbundet

För att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning krävs det finansiella mål. Mål och riktlinjer för verksamheten skall därmed planeras utifrån kopplingen mellan ekonomi och verksamhet.

Finansiella mål för förbundet är att;

- **Öka intäkterna genom att aktivt arbeta för mer nyttjande av befintliga resurser t.ex. externutbildningar, ledningscentral, etc.**

Intäkterna ska bli möjliggöra planerade investeringar avseende fordon och andra tillgångar som behövs för att driva en effektiv och säker räddningstjänst.

Målet är uppfyllt då utbildningarna har ökat, och ledningscentralen arbetar aktivt för att samverka med andra räddningstjänster vilket leder till minskade kostnader. Enhet Ledningscentral har under året kontaktat medlemskommunerna för att de i större utsträckning ska ansluta till NÄRF:s tjänster avseende larmförmedling.

- **Låneskulden ska uppgå till högst 5 000 tkr år 2017**

Vid årsskiftet hade förbundet 2 500 tkr i låneskuld.

Målet är uppfyllt.

Årets resultat

NÄRF exklusive sotningsenheten

Förbundet redovisar för år 2017 ett resultat om 1 001 tkr. I resultatet ingår återbokning av överskott på prognostiserad utbetalning av pensionsförsäkring för tidigare anställd personal med ca 400 tkr. Avskrivningar står för ca 500 tkr lägre kostnader än budgeterat pga. att planerade investeringar inte har genomförts.

Sotningsenheten

Sotningsenheten redovisar ett resultat om -115 tkr. Resultatet kan bl.a. härledas till ökade hyreskostnader med ca 100 tkr sedan föregående år.

Intäkter och kostnader

Förbundets totala intäkter under år 2017 uppgick till 91 729 tkr och totala kostnader uppgick till 90 842 tkr. I kostnaderna ingår en resultatutjämningspost avseende sotningsenheten med -115 tkr. Avgiften från medlemskommunerna är förbundets dominerande inkomstkälla och uppgick under året till 79 632 tkr exklusive pensionsutbetalningar.

Personal

Personalkostnader för hela förbundet överstiger budget med totalt -952 tkr. Orsaken är ett flertal större händelser under året där främst arvodesanställd personal har varit aktiva. Enhet beredskap visar på en avvikelse från budget med -586 tkr. Under avdelning förbundsledning har en personal under året varit anställd men arbetsbefriad och ersatts med annan personal vilket har lett till ökade lönekostnader.

Pensionsåtagande

Enligt finansiell överenskommelse mellan förbundet och medlemskommunerna angående pensionsåtaganden, kvarstår personalens intjänade pensionsrätt till och med 1997 som skuld hos medlemskommunerna. Intjänad pensionsrätt från och med 1998 belastar förbundet som en direkt skuld och medlemskommunerna som indirekt skuld. Skuldökning tas upp i balansräkningen.

Pensionsskulden har, precis som föregående år minskat, i år med 7 289 tkr. Utgående balans (UB) 2017 är 48 732 tkr. Skandia beräknar SAP (särskild avtalspension) enligt RIPS07 där uttagsåldern beräknas till 60 år. Är tidigare beräkning inte beräknad enligt samma principer kan det förklara en del av minskningen. NÄRF har också, under ett antal år, befunnit sig i ett generationsskifte avseende personal, främst brandmän. Det genererar fler pensionärer och därmed fler utbetalningar vilket ger att skulden minskar. Ett dödsfall under året gör att skulden minskar ytterligare.

Finansnetto

Finansnetto, det vill säga skillnaden mellan kostnadsräntor och intäktsräntor, uppgick för år 2017 till 96 tkr. Kostnadsräntorna om 104 tkr avser kostnader för befintligt lån. Förbundet har erhållit ränteintäkter om 8 tkr vilket härrör från sotningsenheten.

Materiella anläggningstillgångar

Värdet på anläggningar, transportmedel, maskiner och inventarier har under året minskat med 1 816 tkr, utgående balans är 31 007 tkr. Nyinvesteringar uppgår till 4 309 tkr varav pågående investeringar som ej färdigställts utan löper över årsskiftet uppgår till 1 142 tkr.

Köp av en brandbil, där investeringsstart var planerad under 2017 har avbrutits pga att kraven inte uppfylls avseende axeltryck. Det finns tre alternativ för hur vi hanterar detta;

1. Leverantören garanterar att fordonet kommer att vara godkänt och köpet avslutas.
2. NÄRF antar anbud nummer 2 som uppfyller ställda krav.
3. NÄRF avbryter pågående ramupphandling och upphandlar i egen regi.

Beslut i frågan tas under våren 2018.

Likviditet

Likvida medel uppgick vid årets slut till 16 626 tkr. Förbundet har inte nyttjat någon checkräkningskredit under det gångna året.

Låneskuld

Den långfristiga låneskulden var vid årsskiftet 2 500 tkr och avser lån som förbundet har tagit från extern aktör för att finansiera investeringar. Lånet togs under år 2010 med en amorteringsplan på 1 000 tkr/ år.

Soliditet

Soliditet visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med egna medel och utgör den långsiktiga betalningsförmågan. Soliditetens utveckling beror på två faktorer, dels på förändring av eget kapital och dels på tillgångarnas värdeökning respektive minskning.

Soliditeten vid 2017 års slut uppgick till 26,5 % (23,4%).

Resultaträkning (tkr) Finansförvaltning*(Ansvar 90)*

Avseende	Budget 2017	Utfall 2017	Avvikelse	Utfall 2016
Pensioner, avgift från medlemskommunerna	6 979	-2 479	-9 458	-1 655
Summa intäkter	6 979	-2 479	-9 458	-1 655
Förändring av personalkostnader	-6 979	-2 460	9 439	3 145
Avskrivningar, kundförlust	-6 684	-6 125	559	-6 448
Kapitalkostnad/intäkt	-112	-104	8	-112
Summa kostnader	-13 775	-3 769	10 006	-3 415
Resultat	-6 796	-6 248	548	-5 070

Verksamheten visar på ett bättre resultat jämfört med budget (548 tkr).

Pensionerna visar på en minskning av pensionsskulden jämfört med budget, skulden har minskat med 7 289 tkr. Summan redovisas även under förändring av personalkostnader, -7 289 tkr.

Förändringen av personalkostnader innefattar övertid-, lön-, semester och pensionsskuld förändring.

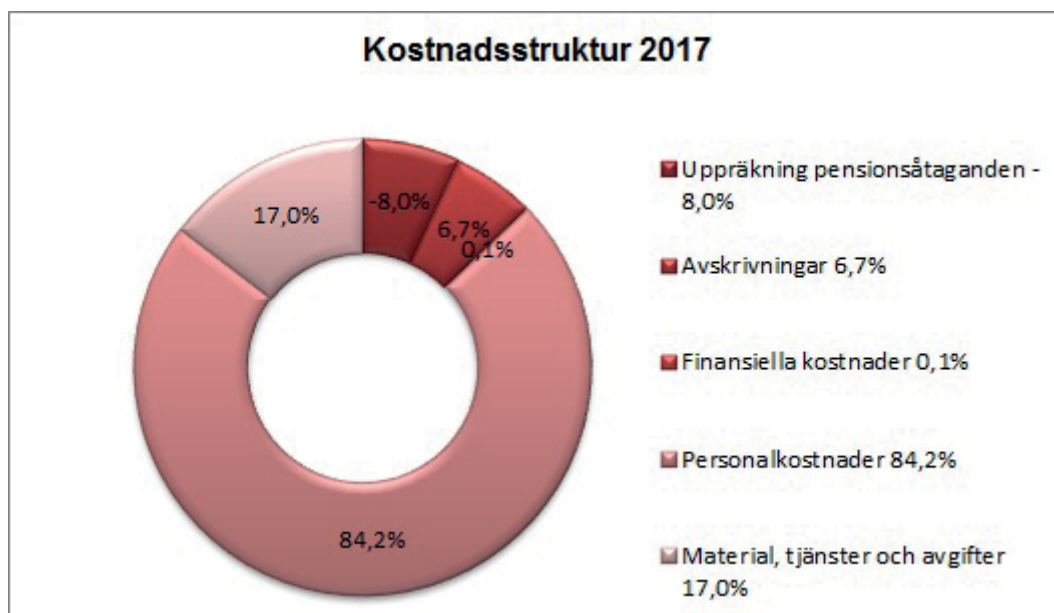
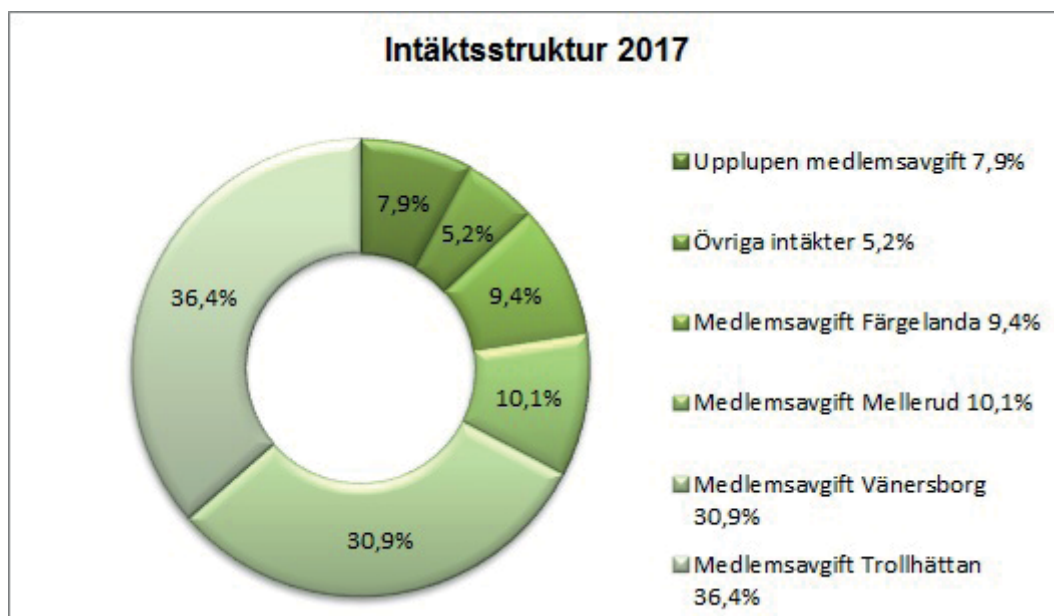
Avskrivningarna är lägre jämfört med budget pga tidigare investeringsstopp som bland annat medförde att två brandbilar inte kunde köpas in enligt plan. Problem med ej uppfyllt krav enligt kravspecifikation har gjort att planerat inköp av brandbil inte har kunnat ske under året.

Ränteintäkt avser sotningsenhetens avgifter vid sent betald kundefaktura.

Intäkter och kostnader

Nedanstående cirkeldiagram visar fördelning av totala intäkter och kostnader för verksamhetsåret 2017 inom Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund.

Ekonomiska tabeller

Resultaträkning

Resultaträkning för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund exkl. sotningsverksamheten.

tkr	Not	Budget 2017	Utfall 2017	Utfall 2016
Verksamhetens intäkter	(1)	15 641	7 342	8 865
Medlemsavgifter från kommuner	(2)	79 632	79 632	77 313
Verksamhetens kostnader	(3)	-88 468	-79 745	-73 783
Avskrivningar	(4)	-6 692	-6 124	-6 443
Verksamhetens nettokostnader		113	1 105	5 952
Finansiella intäkter	(5)	0	0	0
Finansiella kostnader	(6)	-112	-104	-112
Årets resultat		1	1 001	5 840

Resultaträkning för sotningsverksamheten inom Färgelanda kommun och Trollhättans Stad.

tkr	Not	Budget 2017	Utfall 2017	Utfall 2016
Verksamhetens intäkter	(1)	5 106	4 755	4 942
Verksamhetens kostnader	(3)	-5 115	-4 878	-4 669
Verksamhetens nettokostnader		-9	-123	273
Finansiella intäkter	(5)	9	8	9
Årets resultat		0	-115	282

Resultaträkningen för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund inkl. sotningsverksamheten.

tkr	Not	Budget 2017	Utfall 2017	Utfall 2016
Verksamhetens intäkter	(1)	20 746	12 097	13 807
Medlemsavgifter från kommuner	(2)	79 632	79 632	77 313
Verksamhetens kostnader	(3)	-93 582	-84 622	-78 445
Avskrivningar	(4)	-6 692	-6 124	-6 450
Verksamhetens nettokostnader		104	983	6 225
Finansiella intäkter	(5)	9	8	9
Finansiella kostnader	(6)	-112	-104	-112
Årets resultat		1	887	6 122

Balansräkning

tkr	Not	Utfall 2017	Utfall 2016
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	(7)	31 008	32 824
Maskiner och inventarier			
Finansiella anläggningstillgångar	(8)	35 165	42 454
Långfristiga fordringar			
Summa anläggningstillgångar		66 173	75 278
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	(9)	6 605	6 511
Kassa och bank	(10)	16 626	15 380
Summa omsättningstillgångar		23 231	21 891
Summa tillgångar		89 404	97 169
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Ingående eget kapital	(11)	22 713	16 872
Årets resultat		1 001	5 841
Summa eget kapital		23 714	22 713
Avsättningar			
Avsättningar pensioner	(12)	48 732	54 822
Skulder			
Långfristiga skulder	(13)	1 500	2 500
Kortfristiga skulder	(14)	15 172	16 733
Resultatutjämnning, sotning	(15)	286	401
Summa skulder		16 958	19 634
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		89 404	97 169

Finansieringsanalys/Kassaflöde

tkr	Not	Utfall 2017	Utfall 2016
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		1 001	5 842
Justering för av- och nedskrivningar	(4)	6 125	7 290
Justering för gjorda avsättningar	(12)	-6 090	-6 658
Justering för försäljning		0	0
Justering för resultatutjämnning sotning	(3)	-115	281
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		921	6 755
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	(9)	-94	-580
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	(14)	-1 560	-2 067
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-733	4 108
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar	(7)	-4 310	-8 340
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-4 310	-8 340
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån		0	0
Amortering av skuld	(14)	-1 000	-1 000
Ökning långfristiga fordringar	(8)	7 289	7 715
Minskning av långfristiga fordringar		0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		6 289	6 715
Årets kassaflöde/förändring av likvida medel			
Likvida medel vid årets början	(10)	15 380	12 862
Likvida medel vid årets slut	(10)	16 626	15 380

Investeringsredovisning

Redovisningen visar de faktiska kostnader som förbundet haft för investeringar under verksamhetsåret.

tkr	Budget 2017	Utfall 2017	Avvikelse	Utfall 2016
Teknik	1 035	1 179	-144	751
Fastigheter	700	323	377	107
Fordon	5 600	1 678	3 922	6 410
Friskvård	0	0	0	0
IT-Kommunikation	435	680	-245	235*
LC	830	449	381	-
Totalt inkl. sotning	8 600	4 309	4 291	7 503

* Varav 37 tkr avser data, enhet sotning 2016.

Pågående investeringar i verksamheten

Specificering av kostnader för pågående investeringar, vilka ingår i ovanstående redovisning.

Investeringsnamn (tkr)	Budget 2017	Utfall 2017
Släckbil, BAS 4	3 800	10
Datorer	200	175
Redundans inalarmering	400	190
Ombyggnation station Mellerud*	225	237
Lönesystem Hogia	250	244
Skalskydd LC	430	259
Reinvestering växel, IT-stöd	50	27
Summa totalt	5 355	1 142

* NU-sjukvården står för kostnaden via ökad hyreskostnad under en 3 års period.

Noter

RESULTATRÄKNING (tkr)	2017	2016	forts. Resultaträkning (tkr)	2017	2016
Not 1 Verksamhetens intäkter			Not 4 Avskrivningar		
Momspliktig försäljn, personalens löneavdrag	412	378	Planenliga avskrivningar och komponentavskrivning tillämpas		
Tillsyn, teknisk återställning, kvartalsprovning	11 120	13 098	Byggnader tekniska anläggningar	-121	-105
Sotning, besiktning	4 750	4 941	Maskiner och inventarier	-5 962	-6 301
Hyrer	517	494	Maskiner och inventarier, sotningsenheten	-43	-44
Ersättning, bidrag ex utbildning arvodesanst.	37	112	Summa avskrivningar	-6 124	-6 450
Samverkan annan räddn.utbildning, byggnadsnämnden	2 167	1 645	Not 5 Finansiella intäkter		
Försäljn. maskiner, fordon, engångskarraktär	383	111	Räntor likvida medel	8	8
Jämförelsestörande post, återbetalning av försäkringspremie	0	743	Summa finansiella intäkter	8	8
Resultatutjämnning, sotningsenheten	0	0	Not 6 Finansiella kostnader		
Förändring av pensionsåtagande, ökad skuld	0	0	Räntor långfristig upplåning	-104	-112
Förändring av pensionsåtagande, minskad skuld	-7 289	-7 715	Summa finansiella kostnader	-104	-112
Summa intäkter	12 094	13 807	Summa kostnader totalt	-90 842	-84 999
Not 2 Medlemsavgifter					
Medlemsavgifter ifrån kommuner	79 632	77 313			
Varav preliminärt betalt pensionsförskott	1 199	1 057			
Summa medlemsavgifter	79 632	77 313			
Summa intäkter totalt	91 729	91 120			
Not 3 Verksamhetens kostnader					
Bygg, el, avtal, anläggningsentreprenad	-2 418	-2 209			
Kostnader för arbetskraft	-76 476	-71 846			
Specifisering, kostnader för arbetskraft					
Löner och personalomkostnader	-70 321	-66 255			
Pensionsutbetalningar inkl. skatt	-5 205	-4 328			
Förändring semester- och övertidsskuld	-23	-204			
Övriga personalkostnader	-926	-1 059			
Ökning av pensionsåtagande	0	0			
Minskning av pensionsåtagande	7 289	-7 715			
Övriga verksamhetskostnader	-12 902	-12 105			
Specifisering övriga verksamhetskostn.					
Jämförelsestörande post, vite arbetsmiljöverket	0	-400			
Jämförelsestörande post, uppsägning och pensionspremie	0	0			
Hyrer och fastighetsunderhåll	-631	-564			
Bränsle, nätavgifter	-2 455	-2 356			
Förbrukningsmaterial	-1 714	-1 758			
Kontorsmaterial, reparation och service	-1 823	-1 017			
Data, abonnemang, support, telefoni	-3 653	-3 694			
Hotell och logi, representation, annonser	-411	-316			
Föräkringsavgift, fordonsskatt, övriga avg.	-2 329	-2 001			
Sotningsenheten resultatutjämnning	-115	281			
Summa kostnader	-84 622	-78 445			

BALANSRÄKNING (tkr)	2017	2016	forts. Balansräkning (tkr)	2017	2016
Not 7 materiella anläggningstillgångar			Not 11 Eget kapital		
Pågående arbete	1 142	0	Eget kapital	-23 714	-22 713
Byggnader			Summa eget kapital	-23 714	-22 713
Anskaffningsvärde, totalt	2 590	2 504	Not 12 Avsättningar		
varav årets förändring	86	245	Avsättningar för pensioner	-48 732	-54 822
Ackumulerade avskrivningar	-568	-447	Summa avsättningar	-48 732	-54 822
varav årets förändring	-121	-105	Not 13 Långfristiga skulder		
Summa årets förändring	-35	140	NORDEA, lån totalt 2 500 varav 1 000 amorteras/	-1 500	-2 500
			år och därmed bokas om till kortfristigt lån		
Summa bokfört värde byggnader	3 164	2 057	Summa långfristiga skulder	-1 500	-2 500
Maskiner inventarier			Not 14 Kortfristiga skulder		
Anskaffningsvärde, totalt	45 737	44 322	Amortering kortfristiga lån, avser lån Nordea	-1 000	-1 000
varav årets förändring	1 413	1 047	Leverantörsskulder	-2 951	-2 638
Ackumulerade avskrivningar	-38 243	-35 724	Utgående moms	-62	-151
varav årets förändring	-2 521	-2 855	Arbetsgivaravgift och preliminär skatt	-2 726	-2 566
Årets förändring totalt	-1 108	-1 808	Särskild löneskatt	-968	-1 307
Summa bokfört värde maskiner, inventarier	7 494	8 598	Upplupen särskild löneskatt, individuell del	-777	-663
Fordon			Upplupen pensionskostnad, individuell del	-2 817	-2 731
Anskaffningsvärde, totalt	54 922	53 220	Semester- och övertidsskuld	-4 319	-4 296
varav årets förändring	1 669	7 047	Övriga kortfristiga skulder	448	-1 381
Ackumulerade avskrivningar	-34 572	-31 053	Summa kortfristiga skulder	-15 172	-16 733
varav årets förändring	-3 483	-3 488	Not 15 Resultatutjämnning, sotning		
Årets förändring totalt	-1 814	3 559	Trollhättan	-241	-330
Bokfört värde, fordon	20 350	22 169	Färgelanda	-45	-71
Anskaffningsvärde totalt	104 391	100 048	Summa resultatutjämnning sotning	-286	-401
Ackumulerade avskrivningar totalt	-73 383	-67 224	Summa eget kapital, avsättning och skuld	-89 404	-97 169
Summa materiella anläggningstillgångar	31 008	32 824			
Not 8 Finansiella anläggningstillgångar					
Långfristig fordran, pensionsskuld	35 165	42 454			
Summa anläggningstillgångar totalt	66 173	75 278			
Not 9 Kortfristig fordran					
Kundfordran	1 317	1 615			
Moms	974	1 096			
Upplupna intäkter, periodisering	4 314	3 803			
Summa kortfristig fordran	6 605	6 511			
Not 10 Kassa och bank					
Bank och plusgiro	16 626	15 380			
Summa, kassa och bank	16 626	15 380			
Summa tillgångar totalt	89 404	97 169			

Revisionsberättelse

Revisorerna
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Till förbundsmedlemmarnas fullmäktige

Revisionsberättelse för år 2017

Undertecknade, utsedda revisorer i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, lämnar härmed följande redogörelse.

Vi har granskat redovisning och förvaltning för 2017 i enlighet med kommunallagen, god revisionssed, förbundsordning och förbundets revisionsreglemente. Vi har anlitat PwC som sakkunnigt biträde i revisionsarbetet.

Vi bedömer att förbundets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen, som utvecklats på bra sätt, är tillräcklig.

Årsredovisningen är i allt väsentligt rättvisande. Den är upprättad enligt kommunal redovisningslag, god redovisningssed.

Vi tillstyrker att årsredovisningen godkänns.

Vi har inte funnit skäl för anmärkning.

Vi tillstyrker att förbundsledningen beviljas ansvarsfrihet.

Trollhättan 2018-02-27

Tomas Nilsson
Utsedd av Melleruds kommun

Jörgen Jörgensen
Utsedd av Trollhättans kommun

Torsten Gunnarsson
Utsedd av Vänersborgs kommun

Roger Martinsson
Utsedd av Färgelanda kommun

Anläggningstillgångar

Fast och lös egendom avsedda för stadigvarande innehav.

Avskrivningar

Planmässig värdenedsättning av anläggningstillgångar.

Avsättningar

Ekonomiska förpliktelser vilkas storlek eller betalningspunkt inte är helt bestämd.

Balansräkning

Balansräkningen visar totala tillgångar, skulder, avsättningar och eget kapital på bokslutsdagen.

Eget kapital

Eget kapital definieras som totala tillgångar, minus totala avsättningar och skulder.

Finansieringsanalys (kassaflöde)

Finansieringsanalysen redovisar betalningsflödena uppdelade på sektorerna löpande verksamhet, investeringar, finansiering och mynnar ut i förändring av likvida medel.

Kortfristiga skulder

Kortfristig lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten, och som förfaller till betalning inom ett år.

Långfristiga skulder

De skulder som förfaller senare än ett år efter räkenskapsårets utgång.

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag.

Omsättningstillgångar

Tillgångar avsedda att omsättas, förbrukas för framtagandet av en vara/tjänst, eller på annat sätt användas för förbundets verksamhet, t.ex. kontanter eller fordringar hos kunder.

Periodisering

Intäkter och kostnader ska hänföras till den period under vilken de intjänas respektive förbrukas. Ändrade principer för periodisering kan medföra resultatpåverkan.

Resultaträkning

Resultaträkningen sammanfattar årets intäkter och kostnader och visar hur förändringen av förbundets eget kapital framkommit.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar förbundets finansiella styrkor.

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna d.v.s. graden av självfinansierade tillgångar.

Årets resultat

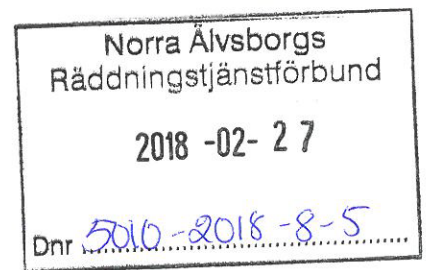
Förändring av eget kapital.

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Larmvägen 1, 461 38 Trollhättan
Tel. 0521-26 59 00

E-post: info@brand112.se
Följ oss på: www.brand112.se

Revisorerna
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Till förbundsmedlemmarnas fullmäktige

Revisionsberättelse för år 2017

Undertecknade, utsedda revisorer i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, lämnar härmed följande redogörelse.

Vi har granskat redovisning och förvaltning för 2017 i enlighet med kommunallagen, god revisionssed, förbundsordning och förbundets revisionsreglemente. Vi har anlitat PwC som sakkunnigt biträde i revisionsarbetet.

Vi bedömer att förbundets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen, som utvecklats på bra sätt, är tillräcklig.

Årsredovisningen är i allt väsentligt rättvisande. Den är upprättad enligt kommunal redovisningslag, god redovisningssed.

Vi tillstyrker att årsredovisningen godkänns.

Vi har inte funnit skäl för anmärkning.

Vi tillstyrker att förbundsdirektionen beviljas ansvarsfrihet.

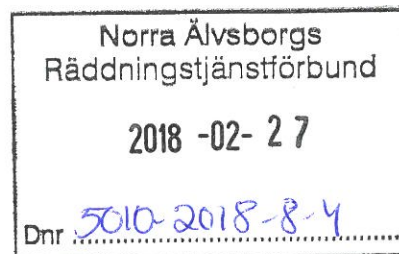
Trollhättan 2018-02-27

Tomas Nilsson
Utsedd av Melleruds kommun

Jörgen Jörgensen
Utsedd av Trollhättans kommun

Torsten Gunnarsson
Utsedd av Vänersborgs kommun

Röger Martinsson
Utsedd av Färgelanda kommun

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2017

Norra Älvsborgs Räddningstjänst

Februari 2018

Håkan Olsson

1 Bakgrund	1
2 Revisionsmetod	1
3 Sammanfattning	2
4 Iakttagelser och bedömning	2
4.1 Förvaltningsberättelse	2
4.1.1 Ekonomisk analys och utvärdering av mål mm	2
4.1.2 Driftredovisningen	2
4.1.3 Investeringsredovisningen	3
4.2 Resultaträkning	3
4.3 Finansieringsanalys/kassaflödesanalys	3
4.4 Balansräkningen	3
4.5 Övrigt	3

1 Bakgrund

Den kommunala redovisningslagen (KRL) gäller fr o m 1998 och reglerar extern-redovisningen. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Styrelsen/direktionen ansvarar enligt kommunallagen för årsredovisningen.

2 Revisionsmetod.

Revisorerna har bl a till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift är syftet med granskningen av årsredovisningen att bedöma om den är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Granskningen som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv skall besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande.

Med rättvisande räkenskaper avses fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.

Granskningen av årsredovisningen omfattar förvaltningsberättelsen med ekonomisk information, nyckeltal, analyser och kommentarer tillsammans med en driftredovisning, investeringsredovisning, resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning.

Bilagor och specifikationer till bokslutets olika delar har också omfattats av granskningen.

Granskningen bygger på urval av de kontrollmål som är uppställda i enligt standards för granskning av årsredovisning samt i Aura.

I huvudsak har dessa inriktats på kontroll av den finansiella redovisningen och substansen i de poster som finns redovisade i utkast till årsredovisningens resultat- och balansräkning samt finansieringsanalys.

3 Sammanfattning

Förbundets redovisning har sammanfattats på ett riktigt sätt i en årsredovisning, som i allt väsentligt är rättvisande. Underlag och specifikationer finns i tillräcklig omfattning och är i god ordning.

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller en översiktlig beskrivning över förbundets verksamhet som är viktiga för bedömning av förbundets ekonomi och ställning, väsentliga personalförhållanden samt andra förhållanden som är av betydelse för styrning och uppföljning. Vår sammanfattande bedömning är att förvaltningsberättelsens uppföljning och utvärdering av målen och övriga analyser har utvecklats och förbättrats.

Den interna kontrollen har utvecklats och genomförts på ett mycket bra sätt och visar att förbundet som helhet har god kontroll på verksamheten. Rapporten visar endast mindre brister eller avvikelser i vissa fall. Förbundet har vidtagit, eller påbörjat, nödvändiga åtgärder för att säkerställa en god verksamhetsledning och målstyrning inom dessa områden. Vi bedömer att förbundets interna kontroll är tillräcklig.

4 lakttagelser och bedömning

4.1 Förvaltningsberättelse

4.1.1 Ekonomisk analys och utvärdering av mål mm

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller en översiktlig beskrivning över förbundets verksamhet som är viktiga för bedömning av förbundets ekonomi och ställning, väsentliga personalförhållanden samt andra förhållanden som är av betydelse för styrning och uppföljning.

Förbundet har 29 september 2016 beslutat om ett nytt handlingsprogram som gäller t o m 2018.

Vår sammanfattande bedömning är att uppföljning och utvärdering av målen och övriga analyser i årsredovisningen har utvecklats på ett positivt sätt.

4.1.2 Driftredovisningen

Vi bedömer att driftredovisningen, som redovisas för varje enhet, redovisar utfallet i förhållande till fastställd driftbudget och förklarar avvikelserna på ett övergripande men tydlig sätt.

4.1.3 Investeringsredovisningen

Vi bedömer att investeringsredovisningen ger en samlad bild av investeringsverksamheten.

4.2 Resultaträkning

Vi bedömer att resultaträkningen redovisar samtliga intäkter och kostnader så att den ger en rättvisande bild av resultatet dvs hur det egna kapitalet förändrats under året.

4.4 Balansräkningen

Vi bedömer att balansräkningen ger en rättvisande bild av den ekonomiska ställningen. De mycket få och små differenserna mellan bokföringen och avstämningar/underlag är oväsentliga. De är dessutom tydligt särredovisade i specifikationen till berörda konton.

4.3 Finansieringsanalys/kassaflödesanalys

Vi bedömer att finansieringsanalysens innehåll är riktig dvs att den beskriver och förklarar förbundets förändring av rörelsekapitalet och likvida medel samt hur investeringarna finansierats.

4.5 Övrigt

Direktionen har beslutat om den sammanfattande uppföljningen av den interna kontrollen 2017-11-02. Den interna kontrollen har utvecklats och genomförts på ett mycket bra sätt och visar att förbundet som helhet har god kontroll på verksamheten. Rapporten visar endast mindre brister eller avvikelser i vissa fall. Förbundet har vidtagit, eller påbörjat, nödvändiga åtgärder för att säkerställa en god verksamhetsledning och målstyrning inom dessa områden. Vi bedömer att förbundets interna kontroll är tillräcklig.

Håkan Olsson

Kommunfullmäktige
Medlemskommuner, NÄRF

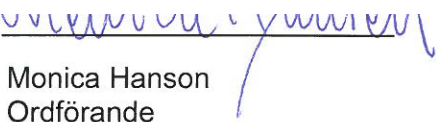
Ärende: Begäran om ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017

Direktionen har den 22 februari 2018, dnr 5010-2018-8-2 § 3, tagit beslut om fastställelse av bokslut och årsredovisning för 2017 inkl. resultat- och balansräkning samt kassaflödeanalys för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund.

Revisorerna har genomfört bokslutsgranskning för verksamhetsåret den 27 februari 2018, se bilagda handlingar.

Härmed föreslås kommunfullmäktige att bevilja ansvarsfrihet för direktionen för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund avseende verksamhetsåret 2017.

Trollhättan

Monica Hanson
Ordförande

Hans Därnemyr
Förbundschef

Bilaga:

- Årsredovisning 2017 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund
- Sammanträdesprotokoll 2018-02-22, Direktionen NÄRF (dnr 5010-2018-8-2)
- Revisionsrapport, granskning av årsredovisning 2017, Håkan Olsson PWC, (dnr 5010-2018-8-4)
- Revisionsberättelse för år 2017, Revisorer NÄRF (dnr 5010-2018-8-5)

Sändlista:

Färgelanda kommun
Allhemsvägen 5
458 80 Färgelanda

Trollhättans Stad
Gårdhemsvägen 9
461 83 Trollhättan

Melleruds kommun
Box 64
464 80 Mellerud

Vänersborgs kommun
462 85 Vänersborg

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Direktionen

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

2018-02-22

Diarienummer
5010-2018-8-2

Plats och tid

Norra Älvsborgs Räddningstjänst, Trollhättan kl.09:00-11:15

Beslutande

Monica Hanson (S) Trollhättan Ordförande
Kjell Nilsson (S) Vänersborg
Pia Fogelberg (M) Trollhättan
Henrik Harlitz (M) Vänersborg
Rune Månsson (S) Färgelanda
Roland Björndahl (C) Mellerud

Övriga deltagande

Mikael Sundström (S), Trollhättan, ej tjänstgörande ersättare
Lars-Göran Ljunggren (S) Vänersborg, ej tjänstgörande ersättare
Kent Almkvist (C), Trollhättan, ej tjänstgörande ersättare
Dan Åberg (M), Vänersborg, ej tjänstgörande ersättare

Hans Därnemyr, förbundschef
Anders Gillek, stf. Räddningschef
Bodil Bramfors, ekonomichef

Pontus Olsson, Kommunal

Utses att justera

Henrik Harlitz

Justeringens plats och tid

Brandstationen, Trollhättan

Underskrifter

Sekreterare Ann Gustavsson Paragraf § 1-7

Ordförande Monica Hanson

Justerande Henrik Harlitz

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Direktionen

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 2018-02-22

Diarienummer
5010-2018-8-2

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ: Direktionen för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Sammanträdesdatum: 2018-02-22

Datum för anslags-
uppsättande 2018-03-08

Datum för anslags-
nedtagande 2018-03-31

Förvaringsplats
för protokollet Brandstationen, Trollhättan

Underskrift

....

Utdragsbestyrkande

§ 1 Val av justerande

Direktionens beslut

Direktionen beslutade att välja Henrik Harlitz att justera protokollet.

§ 2 Rapporter/ skrivelser

a) #meetoo inom räddningstjänsten – redovisning enkätundersökning

Förbundets HR-ansvarig har enligt utdelat uppdrag genomfört en utredning om eventuell förekomst av kränkande särbehandling, sexuella trakasserier eller övergrepp inom NÄRF. Förbundschefen lämnade en kort redogörelse för direktionen över uppvisat resultat ifrån undersökningen. Förbundet har utifrån arbetsgivaransvar avsikt att genomföra informations- och utbildningsinsatser samt löpande uppföljning i frågan för att säkerställa en sund arbetsmiljö inom förbundet.

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten.

b) *Dataskyddsförordningen (GDPR); dataskyddsombud

NÄRF har krav utifrån dataskyddsförordningen på att inneha ett dataskyddsombud. Förbundet undersöker möjligheten att ha en gemensam tjänst med någon av våra medlemskommuner.

*Säkerhetsskyddslagen; säkerhetsskyddschef + stf, säkerhetsskyddsanalys

Närf har krav utifrån lagen på att inneha säkerhetsskyddsansvariga inom förbundet.

*Kommunallagen; Behov av revidering av styrdokument finns utifrån ny Kommunallag. Kommunalförbundsordning, delegationsordning samt dokumentförteckning.

*Förvaltningslagen; tillgänglighet/ öppethållande, tillgänglighet förbundsdocument för allmänhet (digitalt). Anslagstavlan (offentliggörande av dagordningar?)

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten.

c) Operativ systemsamverkan RMB-NÄRF möte 16 mars.

Presidierna inom RMB och NÄRF sedan tidigare getts information kring operativ systemsamverkan mellan räddningstjänstförbunden. Ett gemensamt möte kommer genomföras för Direktionerna inom räddningstjänstförbunden den 16 mars kl.09:00 på brandstationen i Trollhättan för vidare diskussioner. Samverkan innebär att ledningscentralen inom NÄRF kommer ha mandat att kunna sköta utalarmeringen för RMB. Samverkan ger en god grund för fortsatt utveckling inom tanken om en gränslös räddningstjänst. MSB ser mycket positivt på den operativa systemsamverkan som utreds. Lösningen är kostnadsneutral för NÄRF.

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten.

d) RUHB/ ev behov av RUHB ansvarig

Räddningstjänsten måste förbereda verksamheten inför krav om höjd beredskap. MSB har tilldelat kommunerna nationella direktiv samt tilldelat medel för arbetet. NÄRF har påtalat för ägarkommunerna att räddningstjänsten önskar äska del av dessa medel för sin anpassning av verksamhet. Om nationella signaler ges för att höja nivån för civilt försvar måste förbundet planera för att rekrytera en handläggare att planera och administrera RUHB.

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten.

e) Behov av kommunikator intern/ extern

Förbundet har behov av att utöka verksamheten med en kommunikator för intern/ extern information. Verksamheten måste möta omvärldskrav på snabb informationsspridning. Förbundet kommer utreda kostnader för en sådan tjänst och redovisa för direktionen.

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten.

f) VMA Färgelanda

Färgelanda kommun har i samverkan med NÄRF ansökt om installation av VMA anläggningar, viktigt meddelande till allmänheten, i kommunen. MSB har 2018-01-24, dnr 2018-00779, beviljat ansökan. Utbyggnad av tre anläggningar för utomhusvarning kommer att installeras i Färgelanda, Högsäter samt Stigen samhälle.

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten.

g) Taxor 2018 NÄRF

Vänersborgs kommun har 2018-01-31 antagit taxor 2018 för NÄRF. Pga att beslutet dröjt in på det nya året har NÄRF har fått debitera kostnader utifrån föregående års taxor (2017) i jan-feb, även årsdebiteringar har därmed blivit fördröjda.

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten.

§ 3 Beslut om fastställelse av bokslut och årsredovisning för verksamhetsåret 2017

Ekonomichefen lämnade inledande en redogörelse över förbundets redovisade resultat för verksamhetsåret 2017 för direktionen. Resultatet för NÄRF uppgår till 1 001 tkr exkl. sotning. Sotningsverksamheten redovisar ett resultat om -115 tkr, resultatet täcks av tidigare inarbetad fond. Det totala resultatet för NÄRF uppgår till 887 tkr inkl. sotningsverksamheten.

Förbundet har tagit fram bokslut och årsredovisning för verksamhetsåret 2017 inkluderande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys. Revisorerna kommer att genomföra bokslutsgranskning för verksamhetsåret 2017 den 27 februari 2018 och därefter avge en revisionsberättelse till förbundet.

Direktionen föreslås fatta beslut om fastställelse av bokslut och årsredovisning för verksamhetsåret 2017 inkluderande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys.

Vidare föreslås direktionen besluta, att uppdra åt ordföranden samt förbundschefen att tillskriva medlemskommunerna och föreslå att direktionen beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017 under förutsättning av revisorernas revisionsberättelse inte påvisar några avvikelser.

Direktionens beslut

Direktionen beslutade att fastställa bokslut och årsredovisning för verksamhetsåret 2017 inkluderande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys. Direktionen beslutade att uppdra åt ordföranden samt förbundschefen att tillskriva medlemskommunerna och föreslå att direktionen beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017 efter det att revisionsberättelse inkommit. Direktionen vill vidare tilldela förbundet beröm för ett väl utfört arbete.

§ 4 Beslut om instruktion för Förbundschefen

Enligt kommunallagen 7 kap. 2§ ska instruktion för förbundschefen fastställas av Direktionen enligt nedan;

"2 § Styrelsen ska i en instruktion fastställa hur förbundschefen ska leda förvaltningen under styrelsen. Instruktionen ska också fastställa förbundschefens övriga uppgifter."

Direktionen föreslås besluta att fastställa framtagna instruktion för förbundschefen.

Direktionens beslut

Direktionen beslutade att fastställa instruktion för förbundschefen enligt kommunallagen (2017:725) kap 7 2§.

§ 5 Delegationsärendet

Förteckning över beslut fattade med stöd av direktionens delegationsbeslut § 13/2017 Ärenden till och med 2018-01-31 nr 1-70.

Direktionens beslut

Direktionen beslutade att lägga förekommande ärenden till handlingarna.

§ 6 Förbundschefens rapport från verksamheten

RUG – Resurs och utvecklingsgruppen består av 6 st. brandmän vilka främst arbetar med utåtriktad förebyggande information kring brandkunskap. Även proaktiva insatser har genomförts vid händelser.

Semester 2018 RIB. Under föregående verksamhetsår 2017 upprättade förbundet ett enskilt arbetsgivarbeslut för att säkerställa bemanning av RIB under sommarperioden. Förbundet står inför samma problematik i år under sommarperioden kring bemanning av RIB. Förbundet avser att teckna enskilt arbetsgivarbeslut även för 2018 kring ersättningsnivåer för RIB-personal.

Förbundet har som ambition att få till ett nytt samverkansavtal med fackliga organisationer. Det tidigare avtalet sades upp av facken 2015.

Uppdrag RASP – Uppdrag att analysera förutsättningarna för en effektiv samverkan på stab- och ledningsnivå mellan Polismyndigheten Fyrbodals, NU-sjukvården samt NÄRF. Utdelat uppdrag har gemensamt undertecknats av deltagande parter. Resultatet av utredningen ska redovisas senast i september 2018.

Ett uppdrag kring utredning av operativ bemanning har genomförts inom förbundet. Förbundet lämnade en kort redogörelse över vilka behov som finns inom verksamheten kring operativ bemanning (heltid).

Inför sommarperioden 2018 har 4 sommarvikarier rekryterats. Ett bra resultat trots att antalet sökanden med godkänd utbildningsnivå (krav) är relativt lågt i förhållande till antal tjänster.

Olycksundersökning enligt LSO pågår inom förbundet kring två dödsbränder, resp. en lägenhetsbrand som inträffat inom Färgelanda och Trollhättans kommun under perioden.

Öppna jämförelsetal för perioden jan-feb 2018, siffror inom parantes avser samma period under föregående verksamhetsår 2017.

Hittills har i år 133 uppdrag utförts (209), varav;

- Brand 21 (42)
- Aut. brandlarm 37 (42)
- IVPA 11 (19)
- Trafikolycka 31 (37)

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten.

§ 7 Övriga frågor

Ordförande påminner direktionen om kommande gemensamt direktionsmöte för RMB och NÄRF den 16 mars.

NÄRF har i samband med införande av tjänstekort (ID-kort) inom förbundet införskaffat nyckelband med tryckt förbundsnamn. Direktionen tilldelas var sitt nyckelband.

Kommunstyrelsen

KS § 88 Dnr 2018/183
Reglemente för Arvode och ersättningar till förtroendevalda

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta nya bestämmelser om arvoden och ersättningar för förtroendevalda mandatperioden 2019-2022 i enlighet med val- och arvodesberedningens förslag daterat 2018-04-11.

Kommunfullmäktige beslutar att ersättning till borgerliga vigselförrättare ska utgå per vigsel med belopp motsvarande 4 timmars sammanträde i arvodesbestämmelserna.

Reservationer

Linda Jansson (M) och Per Krokström (M) reserverar sig mot beslutet

Yrkande

Linda Jansson (M) yrkar att ärendet återremitteras för att utredning om behovet av oppositionsråd och strukturen för sammanträdesarvoden.

Tobias Bernhardsson yrkar att ärendet återremitteras för översyn av arvode till "jävsnämnd/bygglovsnämnd".

Tommy Larsson (S) och Kenneth Carlsson (L) yrkar bifall till ledningsutskottets tillika val och arvodesberedningens förslag.

Propositionsordning

Kommunstyrelsen godkänner att proposition först ställs på yrkandet om återremiss. Om kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag ställs proposition på bifall till förslaget.

Efter ställd proposition om yrkandet om återremiss finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Efter ställd proposition på yrkandet om bifall till ledningsutskottets förslag finner ordföranden att kommunstyrelsen tillstyrker detsamma.

Kommunstyrelsen

Forts KS § 88

Ärendebeskrivning

Val-och arvodesberedningen har efter beslut av Kommunfullmäktige gjort en översyn av bestämmelserna för arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Färgelanda kommun att börja tillämpas under kommande mandatperiod.

Beredningens arbete har resulterat i ett förslag till bestämmelser med utgångspunkt i de gamla ersättningsbestämmelserna, med hänsyn tagen till ev. ny politisk organisation, samt erfarenheter från praktiken.

Beredningen har särskilt övervägt

- nytt index som beräkningsgrund utifrån aspekten att arvoden rimligen bör uppräknas i takt med övriga arbetsmarknaden. Utgångspunkten i förslaget är riksdagsmannaarvodel.
- innehållet i uppdragen
- omfattningen av uppdragen som kommunalråd och oppositionsråd utifrån både ekonomiska och demokratiska aspekter. I förslaget har omfattningen av oppositionsrådets uppdrag utökats från motsvarande 50% av en heltid till 70 % av en heltid
- omfattningen av uppdrag i nämnder -som organisationsöversynsgruppen kan komma att lägga förslag om.
- omfattningen av uppdragen som presidium i samtliga organ
- handläggningen av ersättning för uppdrag som tillkommer under perioden, t ex tillfälliga beredningar
- tolkning och tillämpning av arvodesbestämmelserna – i förslaget är det val- och arvodesberedningen som tolkar arvodesbestämmelserna (tidigare kommunfullmäktiges presidium)

Beredningens ordförande, Tommy Larsson (S), informerar.

Beslutsunderlag

Val och arvodesberedningen protokoll 2018-04-11.

Ledningsutskottets protokoll 2018-04-16 § 75

Skickas till kommunfullmäktige

**Färgelanda
kommun**

Arvodesbestämmelser

2019 - 2022

Arvodesbestämmelser för förtroendevalda i Färgelanda kommun

Mandatperioden 2019–2022.

Innehåll

Tillämpningsområde	3
Ersättningsberättigade uppdrag	3
Månadsarvode	3
Årsarvode	4
Sammanträdesarvode	5
Förlorad arbetsinkomst	5
Förlorad semesterförmån	6
Förlorad pensionsförmån	7
Kostnadsersättningar	7
Reseersättningar, traktamente och övriga förmåner	7
Pension	8
Grunduppgifter	8
Tolkning och tillkommande uppdrag	8
Information till nya förtroendevalda	5
Uppdragen	Bilaga 1
Arvoden	Bilaga 2

Tillämpningsområde

Dessa bestämmelser gäller för förtroendevalda vid Färgelanda kommun. Med förtroendevalda avses:

- ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar samt revisorer

Dessa bestämmelser gäller även:

- efter beslut av respektive bolagsstämma för uppdrag som styrelseledamot och lekman-narevisor eller suppleant för dessa i aktiebolag som är hel- eller delägda av kommunen

Ersättningsberättigade uppdrag

Ersättning utgår för:

- sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelsen, myndighetsnämnd och arbetsutskott liksom revisorernas sammanträden,
- övriga sammanträden för kommunens räkning, exv utredningskommittéer, projekt- och arbetsgrupper,
- förberedande möten,
- protokollsjustering, då särskild tid och plats bestämts,
- konferens, informationsmöte, studiebesök, studieresa, kurs eller liknande som rör kommunal angelägenhet och som har ett direkt samband med det kommunala förtroendeuppdraget,
- överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det den förtroendevalde själv tillhör,
- sammankomst med kommunalt samrådsorgan/intressesammansatt organ,
- överläggning med kommunchef/förvaltningschef eller annan anställd vid det kommunala organ den förtroendevalde själv tillhör,
- presidiummöte i fullmäktige, fullmäktigeberedning, nämnd eller utskott,
- besiktning eller inspektion,
- vigsel,
- överläggning med utomstående myndighet eller organisation,
- extern representation
- fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för ett revisionsuppdrag,
- Uppdrag för kommunalförbund som inte ersätts av förbundet. Gäller även kommunalförbundens ev utskotts-, berednings- och övriga följduppdrag.

Ersättning utgår endast när förtroendevald har ett uttalat uppdrag att medverka. Sådant uppdrag lämnas av styrelse, nämnd, utskott eller beredning. I brådskande fall kan ordförande i respektive organ medge deltagande. Om uppdraget gäller ordföranden skall beslutet fattas av vice ordförande. Beslut om uppdrag skall dokumenteras.

Månadsarvode

~~Förtroendevald som fullgör sina uppdrag på heltid eller lägst 20 % av heltid har rätt till månadsarvode.~~

~~Månadsarvode utgår med i bilaga 2 angivna belopp och utbetalas månadsvis.~~

Årsarvode

Kommunalråd och oppositionsråd

~~Kommunalråd och oppositionsråd har rätt till ledighet utan reducering av arvodet för det antal dagar per år som motsvarar kommunalt anställdas semesterledighet enligt kollektivavtal.~~

Kommunalråd och oppositionsråd får ekonomiska och andra förmåner som svarar mot de löne- och anställningsvillkor som gäller för dem som är anställda hos kommunen.

Om kommunalråd eller oppositionsråd på grund av sjukdom eller annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får kommunstyrelsen utse en annan ledamot att vara ersättare. Ersättaren fullgör rådets samtliga uppgifter. *(I enlighet med kommunstyrelsens reglemente)*

Kommunalråd och oppositionsråd skall registrera sin tid.

Åtar sig kommunalråd presidieuppdrag med fast arvode i Västra Götalandsregionen ska denna arvodesersättning samordnas och minska den arvodesersättning som Färgelanda kommun utbetalar.

~~För uppdrag som inte är en direkt följd av uppdragen som kommunalråd och oppositionsråd tillämpas arvodena i detta reglemente.~~

~~För kommunalråd och oppositionsråd tillämpas sjuklönelagens regler samt arbetsskadeförsäringen. D.v.s. samma regelverk som gäller för anställd personal.~~

Kommunal- och oppositionsråd har aldrig rätt till sammanträdesarvoden.

Övriga förtroendevalda

Om förtroendevald, som har rätt att få **årsarvode**, avgår under löpande mandatperiod skall arvodet fördelas mellan den avgående och efterträdaren i förhållande till den tid dessa haft sitt uppdrag.

Om förtroendevald - som har **årsarvode** - under en sammanhängande tid som överstiger två månader inte fullgör sitt uppdrag på grund annan orsak än sjukdom, skall den förtroendevalde för tid över två månader få avdrag med så stor del av arvodet som motsvarar frånvarotiden. I sådana fall skall motsvarande ersättning gå till den förtroendevaldes ersättare.

Ersättare för ordföranden

Om varken ordförande, 1:e vice ordförande eller 2:e vice kan delta i ett helt sammanträde eller del av sammanträde fullgör den till åldern äldste ledamoten ordförandens uppgifter.

Om ordförande på grund av sjukdom eller annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelsen utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter. *(I enlighet med kommunstyrelsens reglemente)*

Kommentar:

Årsarvudet är avsett att ersätta förtroendevald för de arbetsuppgifter som ligger inom uppdraget men som inte är möjliga att tidsmässigt styrka och som ligger inom ramen för normal arbetstid (se bilaga 1). Det kan gälla presidiummöten, inläsning av handlingar, kontakter med press och allmänhet framförallt via mail och telefon. Samråd och kontakter med förvaltningsledningen, avstämning med företrädare för partiet samt med andra ordföranden.

Årsarvode

Förtroendevald som fullgör sina uppdrag på mindre än 20% av heltid har rätt till årsarvode enligt bilaga 2.

Om förtroendevald under en sammanhängande tid av två månader inte kan fullgöra sitt uppdrag på grund av sjukdom eller annan orsak, skall den förtroendevalde få avdrag med så stor del av arvudet som motsvarar frånvaro.

Sammanträdesarvode

Förtroendevald som fullgör sina uppdrag på mindre än 40% av heltid har rätt till sammanträdesarvode med belopp som anges i bilaga 2.

Ersättning utgår inte om årsplanerade möten ställs in i god tid före den planerade mötestiden. Med god tid avses minst en vecka i förväg.

Sammanträdesarvode utgår för maximalt 10 timmar/dag.

Kommentarer:

I sammanträdesarvudet ingår inläsningstid.

Enligt arvodesreglerna sker utbetalning av ersättningar på grundval av undertecknad/attesterad närvaroförteckning. Attest innebär att skriftligt godkänna att närvarokontroll har skett. Ordförande eller sekreterare har vanligtvis de bästa förutsättningarna att göra erforderlig kontroll.

Förtroendevald som lämnar ett sammanträde i förtid får arvode endast för den tid han/hon deltar. Detsamma gäller ersättning för förlorad arbetsinkomst. Halvdagsarvode utgår dock alltid för påbörjat sammanträde.

Begränsningen om maximalt 10 timmar/dag gäller även vid utbildningar, konferenser och dylikt. Arvode utgår även för ev resa.

Förlorad arbetsinkomst

Förtroendevalda som inte har uppdrag på heltid eller en betydande del av heltid har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst när de fullgör sina uppdrag.

Ersättning utgår med belopp per timma som baseras på den faktiska inkomstförlusten. Den förtroendevalde är skyldig att på uppmaning styrka förlusten. Ersättning lämnas i enlighet med anmälda timmar på inlämnad reseräkning och arvodesblankett. Möjlighet finns även till ersättning för förlorad arbetsinkomst utöver sammanträdestiden, exempelvis för skiftarbetande, eller personer med oregelbunden arbetstid eller som måste tacka nej till arbete en hel dag, natt eller annars i anslutning till sammanträdet. Mötesordförande fattar beslut om rätt till sådan ersättning.

Storleken på ersättning för förlorad arbetsinkomst grundas på i förväg inlämnad löne- eller inkomstuppgift. Uppgift lämnas vid första ersättningsbegäran för varje kalenderår samt vid inkomstförändring. Retroaktiv justering av belopp kan inte ske.

Anställda

För anställda gäller som grund för ersättningens storlek, av arbetsgivaren styrkt, uppgift om inkomst, vanligtvis månadsinkomst. Som anställd räknas även den som driver egen verksamhet i form av aktiebolag.

Egenföretagare

För egenföretagare grundas ersättningens storlek på inlämnad uppgift om deklarerad inkomst till Skattemyndigheten. Kommunala arvoden skall frånräknas. Med egenföretagare avses person som innehar F-skattesedel.

Egenföretagare har rätt till ersättning för vikarie. Kostnaden skall vara styrkt. I detta fall utgår ingen ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Övriga

I de fall den förtroendevalde har arbetslöshetsersättning, sjukpenning eller föräldrapenning utgår ersättning med det belopp den förtroendevalde går miste om p.g.a. sitt uppdrag. Begärt belopp styrks med intyg eller motsvarande från ansvarig kassa. För Försäkringskassans godkännande av fullgörande av uppdrag under pågående sjukskrivning ansvarar den förtroendevalde.

Kommentarer:

Med betydande del av heltid ska enligt förarbetena till gällande kommunallag förstås uppdrag med en tjänstgöringsgrad omfattande 40 % av heltid eller mer. När förtroendevald har flera deltidsuppdrag där vart och ett av uppdragen understiger 40 % men där den sammanlagda tjänstgöringsgraden omfattas 40 % av heltid eller mer ska dessa förtroendevalda inte ersättas för förlorad arbetsförtjänst. Denna beräknas genom att den förtroendevaldes procentuella årsarvoden för olika uppdrag inom Färgelanda kommun läggs samman.

Grunden för rätten till ersättning är att den förtroendevalde faktiskt har förlorat arbetsinkomst.

Med arbetsinkomst likställs i detta sammanhang arbetsmarknads-, socialförsäkringsbaserade ersättningar och andra ersättningar eller bidrag som reduceras till följd av förtroendeuppdrag. Har den förtroendevalde ett uppdrag på ledig tid (uttag av flex, semester m.m.) har man inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst. Det innebär också att en förtroendevald som byter arbetspass för att få ledig tid, när man har ett uppdrag i Färgelanda kommun, inte har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst. Pensionärer och studerande har vanligtvis ingen förlorad inkomst till följd av sitt uppdrag och kan därmed inte få ersättning för förlorad arbetsinkomst. En förtroendevald som är helt ledig från sin tjänst och därmed inte får någon lön från sin arbetsgivare har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst, för tid då man är ledig.

En förtroendevald som ~~är anställd och~~ själv kan reglera sin arbetstid/arbetsschema så att uppdraget utförs på "ledig tid" och därför inte föranleder något löneavdrag, har heller inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Förtroendevald som är anställd ska årligen i januari samt när lönen ändras lämna intyg från arbetsgivaren om aktuell inkomst. Vid byte av arbetsgivare ska nytt intyg inlämnas. Utan giltigt intyg kan inte ersättning betalas ut. Förtroendevald som är egen företagare och söker ersättning ska årligen – **senast i maj månad** - lämna in ansökan om ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Förlorad semesterförmån

Förtroendevald som tagit tjänstledigt för att fullgöra förtroendeuppdrag för Färgelanda kommun i så stor omfattning att tjänstledigheten minskar antalet betalda semesterdagar är berättigad till ersättning för den förlorade semesterförmånen. Detta gäller dock inte förtroendevalda som fullgör uppdragen på minst **40%**.

Den förtroendevalde skall styrka storleken av den förlorade förmånen.

Om sammanträde förläggs till dag den förtroendevalde har semester har den förtroendevalde inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Kommentar:

Med semesterförmån avses semesterlön eller semesterersättning.

Förlorad pensionsförmån

Förtroendevalda har rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån. Ersättningen utgår i form av årliga avgifter till tjänstepensionsförsäkring för förtroendevalda med anställning i Färgelanda kommun och som årlig ersättning för förtroendevalda med annan arbetsgivare eller är egenföretagare. Den årliga avgiften/ersättningen är för närvarande 4,5 % av den sammanladda ersättningen för förlorad arbetsinkomst under året. SKLs rekommendation om ersättningsnivå gäller även vid en förändring.

Kommentar:

För förtroendevald med annan arbetsgivare än Färgelanda kommun eller är egenföretagare ska yrkande om ersättning lämnas senast den **31 januari** året efter det år då förlusten inträffade. Ersättning utbetalas direkt till den förtroendevalde som lön under mars månad för egen placering.

Kostnadsersättningar

Förtroendevalds kostnader för barntillsyn om barnet inte fyllt 12 år eller vård av person med funktionsnedsättning som stadigvarande vistas i förtroendemannens bostad, ersätts per timma med **0,28 % av gällande riksdagsmannaarvode**. Ersättning för barntillsyn gäller inte förtroendevalda som fullgör uppdrag på heltid eller betydande del av heltid (40 %). Kostnaden skall alltid styrkas.

Förtroendevald med funktionsnedsättning har rätt till stöd för att kunna utföra sitt uppdrag genom individuellt avtal.

Personliga assistenter ersätts inte om ersättning utgår enligt LSS.

Reseersättningar och traktamente

Reseersättning beviljas för resa mellan ordinarie bostad och förrättningsställe eller mellan arbetsplats och förrättningsställe om avståndet överstiger 3 km. Reseersättning från arbetsplats som inte kan anses ligga inom normalt pendlingsavstånd beräknas från bostadsorten.

Traktamente eller motsvarande, samt reseersättning utgår enligt samma regler som gäller för anställda.

Kommentar:

Ersättning utbetalas endast mot undertecknad, attesterad reseräkning samt ev kvitton eller attesterad närvarolista med km-ersättning. Reseräkning ska i möjligaste mån lämnas in månadsvis.

Pension

Förtroendevald med årsarvoden på sammanlagt minst 40 % som fullgör uppdrag före mandatperioden 2014 – 2018 har rätt till visstidspension/avgångsersättning enligt PBF (Pensionsbestämmelser för förtroendevalda) när uppdraget upphör.

Nya förtroendevalda med årsarvoden på sammanlagt minst 40 % vid 2014 års kommunval **eller senare** har rätt till omställningsstöd och pensionsförmåner enligt OPF-KL (Omställnings- och pensionsförmåner för förtroendevalda inom kommuner och landsting).

Grunduppgifter

Varje förtroendevald skall årligen till HR-avdelningen lämna de grunduppgifter som krävs för att kunna betala ut belopp enligt arvodesbestämmelserna samt verkställa skatteavdrag mm.

Den förtroendevalde är skyldig att, efter uppmaning, till attestant/revision kunna styrka alla lämnade uppgifter gällande arvoden och ersättningar.

Tolkning och tillkommande uppdrag

~~Kommunfullmäktiges presidium~~ **Val- och arvodesberedningens presidium** ansvarar för tolkningar och tillämpning av dessa bestämmelser.

Val- och arvodesberedningen har i uppdrag att föreslå arvoden för tillkommande uppdrag under mandatperioden.

Utvärdering av arvodesbestämmelserna ska ske ett år efter ikraftträdande.

Information till nya förtroendevalda

Sekreterare i kommunfullmäktige, kommunstyrelse, nämnd och beredning ansvarar för att nya förtroendevalda får information om kommunens arvodesbestämmelser.

Uppdragen

Kommunfullmäktiges ordförande

- Leda kommunfullmäktiges arbete inklusive att vara ett stöd till beredningarna
- Leda Samlade presidiets arbete
- ~~Efter samråd med övriga i kommunfullmäktiges presidium, kommunstyrelsens presidium och ledarna för beredningarna upprätta uppdragsbeskrivning till beredningarna, fastställa beredningens ekonomiska ramar för aktuellt uppdrag, tidsätta arbetet, starta beredningen, föra dialog med och ansvara för att kommunfullmäktige informeras.~~
- **Vara ett stöd till tillfälliga beredningar.**
- Ansvara för förtroendemannautbildningen och de förtroendevaldas kompetensutveckling
- Hålla kontinuerlig kontakt med partiernas gruppleddare
- Vara kommunfullmäktiges kontaktperson gentemot massmedia
- Utföra representationsuppdrag och i övrigt företräda kommunfullmäktige.
- **Förbereda Kommunfullmäktiges sammanträden**

Beredningsledare för fasta och tillfälliga beredningar

- Leda processen i beredningarna och inspirera beredningsledamöterna till kreativitet och gemensamt lärande.
- Se till att inga andra frågor än de som hör ihop med det definierade uppdraget behandlas i beredningen.
- Se till att beredningen för en medborgardialog.
- Planera och driva beredningsarbetet framåt för att gå i mål och överlämna resultat på utsatt tid.
- Hålla kontakten med förvaltningen och se till att beredningen får tillgång till erforderligt tjänstemannastöd.
- Hålla kommunfullmäktiges ordförande kontinuerligt informerad om beredningsarbetets ekonomiska läge så att den ekonomiska ramen hålls.

Kommunstyrelsens ordförande/Kommunalråd

- Hålla kontakter med kommunfullmäktiges presidium så att arbetet med de strategiska frågorna finner sin plats i kommunfullmäktige.
- Närmast under kommunstyrelsen ha uppsikt över kommunens hela verksamhet intresse samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor
- Hålla kontakter med myndighetsnämndens presidium
- Främja samverkan mellan kommunstyrelsen, **övriga nämnder** och kommunens bolag
- Representera kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträde om inte kommunstyrelsens ledningsutskott bestämt annat i ett särskilt fall.
- Vara kommunstyrelsens kontaktperson gentemot massmedia
- Sätta agendan för kommunstyrelsens sammanträden.
- Hålla kommunstyrelsen informerad
- Vara politikens företrädare gentemot förvaltningen

- Med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor

Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

- Att vid de tillfällen då KSO inte har möjlighet att delta vara dennes ersättare. Till exempel; semester, ledighet, "dubbelbokad", jäv m.m.
- Presidieöverläggningar
- Blir tilldelad sidouppdrag som Kommunstyrelsen beslutar

Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande/Oppositionsråd

- Biträda kommunstyrelsens ordförande (se uppdrag för kommunstyrelsens ordförande ovan)
- Hålla oppositionen informerad
- Div. representationsuppdrag för Kommunstyrelsen
- Ägarsamråd/Presidieöverläggningar (Nämnder, Bolag, Förbund m.m.)
- Blir tilldelad sidouppdrag som Kommunstyrelsen beslutar

~~I övrigt hänvisas till kommunstyrelsens reglemente.~~

Kommunstyrelsen ledningsutskott

- Utskottet leds av kommunstyrelsen ordförande
- Avgör om ett ärende är färdigberett och redo att lyfta för beslut i kommunstyrelsen. Utskottet kan vid behov ge uppdrag till förvaltningen om kompletterande beredning.
- Uppföljning av kommunstyrelsens beslut
- Kontinuerlig samordning av av verksamheten
- Vid behov lämna uppdrag till förvaltningen under förvaltningens ärendeberedning.
- Bereder delårsrapportering och årsredovisning för slutligt av görande i kommunfullmäktige
- Utskottet är mottagare av delegering från kommunstyrelsen
- Bereder ärenden som kommunstyrelsen överlämnat till utskottet för beslut i kommunstyrelsen

Oppositionsråd

- ~~• Biträda kommunstyrelsens ordförande (se uppdrag för kommunstyrelsens ordförande ovan)~~
- ~~• Hålla oppositionen informerad~~

MyndighetsNämndsordförande

- Informera kommunstyrelsens ordförande ang ekonomi, uppföljning och liknande.

Förteckning över uppdrag, rätt till månadsarvode, årsarvode samt sammanträdesarvode

Årsarvode och sammanträdesarvode är procent av beslutat index (80% av gällande riksdagsmannaarvode)

Uppdrag	Typ av arvode	Procent	Noteringar
Kommunfullmäktige			
Ordförande	Månadsarvode Årsarvode	8	
1:e vice ordförande	Årsarvode	4	
2:e vice ordförande	Årsarvode	4	
Gruppledare	Årsarvode	1	
Fullmäktigeberedningar			
Beredningsledare	Årsarvode	3	Vid tillfälliga beredningar utgår arvode endast under den tid som beredningen är aktiv.
Revisorer			
Ordförande	Årsarvode	3	
Vice ordförande	Årsarvode	1,5	
Ledamöter	Årsarvode	1	
Kommunstyrelsen *)			
Ordförande/kommunalsråd	Månadsarvode Årsarvode	100	
Oppositionsråd	Månadsarvode Årsarvode	70	
1:e vice ordförande	Årsarvode	7	
Kommunstyrelsens ledningsutskott utöver presidiet			
Ledamot	Årsarvode	3,5	
Utskott som KS beslutar att tillsätta			
Ordförande	Årsarvode	40	
Myndighetsnämnd Nämnd 1			
Ordförande	Årsarvode	12	Ordförandebeslut ingår i arvodet
1:e vice ordförande	Årsarvode	6	
2:e vice ordförande	Årsarvode	6	
Nämnd 2			
Ordförande	Årsarvode	8	
1:e vice ordförande	Årsarvode	4	
2:e vice ordförande	Årsarvode	4	
Jävsnämnd			
Ordförande	Årsarvode	1	
Vice ordförande	Årsarvode	0,5	
Valnämnd			
Ordförande	Årsarvode	2	Gäller per valår
Vice ordförande	Årsarvode	1	Gäller per valår
Överförmyndare			
Överförmyndare	Årsarvode	8	
Vice överförmyndare	Årsarvode	4	
Val- och arvodesberedning			
Ordförande	Årsarvode	2	
Vice ordförande	Årsarvode	1	

Valbohem			
Ordförande	Årsarvode	6	
Vice ordförande	Årsarvode	3	

Färgelanda vatten			
Ordförande	Årsarvode	3	
Vice ordförande	Årsarvode	1,5	

*) Arvode utgår endast för ett uppdrag inom Kommunstyrelsen. Högsta arvode gäller.

Sammanträdesarvode	Arvode i procent
Sammanträde t o m 4 timmar	1,12
Tid utöver 4 timmar per timma	0,28
Justeringsmöte per tillfälle	0,56

SLUTFÖRSLAG

Val- och arvodesberedningen

Plats och tid:

Kommunkontoret, Beredskap

11 april 2018 kl. 17.00-20.00

Beslutande:

Tommy Larsson (s) ordförande

Thor-Björn Jakobsson (c)

Tomas Andersson (m)

Karl-Erik Segersax (kd)

Ingo Asplund (L)

Mikael Holster (V) deltar inte i beslutet

Övriga:

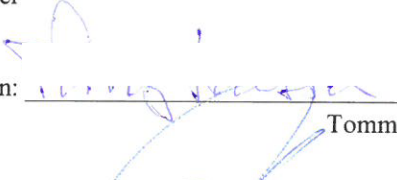
Eivor Lindahl, sekreterare

Paragrafer: § 1

Utses att justera: Ingo Asplund

Underskrifter

Ordföranden:

 Tommy Larsson

Justeringsman:

 Ingo Asplund

Sekreterare:

Eivor Lindahl

BEVIS

Protokollet är justerat. Justering har tillkännagivits genom anslag

Beslutsorgan: **Val- och arvodesberedningen**

Sammanträdesdatum: 2018-04-11

Anslags uppsättande: 2018-

Anslags nedtagande: 2018-

Underskrift: _____

Arvodeskommittén

§ 1 Arvodes- och ersättningsbestämmelser mandatperioden 2019-2022

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta nya bestämmelser om arvoden och ersättningar för förtroendevalda mandatperioden 2019-2022 i enlighet med bifogat förslag daterat 2018-04-11.

Kommunfullmäktige beslutar att utge arvode för vigselförrättare.

Ärendet

Val- och arvodesberedningen har efter beslut av Kommunfullmäktige gjort en översyn av bestämmelserna för arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Färgelanda kommun att börja tillämpas under kommande mandatperiod.

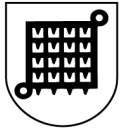
Beredningens arbete har resulterat i ett förslag till bestämmelser med utgångspunkt i de gamla ersättningsbestämmelserna, med hänsyn tagen till ev ny politiska organisation, samt erfarenheter från praktiken.

Beredningen har särskilt övervägt

- nytt index som beräkningsgrund utifrån aspekten att arvoden rimligen bör uppräknas i takt med övriga arbetsmarknaden. Utgångspunkten är riksdagsmannaarvodet.
- innehållet i uppdragen
- omfattningen av uppdragen som kommunalråd och oppositionsråd utifrån både ekonomiska och demokratiska aspekter
- omfattningen av uppdrag i nämnder – som organisationsöversynsgruppen kan komma att lägga förslag om.
- omfattningen av uppdragen som presidium i samtliga organ
- handläggningen av ersättning för uppdrag som tillkommer under perioden, t ex tillfälliga beredningar
- tolkning och tillämpning av arvodesbestämmelserna

Val- och arvodesberedningens uppdrag är därmed avslutat.

Justering:	Justering:	Utdragsbestyrkande:
		

Administrativa enheten
Barbro Isaksson
Nämndsekreterare

0528-56 71 45 / 0766-35 29 65
barbro.isaksson@fargelanda.se

Myndighetsnämnden

Rapport Ej verkställda beslut kvartal 1 2018

Beslutsförslag

Myndighetsnämnden beslutar att överlämna framtagna rapporter till Kommunfullmäktige respektive kommunens revisorer.

Ärendebeskrivning

Kommunen är skyldig att till kommunfullmäktige respektive kommunens revisorer och myndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) rapportera gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader samt avbrott i verkställigheten (enligt § 28f – 28h LSS). Vidare skall kommunen ange vilka typer av insatser och hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut skulle ha varit verkställt.

Om IVO bedömer att insatser inte verkställts inom skälig tid har myndigheten en skyldighet att ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av en särskild avgift

I nedanstående tabell redovisas de beslut som den 31 mars 2018 inte har kunnat verkställas inom tre månader.

1. Ej verkställda beslut

Nr	Kvinna (x)	Man (x)	Tid sedan beslut (dagar)	Typ av bistånd	Orsak till att beslutet ej kunnat verkställas
1		X	293	Bostad med särskild service enl LSS	Behovet kan inte tillgodoses i kommunens boende, Erbjuden anpassat boende i annan kommun, tackat nej på grund av geografiskt avstånd. Vill avvakta planerat boende i Uddevalla, datum saknas

För perioden har kommunen inte några avbrutna insatser som inte har kunnat verkställas inom tre månader. Tre ärenden har avslutats då ansökan

återtagits. Det finns inte några ärenden som IVO har valt att gå vidare med till domstol och ansöka om åläggande om särskild avgift.

Barbro Isaksson
Nämndsekreterare

Beslutet expedieras till:
Kommunfullmäktige
Kommunens revisorer